

DOLENJSKI LIST

TEMA S IV. PLENUMA
CK ZKJ

Tisk ni orodje ozkih skupin ljudi

Pomen tiska v sistemu
samoupravljanja

Tisk ima velik pomen za oblikovanje javnega mnenja in pri utrjevanju vloge delovnih ljudi v sistemu samoupravljanja — tako je med drugim rečeno v zaključnem dokumentu VI. plenuma CK KPJ. S tem je bila še enkrat poudarjena vloga tiska v trenutku, ko številni listi, ki so neposredno povezani s samoupravnimi bazo — za komune in delovne kolektive — še bi jejo boj z materialno-financiarnimi težavami in za svoj obstanek.

Trenutno ne bi mogli zanikati, da imajo sredstva za informacije načelno vso moralno podporo, kakršno so redko kdaj imela v povojni praksi. Tokrat so na plenumu CK KPJ sklenili, da je dolžnost članov Zveze komunistov, da si pribore še večji progresivni vpliv na sredstva za informacije v našem družbeno-političnem življenju v težnji, da leta ostanejo po svoji usmerjenosti in vsebinah izraz zgodovinskih interesov delavskega razreda in boja delovnih ljudi za odstranjanje vsega, kar ovira ali pa čí gibanje na tej poti.

Ta sklep je hkrati opozoril novinarje, člane Zveze komunistov, da se to dá doseči s krepitvijo samostojnosti in odgovornosti tiska, z ne-prestanim strokovnim in idejno-političnim usposabljanjem novinarjev, z globljim poznavanjem sodobnih družbenih potreb in razvoja, s prizadevanji, da se premaga obojstransko in klikarstvo.

Z druge strani pa niso pozabili povedati, da mora k temu prispevati izboljšanje demokratskega mehanizma družbenega samoupravljanja, kar bo še tesneje povežalo tisk z nosilci naprednih družbenih interesov. Priporoča se ne samo novinarjem, marveč tudi prizadetim družbeno-političnim delavcem, naj se odločno postavijo po robu težnjam, da bi tisk postal orodje zaključenih in ozkih skupin, in naj pravočasno ukrepajo na vsak poskus, da bi tisk izrabili za širjenje dezinformacij, in za to, da bi nepravilno jemali ugled posameznim samoupravnim organom, forumom in posameznikom.

To je eno izmed peticij naročil VI. plenuma CK ZKJ, ki spodbuja k razmišljanju in akciji odgovornih in prizadetih čimteljev v vsakem kolektivu in komuni.

Veljko Vlahović je predlagan za predsednika zvezne skupščine, Mika Spiljak pa za predsednika zveznega izvršnega sveta. Predsednik kandidacijske komisije Zvezne konference SZDL Jugoslavije (na sliki) je na III. plenarni seji konference 25. januarja v Beogradu prebral poročilo o predlogih; med njimi sta tudi gornja dva (Foto: TANJUG)

Ustanovitelji Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu so ponovno izjavili, da potrebuje širša Dolenjska pokrajina svojo

čvrsto komercialno—investicijsko banko

V ponedeljek dopoldne, 30. I. 1967, je bil v Novem mestu drugi redni zbor Dolenjske banke in hranilnice. Udeležili so se ga razen ustanoviteljev tudi predstavniki občinskih skupščin, Narodne banke, Splošne gospodarske banke, Združenja poslovnih bank in hranilnic Slovenije, zastopnik SDK in več predstavnikov gospodarskih organizacij naše pokrajine. Zbor je vodil Zdravko Petan, predsednik izvršilnega odbora DBH, razprava na zboru pa je bila zelo živahna in konkretna.

Predsednik izvršnega odbora je najprej obvestil ustanovitelje banke, da bo letos v marcu še en zbor banke, na katerem bodo sprejeli dokončni načrt dela DBH za 1967. Obširno poročilo in po tek 2. rednega zbora DBH sta bila zato namenjena predvsem poslovnemu poročilu in sklepanju o zaključnem računu ter delitvi dohodka banke za lansko leto.

Zaradi trenutnega položaja v gospodarskih organizacijah, sprememb v deviznem poslovanju in različnih neresenih vprašanjih v gospodarskih organizacijah bo lažje sprejemati delovni načrt področne domače banke čez dva meseca, ko bodo na voljo vsi potrebni podatki.

Po uvodni formalnosti je prebral zgosten izvleček iz poslovnega poročila direktor banke Ivo Novšak, ki je hkrati seznanil delegate zboru tudi s poročilom in predlogom o delitvi dohodka DBH za minulo leto. Podčrtati je treba, da je bil poslovni uspeh banke sporočen njenim ustanoviteljem že pred zborom, ko so dobili zajetno gradivo, ki omogoča temeljit vpogled v kreditiranje banke, v njeno hranilno službo, potrošniške kredite, v devizno in blagajniško poslovanje, kakor tudi v promet po žiro računih. Nič manj ni bil zanimiv pregled splošnega poslovanja banke, ki se je že v prvem letu svojega obstoja kljub številnim težavam, ki so nujno spremljale

Letos vse sile za cesto

Prejšnji teden se je prvič sestal iniciativni odbor za gradnjo ceste — Razdelilnik za prispevke, ki upošteva predvsem možnosti posameznih podjetij in ustanov, je že predložen — Skupno bo treba doma zbrati blizu 120 milijonov Sdin — Vodstvo Avtomoto društva bo predlagalo, da bi občina predpisala prispevke lastnikom motornih vozil — Vsi drugi naj bi prispevali v okviru krajevnih skupnosti

»Sedaj je velika priložnost, da s prispevki vseh asfaltiramo cesto po Mirenski dolini,« se je kot en mož odločil 20-članski iniciativni odbor, v katerem so predstavniki delovnih organizacij, občinske skupščine in krajevnih skupnosti, ko se je prejšnji teden vsedel za mizo in začel prve pogovore. Tudi občinski može so bili na skupščinski seji 26. januarja za načrt hitro zagreti, kar priča, kako si želijo boljših cestnih zvez. Zastonj se ni rodil dovtip, da bi gozdarji imeli radi v Miren.

ski dolini tudi cesto, ki bi jo lahko pogozdili, ne da bi jim bilo treba izkopati eno samo jamo...

Kljub enotnosti v vrstah odbornikov se pripravljali odbor zaveda, da bo »borba« huda. Čeprav je razdelilnik narejen predvsem na osnovi zmogljivosti delovnih organizacij, pričakujemo, da se bo potrebno v samoupravnih organih odločno zavzeti, če bomo hoteli uspeti.

Medobčinski cestni sklad bo prispeval tretjino denarja, po zadnjih informacijah pa bo imel več sredstev tudi re-

publični cestni sklad. Dosedanje skupne akcije v občini so že dale dragocene napotke za bodoče: najprej je potrebna pripravljenost vseh, za tem realni, trdni dogovori in pogodbe, soliden izvajalec del, dosledna izterjava prl. spevkov in vseskozi čisti računi! Če pa je akcija tako obsežna kot je letošnja, pa je te zahteve treba tembolj spoštovati.

M. LEGAN

Področni pogovor o SZDL

Predsedniki Socialistične zveze iz občin Črnomelj, Metlika, Trebnje, Sevnica, Krško in Novo mesto so se v ponedeljek, 30. januarja, na področnem posvetu v Novem mestu pogovarjali s predstavniki GO SZDL o pravilnikih občinskih organizacij SZDL in statutarnem predlogu za SZDL Slovenije. Predvsem so poskušali odgovoriti na nekatera vprašanja v zvezi s članstvom, članarino, statističnimi poročili, odnosi med izvršnim odborom in predsednikom konference ter z deprofesionalizacijo političnih delavcev. Govorili so tudi o vzdrževanju nekaterih družbeno-političnih organizacij, zlasti SZDL.

Brestaničani za svojo šolo

Blizu milijon starih dinarjev so zbrali v šolskem okolišju Brestanice za nakup učil. Ljudje so ponosni na novo šolo in želijo, da otroci ne bi v njej ničesar pogrešali. Se teden dni je do dneva, ko se bodo odprla šolska vrata. V nedeljo, 5. februarja, se bodo zbrali na otvoritev gostje in domačini. Ob tej priložnosti bodo počastili Prešernov spomin, saj bo le tri dni kasneje obletnica pesnikove smrti, ki so si jo Slovenci izbrali za svoj kulturni praznik.

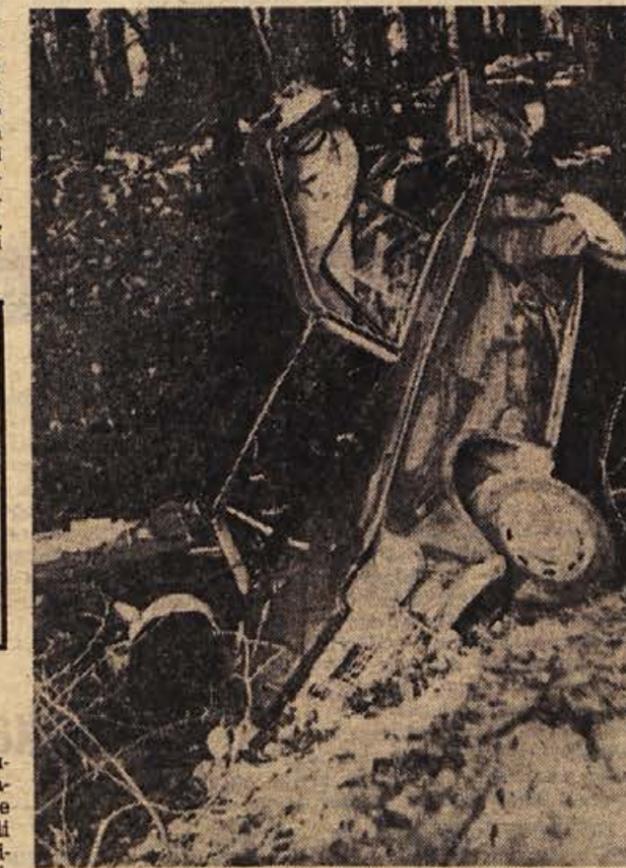
(Nadaljevanje na 4. strani)

Pustovanje v Kočevju

Gostinsko podjetje »Hotel Pugled« bo priredilo letos pustni ples kar dvakrat, obrat v hotelu in kavarni. Prvo pustovanje bo 4., drugo pa 7. februarja. Zaželeno so maske. Rezervacije za obe pustovanja so že v prodaji (v hotelu in kavarni).

Novi prospekt Bele krajine

Pretekli teden je izšel turistični prospekt Bele krajine, ki so ga turisti že močno pogrešali. Natiskani so 30.000 izvodov z barvnimi slikami glavnih zanimivosti v dveh verzijah: na enih so teksti v slovensčini, nemščini in italijanščini, na drugih pa v srbohrvaščini, francoščini in angleščini. Prospekte je založila Dolenjska turistična zveza iz Novega mesta ob pomoči turističnih društev iz Črnomlja in Metlika.

V ponedeljek ob pol devetih zjutraj se je na karteljevskem klancu pri Novem mestu pripetila težka prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje komercialni direktor zagrebške »Fototehnike« Vjekoslav Silhavy, star 47 let. Voznik Franjo Matjašič, direktor istega podjetja, je čutil poledico že od Čateških Toplic sem, pri Karteljevem pa ga je nenadoma zaneslo čez cesto na levo v gozdič, kjer se je ustavil ob smreki. Voznik ima hude poškodbe na prsnem košu in se zdravi v novomeški bolnišnici. Škoda na avtomobilu cenijo na 15.000 Ndin (Foto: M. Moškon)

DO 30. JANUARJA:
3434 novih!

Zadnji teden se je uvrstil med najboljše v naši akciji: pridobili smo še 322 novih naročnikov, tako da jih je bilo po občinah skupaj:

BREZICE:	292
ČRNOMELJ:	232
KOČEVJE:	382
KRSKO:	369
METLIKA:	102
NOVO MESTO:	714
RIBNICA:	192
SEVNICA:	488
TREBNJE:	314
Razne pošte:	282
Inozemstvo:	67

VREME

OD 2. DO 12. FEB.
Med 5. in 8. februarjem nestalno s pogostimi padavinami, pozneje sneg do nižin. V ostalem lepo vreme z mrazom ponoči, čez dan sorazmerno toplo. Dr. V. M.

Reforma - najvažnejša naloga komunistov

Tovarniški in občinski komiteji Zveze komunistov v luči odločb VI. seje CK ZKJ

Ze samo dejstvo, da je večina govornikov na VI. seji centralnega komiteja ZKJ govorila o družbeni in gospodarski reformi, je svojevrsten prispevek k trditvi, da je v tem času reforma glavna politična in družbena naloga Zveze komunistov. Poudarjanje te naloge je potrebno tudi zato, ker smo z novim letom stopili v odločilno bitko za reformo.

Zato je razumljivo, da tudi sklepi CK ZKJ vztrajajo na enotnem gledanju organizacij in vodstva Zveze komunistov, kadar je govora o osnovnih dolžnostih pri doslednem izvajanju reforme. To pa nalaga komunistom, da se ob vsaki priliki bore za načelo svobodnega stališča in mnenja, za gojitev kulturnega razgovora, za utemeljeno diskusijo in za strpnost. Pri tem pa morajo biti v središču pozornosti vse dejavnosti komunistov, koristi in pravice delovnih ljudi in razvoj samoupravljanja.

OSNOVA ZA POLITIČNO DELOVANJE

Najvišji partijski organi menijo, da izvajanje ukrepov družbene in gospodarske reforme ne smemo prepustiti samo avtomatičnemu delovanju gospodarskega mehanizma, čeprav tudi njegove vloge ni treba podcenjevati. Namen reforme se lahko uspešno uresniči samo tedaj, če ga bo spremljala stalna idejno-politična dejavnost članov Zveze komunistov in družbena akcija delovnih ljudi.

Ko po četrti in peti seji CK ZKJ ocenjuje politični položaj v državi, zaključni dokument VI. plenuma ugo-

ta, da je politično življenje zelo bogato in razgibano in da so ustvarjeni pogoji za nadaljnjo krepitev neposredne socialistične demokracije v samoupravnih odnosih.

Sama ocena, da imamo nekaj mesecev pred volitvami v skupščino tako ugodno politično situacijo nalaga ZK in drugim zavestnim silam, da se orientirajo na utemeljeno, premišljeno in organizirano politično dejavnost v tej tako pomembni družbeni akciji. Sprejeta politična linija in doslej doseženi uspehi reforme so glavni temelji za politično delovanje komunistov v pripravah za volitve v skupščino.

O POTREBI TOVARNISKIH KOMITEJEV ZK

Kar se tiče reorganizacije Zveze komunistov, prevladuje mnenje, da je to neprekinjen proces, katerega pravi razmah je šele pred nami. Vse dosedanje analize in raziskovanja so pokazale, da je struktura Zveze komunistov v marsičem presegel demokratski in samoupravni razvoj družbe. Zveza komunistov ima svoj temeljni smisel v tem, da se med različnimi nasprotji na demokratičen način poiščejo in sprejmejo tista, ki bodo največ prispevala k nadaljnjemu razvoju samoupravljanja.

V prvih razgovorih o preureditvi Zveze komunistov z novo družbeno-politično vsebino je bilo v nekaterih organizacijah slišati mnenja, da ni smiselno niti potrebno, da še dalje obstajajo tovarniški komiteji. Ni potrebno, da bi se — tako so govorili na plenumu — ta pozitivna dejavnost še nadalje zadrževala v okvirih delovnih organizacij, ker se v tem trenutku čedalje bolj čuti potreba, da se komunisti iz delovnih kolektivov aktivno vključijo v delo teritorialnih organizacij Zveze komunistov in v družbeno-politično življenje občine. Kajti kolikor hitreje bo ta proces potekal, toliko

V noči od petka na soboto su eksplodirale bombe v poslopih jugoslovanskih diplomatskih predstavništva v ZDA in Kanadi, v nedeljo pa so skupine rdeče garde začele oblegati naše veleposlaništvo v Pekingu. Vse kitajsko osebje veleposlaništva, dopisništva Tanjuga in tudi vsa služničad naših državljanov v Pekingu so zapustili delo in praktično onemogočili bivanje našim državljanom na Kitajskem. Motivi za te dogodke v ZDA in Kanadi ter za dogodke na Kitajskem so vsekakor različni, vsekakor pa je, če nič drugega, zanimivo, da ti dogodki tudi časovno sovpadajo.

V Washingtonu je eksplodirala bomba ob 3.50, v San Franciscu ob 4.05, v Chicagu, New Yorku in Otawu pa ob 4.40, bomba pa je eksplodirala tudi v Torontu. Ze samo ti podatki govore dovolj govorno o tem, da je bila akcija organizirana in da gre za premišljeno teroristično dejanje na šestih geografsko zelo oddaljenih krajih. K sreči nihče izmed Jugoslovancev ob teh bombnih napadih ni bil ranjen ali ubit, življenje je izgubil en gasilec, ki se je zadušil v dimu. Skoda pa je velika, in to ne le na poslopih naših diplomatskih predstavništva temveč tudi v bližnji in daljni okolici, kjer so popokale šipe.

Menda ni treba posebej ugibati, kdo je bombe nastavil. Uradni ameriški in kanadski predstavniki so izrazili uradno in osebno obžalovanje ter obljubili, da bodo škodo popravili. Obstaja pa več vprašanj, ki si jih upravičeno postavljamo: Kako je mogoče, da se je to zgodilo v državah, kjer imajo dobro razvito obveščevalno in policijsko službo, kako da so te službe nenadno odpovedale in priprav na teroristične

akcije se prej niso mogle odkriti? Torej daje nekdo emigrantskim skupinam, pa naj vedre pod četniksko ali ustaško kapo, potuho. Odločno torej lahko zahtevamo, da bosta ameriška in kanadska vlada vse storili, da enkrat za vselej preprečita delovanje takih emigrantskih skupin, če jima je količjak do svojega lastnega ugleda v svetu. Tako široko zasnovana teroristična akcija namreč pokaže vladi takih dežel v kaj čudni mednarodni luči. Paka že namreč njuno nesposobnost, da bi držala emigrantske skupine na uzdi, ali pa — in ob tem se odpira drugo vprašanje — sami spodbujata tako delovanje. Vsekakor so

zato, ker trgujemo z DR Vietnamom in ker obsojamo ameriško politiko v Vietnamu? S pritiskom pa ne bodo prav nič dosegli, kakor niso nič dosegli tudi doslej. O tem priča vsa novejša zgodovina narodov Jugoslavije, ki ni pokleknila niti pred fašističnimi osvajalci, ni se pustila zlomiti niti pritisku Stalina, niti nismo klonili pritiskom z drugih strani. Preponosni smo za to! Toda niti ne gre samo za ponos; vsa logika našega razvoja je taka, da si ne pustimo krojiti usode drugod, saj smo si na zastavo zapisali Cankarjeve besede: Narod si bo pisal sodbo sam, ne frak mu je ne bo in ne talar.

In tisto, kar se dogaja pred našim veleposlaništvom v Pekingu in tista stavka kitajskih uslužbencev? Tudi to so oblike pritiska na neodvisno politiko Jugoslavije, čeprav z dogodki v ZDA in Kanadi niso v zvezi. Obstaja pa notranja logika. Baje — tako vsaj trdijo rdeči gardisti — je vse to odgovor na to, da je nekaj pubertetnikov v Beogradu razbilo šipe na poslopih kitajskega predstavništva. Naša vlada se je zaradi tega incidenta opravičila in škodo popravila, toda o tem nečemo v Pekingu nič vedeti in so to zamolčali. Tako so naši državljanji izpostavljeni najhujšim žaljivkam, hkrati pa so jim praktično onemogočili življenje v Pekingu, ker brez kitajskih uslužbencev niti ne moreš na trg, pa četudi znaš jezik, spričo terorija, ki ga vrše nad našimi predstavniki po ulicah.

Naključje, da sovpadajo teroristična dejanja proti našim predstavništvom tako v ZDA, Kanadi kot na Kitajskem, je res čudno. Dejstvo pa je, da sovpadajo, četudi so motivi različni.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Bombe in stavke

oblasti obeh dežel prišle s tem v kaj neprijeten položaj, kar se kaže tudi po odmevu, ki ga je ta terorizem povzročil med delegacijami članic organizacije združenih narodov. Te taka dejstva odločno obsojajo, pa tudi zadržanje vlad, ki takšen terorizem omogoča, kadar začne po ulicah pokati bombe, potlej res ne gre samo za tistega, ki so mu namenjene, temveč tudi za temeljne mednarodne norme.

In naposled se ni mogoče ubraniti vtisa, da so v ozadju takih terorističnih dejanj ljudje, ki hočejo tudi na ta način pritiskati na Jugoslavijo in njeno neodvisno mednarodno politiko. Mar niso predstavniki organi ZDA prav pred nedavnim odpovedali dobave žita Jugoslaviji pod ugodnimi pogoji samo

urneje bomo premagali se danjo »razparceliranost« v družbeno političnem življenju, delavski razred pa bo dobil svoje pravo mesto in večje možnosti, da nanj vpliva.

ODPIRANJE OBCINSKIH KOMITEJEV

Pogovori o reorganizaciji so zajeli vse forume Zveze komunistov. Odpovedujoč se ustaljeni praksi zaprtega forumskega dela in odločanja se je precejšnje število občinskih komitejev odprlo za probleme osnovnih organizacij in se usmerilo v širša svetovanja o vseh važnejših vprašanjih, kakor tudi v skupno izdajanje sklepov o neposrednih nalogah v idejno-politični dejavnosti. Na ta način se ustvarja idejno-politična in akcijska enotnost komunistov v vseh organizacijah Zveze komunistov v občini.

Podobne spremembe je lahko opaziti tudi v reorganiziranih okrajnih komitejih, ki se čedalje bolj preobražajo v idejno-politične centre.

Šesti plenum CK ZKJ

CZP Komunist iz Ljubljane je pred kratkim izdalo brošuro Šesti plenum CK ZKJ. Brošura obravnava najvažnejše probleme, o katerih so govorili na plenumu 10. januarja letos v Beogradu: oceno političnega položaja po IV in V. seji centralnega komiteja ZKJ, sklepe VI. plenuma CK ZKJ o neposrednih nalogah ZKJ in naloge ZKJ v zvezi z nekaterimi aktualnimi problemi v mednarodnem delavskem gibanju. Drugi del brošure vsebuje program dela CK ZKJ, predlog zvezni konferenci SZDLJ za ustanovitev odbora za proslavo 50.letnice oktobrske revolucije in več sklepov.

PODGORNI PRI PAPEZU — Predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Nikolaj Podgorni je obiskal papeža Pavla VI. Pogovarjala sta se predvsem o miru. Podgorni je povabil italijanskega predsednika republike Saragata in premiera Mora, naj obiščeta Sovjetsko zvezo. Povabilu se bosta odzvala.

ALŽIRIJA PREKINILA POGAJANJA O PLINU — Alžirija je pretrgala pogajanja o prodaji saharjskega zemeljskega plina Italiji, Avstriji, Zahodni Nemčiji, Jugoslaviji in Češkoslovaški. Pogajanja pa se bodo še naprej s po eno francosko in špansko družbo. Alžirske ponudbe torej ne bodo veljale več in se prizadele države ne bodo mogle sicericati nanje, kakor poroča francoska časopisna agencija.

NACISTIČNA PODRUŽNICA V AVSTRILI — Z Dunaja poročajo, da je neonacistična NDP ustanovila v Avstriji svojo podružnico. Vodi jo baje ekstremist Burger, ki je v tesni povezavi z junotirotskimi teroristi.

ROBERT KENNEDY BO OBISKAL DE GAULLA — V Evropi je prisel brat ubitega ameriškega predsednika senator Robert Kennedy. Sušljajo, da se bo sešel s francoskim predsednikom de Gaullem in britanskim premierom Wilsonom.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

SPORAZUM O »MIRU« — Vlade ZDA, Velike Britanije in Sovjetske zveze so v Moskvi slovesno podpisale sporazum o izkoristitvi vesolja v mirolnih namene. Sporazum je podpisalo še 24 držav, med njimi tudi Jugoslavija. Po vestih iz Bonna se bo sporazumu pridružila tudi ZR Nemčija. Vsekakor je to pomemben uspeh mednarodnega sodelovanja.

SMRT TRESH AMERISKIH VESOLJCEV — V Cape Kennedy se je pripetila huda nesreča, v kateri so izgubili življenje trije ameriški vesoljci: Grisson White in Chaffe. Med vajo posadke vesoljske ladje »Apollo« je izbruhnil požar v raketi »Saturn«, ki je zaletel tudi kabino, v kateri so bili vsi trije vesoljci. Njihova trupla so potegnili iz kabine šele po nekaj urah. Menjajo, da se bo zaradi te nesreče precej zavlekel ameriški program poleta na Luno. Ob nesreči je Američanom izrekel sožalje tudi predsednik Tito.

TITO V MOSKVI — Predsednik Tito je v soboto prisel na neuradni obisk v Sovjetsko zvezo. Na železniški postaji sta ga pričakala generalni sekretar CK KPZ Leonid Brežnev in premier Aleksej Kosigin. V Titovem spremljuju je tudi zvezni sekretar za finance Kiro Gligorov, ki se udeležuje štiridnevnih gospodarskih pogovorov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo.

1500 MRTVIH V BRAZILIJU — V hudih povodnjih, ki so zajele brazilsko državo Rio de Janeiro, je doslej ob življenju 1500 ljudi. Predstavniki brazilске varnostne službe je povedal novinarjem, da je katastrofa brezmejna, saj je odrezanih od sveta več pokrajin in da je na tisoče ljudi brez strehe. Povodnji so prizadele tudi samo mesto Rio de Janeiro, ki ni več redno oskrbovano z vodo in elektriko.

PROTISUKARNOVSKE DEMONSTRACIJE — V glavnem mestu Indonezije Djakarti demonstrira 40 tisoč študentov, ki dolže predsednika Sukarno, da je bil sam neposredno udeležen pri neuspehu državnem udaru predlanskim. To trdi tudi general Nasution. Dokazi za to naj bi prišli na dan med zaslišanjem enega izmed poglavitnih organizatorjev neuspelega udara generala Supardja.

SPOPADI V SINKJANGU IN SECUANU — V Pekingu so razbesili lepake, ki govore o uporu v Sinkjangu in Sečuanu. Baje se je tam uprlo rdeči gardi sedem divizij kitajske vojske. Pokorščino je baje odpovedal prvi sekretar sinkjanskega komiteja, ki so se mu pridružile tudi vojaške enote. Po drugih vestih pa zdaj na Kitajskem vojska prevzema oblast v drugih delih dežele. Navzkriž v Pekingu je prisel po vestih tudi sekretar partijskega komiteja in vojaški poveljnik Tj beta.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

S PORAZITVIJO BOMO POKRILI FINANČNE VRZELI. Zvezni in gospodarski zbor sta po hitrem postopku sprejela predpise o podražitvi cigaret in alkoholnih pijač ter o zvišanju carine. Te nujne ukrepe je predlagal ZIS, da bi tako zamašil vrzel v finančnih programih federacije za letošnje in za prihodnja leta. Kakor je znano, je kongres ZDA sklenil, da nam bodo ZDA začeni z letos prenehale prodajati žito pod posebnimi pogoji — na dolgoročne dolarske kredite. Ker smo s prodajo žita ustvarjali dinarska sredstva, je federacija v svojih programih računala s temi sredstvi. Zdaj jih je treba nadomestiti drugače. ZDA so storile ta ukrep zaradi tega, ker trgujemo s Kubo in ker pomagamo vietnamskemu ljudstvu. Jugoslavija se tekmému sodelovanju in pomoči vietnamskemu ljudstvu ne more odreči, ker bi to pomenilo, da izdaja svoja načela in upogiba hrbet pod pritiskom druge države.

Od sobote naprej so se v narodni prodaji podražile cigarete in drugi tobačni izdelki za 20 odstotkov. Alkoholne pijače (razen naravnih vin in naravnega žganja) so se podražile za 9 odstotkov. Povprečno carino za blago, ki ga uvozi državljanji, so zvišali za 5 odstotkov (od 25 na 30 odstotkov). Hkrati bodo morali plačevati tudi 12,5 odstotkov zveznega prometnega davka. To pa ne velja za uvoz avtomobilov, ker so kupec že doslej plačevali poleg zveznega tudi republiški in občinski prometni davek.

SPOR GLEDE DELITVE SREDSTEV ZA MANJ RAZVITE REPUBLIKE IN OB-

MOCJA. Zbor narodov je pred dnevi razpravljaval o sredstvih za manj razvite republike in območja. V imenu delegacije Bosne in Hercegovine je Rato Dugonjič pojasnil pritožbo BiH, da delitev sredstev sklada federacije za razvoj nezadostno razvilitih republik in območij ni bila zadovoljiva. Bosna in Hercegovina zadnja leta relativno še bolj zaostajata za razvojem drugih republik. — Nezadovoljstvo z delitvijo sredstev je izrazila tudi Tankosava Simić v imenu delegacije pokrajine Kosova in Metohije.

Zakaj podražitev?

Dr. Marjan Breclj kot predsednik sklada, Kiro Gligorov kot predstavnik ZIS ter predstavnika delegacij Makedonije in Črne gore so zavrnili pritožbo Bosne in Hercegovine in Kosova in Metohije. Zadnja dva sta posebej poudarila, da v delitvi sredstev sklada ne bi smeli ničesar spreminjati. Dr. Marjan Breclj je menil, da je bila delitev sredstev v skladu z zakonom in načeli srednjeročnih planov federacije in republik.

NADALJNJA DEMOKRACIJA VOLILNEGA POSTOPKA. S sprejetjem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volit-

vah je dana večja vloga Socialistični zvezi kot pomembni činiteljici pri organiziranju manjših razprav o kandidatih. Po spreminjenem zakonu si morajo kandidati za zvezni zbor pridobiti dvajsetino glasov na zborih volivcev, kandidati za poslance zborov delovnih skupnosti pa desetino. Spremenjeni zakon tudi omogoča, da postane kandidat za zvezni zbor tisti, ki dobi večino glasov v eni občinski skupščini.

KDO BO DOBIVAL OTROSKI DODATEK? Zvedeli smo, da bo v prihodnje dobival otroški dodatek zavarovanec, katerega dohodeki ne presegajo 400 Ndin za člana gospodinjstva mesečno.

TRETTJA SEJA ZVEZNE KONFERENCE SZDLJ. Na seji so med drugim poudarili, da bo Socialistična zveza organizatorica in nosilka političnih priprav na volitve. Na seji so tudi poudarili, da mora priti v skupščino čimveč ljudi iz neposredne prakse. Sprejeli so predlog zvezne kadidacijske komisije, naj bi predlagali Veljka Vlahovića za predsednika zvezne skupščine in Miko Špiljaka za predsednika ZIS, ako bosta izvoljena za zvezna poslance.

VISOKI GOST PRI TITU. Preden je naš predsednik Tito odpotoval na obisk v Sovjetsko zvezo, je imel v gosteh predsednika Finske Urha Kekkonea. Predsednika sta se pogovarjala o aktualnih mednarodnih vprašanjih in o nadaljnjem zboljšanju jugoslovansko-finskega sodelovanja. Komentatorji ocenjujejo srečanje kot zelo koristno.

Knjiga za turistične delavce

Lep prispevek za mednarodno leto turizma je tudi knjiga, ki jo je napisal Ludvik Rebeušek iz Celja: Raziskava tržišča in ekonomska propaganda v turizmu (s posebnim ozirom na zdraviliški turizem) — Knjigo je izdala Zveza naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev Slovenije (Celje, p. p. 23)

Zveza naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev Slovenije je v lanskem letu izdala zanimivo knjigo: »Raziskava tržišča in ekonomska propaganda v turizmu s posebnim ozirom na zdraviliški turizem«. Knjigo je napisal Ludvik Rebeušek, magister ekonomije in znani turistični delavec. Razdeljena je na dva dela: v prvem je obdelana raziskava tržišča, v drugem pa ekonomska propaganda. Oba dela tvorita zaokroženo celoto. Knjiga je opremljena s številnimi tabelami in grafičnimi prikazi, ki ustrezno ponazarjajo vsebino.

V prvem delu ugotavlja avtor pomembnost raziskave tržišča nasploh, podrobneje pa govori o raziskavi turističnega tržišča. Zlasti so zanimive tiste ugotovitve, do katerih je avtor prišel, ko je obiskal nekatere naše zdraviliško-turistične kraje. Anketiral je domače in tuje obiskovalce v Rogaški Slatini, Dobrni in Slatini Radenci, torej v treh največjih zdraviliških krajih Slovenije.

Anketa je pokazala, da večina obiskovalcev prihaja zaradi zdravljenja, na drugem mestu je kombinirani namen obiska, to pomeni, da prihajajo zaradi zdravljenja in zaradi oddiha. Ostali motivi so manj pomembni. Pri nadaljnjem preučevanju ankete je avtor prišel do sklepa, kakšna je struktura domačih in tujih obiskovalcev, in dejstva, da prihaja večina obiskovalcev, domačih in tujih, iz večjih mest. Nadalje razvršča avtor obiskovalce po vrstah plačila, povprečni dobi bivanja, spoiu, starosti itd.

V drugem delu knjige avtor razpravlja med drugim o pomenu in nalogah ekonomske propagande za tujski promet s poudarkom na ekonomski propagandi za zdraviliške kraje. Lepo so obdelana posamezna sredstva ekonomske propagande, zanimiva pa je tudi ugotovitev, katere vrste sredstev so doma in v tujini najbolj uspešne.

V sklepnem delu knjige obravnava problem strokovnega kadra za raziskavo tržišča in ekonomsko propagando. Avtor je mnenja, da ne moremo z raziskavo tržišča niti z ekonomsko propagando obremeniti nekoga, ki je že stalno zaposlen, poleg tega pa morda niti ni strokovnjak. Po njegovem mnenju bi moral imeti vsak turistični kraj v posebnem referatu usposobljene sodelavce ekonomske smeri, ki bi lahko sproti raziskovali stanje na tržišču in tako dajali svojim upravnim organom pravilne informacije.

Vedeti moramo, da so v turistično razvitih deželah že zdavnaj spoznali, da je treba raziskovati turistična tržišča in poudarjati pomen ekonomske propagande, da pa so pri nas tovrstne dejavnosti šele v povojih. Samo sprotna raziskava tržišča nam lahko daje podatke za pravilno investicijsko politiko v turizmu. Vemo pa, da je pri nas marsikateri turistični objekt zgrajen bolj po občutku posameznikov, torej mimo raziskav tržišča.

Avtor je v svojem prizadevanju, da nas opozori na sprotno in strokovno raziskavo turističnega tržišča, prav gotovo uspel. Mnenja sem, da je ta knjiga pomemben prispevek k naši turistični literaturi, zato sem prepričan, da bo kmalu našla pot v vse knjižnice turističnih delavcev.

EDO GRÖGL

Na vlečna vozila »Henschel« vgrajuje ITAS v Kočevju 7.000-litrne cisterne, razen tega pa dela za ta vozila tudi prikolice-cisterne z enako prostornino. ITAS kooperira s tem zahodnonemškimi proizvajalcem. Doslej je 60 takih vozil naročilo Jugoslovansko rečno brodarstvo. (Foto: Andrej Pogačar)

Skupne želje Mokronožanov za 1967. leto

Iz razgovora s predsednikom krajevne skupnosti v Mokronogu tov. Milanom Uhanom

»Mokronožani, predvsem pa svet KS, ki želi kraju in njegovim prebivalcem urediti čimveč skupnih ležav, pričakujemo od letošnjega leta marsikaj. Razen osebnih želja, ki jih goji vsak človek, imamo tudi stvari, za katere vsi pravimo, da bi bilo dobro, če bi jih dobili vsaj letos.

Da bi vsi meli tekočo vodo, je treba napeljati še 146 m glavnega voda in zagotovo lahko trdim, da bomo letos to zmogli, čeprav še niso vsi uporabniki prispevali denarja. Kol človek v novi obleki in raztrganih čevljih pa bo videti naš kraj, če v bliž-

nji prihodnosti ne bo dobil tudi kanalizacije. Ker pa glavni vodi ne bi šli pod dosedanjo glavno ce-

sto, ki pelje skozi Mokronog, bi to cesto lahko že urej asfaltirali.

O asfaltu, ki je stara želja prebivalcev našega kraja, govorim zaradi tega, ker bo v letošnjem septembru v Mokronogu in na Trebelnem velika proslava 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade. Asfaltirana glavna cesta bi bila prebivalcem Mokronoga najlepše darilo za ta jubilej, saj bi nekdanje borce radi pozdravili v lepo urejenem kraju, ki bi že na zunanji pokazal napredek.

Mi bi radi, da bi bila glavna proslava v Mokro-

nohu, in s tem smo seznanili prejšnji mesec tudi glavni odbor ZB Slovenije. Odgovorili so nam, da je to v rokah domače komisije za pripravo proslave in stalnega odbora Gubčeve brigade, zato upamo, da nas ta dva ne bosta razočarala.

O željah lahko človek dolgo govori, vendar bi osebno zelo rad, da bi ljudje razumeli vlogo krajevne skupnosti, da bi bili voljni s skupnimi močmi narediti kraj tak, kot je bil nekoč, če ne še lepšega.

M. L.

Letos: po 32 dolarjev

VSE PUTNIKOVE POSLOVALNICE, ki pripravljajo potovalne načrte, so upoštevale, da smo že v mednarodnem letu turizma in da bodo dobili letos tudi naši turisti za potovanja v tujino večji znesek deviz (32 dolarjev). PUTNIK pripravlja med drugim več potovanj v deželo faraonov — v Egipt. Nova bodo potovanja v skandinavsko deželje in več 17-dnevnih potovanj po zahodni Evropi. Tudi v Sovjetsko zvezo bo usmerjenih več potovanj.

32 milijonov dolarjev od izletnikov

Po predvidevanjih bo letos prišlo v Slovenijo 32 milijonov tujih turistov. Če bi bili to sami izletniki ali tranzitni turisti in bi vsak potrošil povprečno le 1 US dolar, bi Slovenija pri tem dobila 32.000.000 dolarjev.

Razpisna komisija sveta za gospodarstvo pri
Občinski skupščini Metlika
razpisuje JAVNI NATECAJ
**ZA PRODAJO SKLADIŠČ
V ROSALNICAH PRI METLIKI**

Vse informacije in podrobnosti natečaja dobite pri odseku za gospodarstvo občinske skupščine v Metliki. Rok za predložitev pisemnih ponudb je 15 dni po objavi tega natečaja.

Razpisna komisija

Konfekcija JUTRANJKA, Sevnica

razpisuje JAVNO DRAZBO za prodajo
**karamboliranega avtomobila
IMV Furgon 1964**
s 35.000 prevoženimi kilometri
Isključna cena je 700.000 Sdin.

LICITACIJA bo 16. 2. 1967, ob 8. uri v prostoru Konfekcije JUTRANJKA, Sevnica.

Prednost imajo delovne organizacije in društva do 10. ure, od 10. ure naprej pa drugi.

Predstavniki delovnih organizacij in društev morajo predložiti pooblastila. Ostali pa morajo pred nastopom licitacije položiti 20-odstotno kavejco.

Pisemne ponudbe sprejema splošni oddelček podjetja za delovne organizacije in društva do 9. 2. 1967.

Vso skrb povratnikom!

V Spodnje Posavje se od decembra 1966 vračajo številni delavci, ki so bili zadnja leta zaposleni v različnih zahodnoevropskih državah. Občinski sindikalni svet v Krškem je že navezal stike s predsedstvom ObSS v Brežicah, da bi se skupaj lotili teh vprašanj. Sodelovanje bodo navezali povsod tudi s Socialistično zvezo in sklicali posvetovanja s predstavniki zavodov za zaposlovanje. Na

teh posvetih bodo pretresli možnosti, ki jih spodnjeposavske občine lahko nudijo za ponovno zaposlitev tistih delavcev, ki se vračajo z dela v tujini.

Namesto 37 – le trije milijoni

Od obljubljenih 11 milijonov so ribniški upokojenci lani dobili le tri milijone starih dinarjev, čeprav so prosili v 42 prošnjah prosili za 37 milijonov. Komisija si je zato ogledala stanovanja in dala prednost najpotrebnejšim. Ker pa so imeli na razpolago le tri milijone, so morali izmed najpotrebnejših spet izbrati najbolj potrebne, ki se jim že podira strop nad glavo.

Upokojenci, ki začasno niso prišli na vrsto, morajo razumeti nastali položaj. Društvo upokojencev se naprej vodi evidenco vseh, ki so zaprosili za pomoč. Posojilo bodo dobili, brž ko bo društvo prejelo obljubljena sredstva.

Cene kljub večjemu povpraševanju nespremenjene

Na novomeški sejnem so v ponedeljek, 30. januarja, pripeljali 1003 pujske v starosti od 6 do 12 tednov in 56 starejših prašičev. Od 1059 živali je bilo prodanih 863. Za manjše je veljala cena od 16 do 22 tisoč, za večje prašiče pa od 23 do 32 tisoč. Kljub povečanemu povpraševanju kupcev iz bolj oddaljenih krajev se cene od prejšnjega tedna niso dvignile.

Na Gorenjskem so odkrili uran

Raziskovalci inštituta za geološko-rudarske raziskave in proučevanje jadrskih in drugih rudinskih surovin iz Beograda so že leta 1960 na severovzhodnih obronkih Zirovskega vrha našli uranovo rudo. V zadnjih šestih letih so strokovnjaki odkrili, da je blizu Gorenje vasi 5 km dolgo nahajališče srednje bogate uranove rude. Analize so pokazale, da ena tona rude vsebuje 1200 gramov urana. Ker je spodnja meja, ki je še rentabilna, 300 gramov urana, računajo, da bo v dveh letih na Zirovskem vrhu na Gorenjskem začel obratovati rudnik te dragocene kovine.

Dobre kupčije v Brežicah

Na tedenski sejem v Brežicah so v soboto, 28. januarja, pripeljali 500 živali do tri mesece starosti in 50 večjih. Prvih so po 10 do 10,50 Ndin za kilogram žive teže prodali 440, nad tri mesece starih prašičev pa so prodali le 25 po 6,80 do 7,00 Ndin za kilogram.

Kmetijski nasveti

Cvičku se ne bomo izneverili!

Naj nam ne zamerita poznavalca dolenskih vinogradov Jože Likar in Tit Dobršek, če smo prelistali njuni knjigi Naš cviček in Sodobno vinogradništvo ter iz njiju povzeli nekaj najvažnejših ugotovitev o izboru sort vinske trte, ki so primerne za Dolenjsko.

● Cviček, nekdanj posmehljivo imenovano vino dolenskih vinogradov, je postalo pravi sinonim naše pokrajine. Zaradi svojih dobrih lastnosti si to vino pridobiva vedno nove prijatelje. Ker pa smo Dolenjci prej dobri pivci kot pa dobri trgovci, še nismo dosegli tega, da bi imeli naše vino — sok dolenskej zemlje in podnebja — zaščiteno, kar bi onemogočalo drugim, da pod imenom cviček prodajajo svoje vino in s tem kvarijo sloves dolenskemu.

Cviček je mešanica črnih in belih vinskih sort, ponavadi v razmerju ena proti ena. Ima značilno rdečkasto rubinasto barvo, zaradi do konca povretega sladkorja pa je svojevrstnega kiselkastega okusa. Vsebuje precej mlečne in vinske kisline, kar blagodejno deluje na prebavila in živčni sistem. Računajo, da pridelamo vsega skupaj 120 tisoč hektolitrov cvička za prodajo. Poznamo več njegovih tipov. Najboljšega pridelujejo v krško-kostanjeviškem okolišju, zlasti v novomeško-mokronoškem, na Bizeljskem, kjer ga imenujejo bizeljsko rdeče vino, in v Beli krajini, kjer ga imenujejo belokranjska črnina.

● Katere sorte so primerne za cviček pri obnovi vinogradov? Med črnimi sortami je najvažnejša modra frankinja, ki je močne rasti, primerna za visoko vzgojo in dolgo rez ter dovolj zgodnja za različno od žametne črnine, ki na Dolenjskem prepozno dozori. Pomembno je vedeti, da bi pri visoki vzgoji še bolj zakasnila. Namesto nje priporočajo šentlovensko. Modra Portugalka je zaradi možnosti manj primerna za cviček, vendar daje sama hvalečno vino, ki gre zaradi zgodnosti kot mošt dobro v denar.

Izmed belih sort je za pripravo cvička na Dolenjskem zelo razširjena rdeča kraljevina, ki bogato, toda razmeroma pozno dozori. Dobro bi jo bilo nadomestiti z rizvancom, ki je križanec renskega rizlinga in in zelenega silvanca.

Izbor daje torej prednost sortam za pridelavo cvička, saj je poraba tega vina, kljub temu, da »ščipljes«, kot pove nemški izvor njegovega imena, vse večja. Ne kaže se mu odpovedati, izboljšati in poceniti pa je treba pridelovanje in mu zaščititi poreklo, da bo imel dolenski vinogradnik več od svojega dela.

Čvrsta komercialna—investicijska banka

(Nadaljevanje s 1. str.)
urešitev gospodarstve
in družbene reforme, dobro

uveljavila in pridobila po-
treben ugled med kometen-
ti.

Tesne vezi med gospodarstvom in njegovo banko

O poslovnem poročilu banke bomo poročali še posebej, zato naj tu poudarimo osnovno misel razprave, v kateri je sodelovalo precej ustanoviteljev DBH:

Dolenjska banka in hranilnica je po enoletnem delu uresničila osnovni sklep svojih ustanoviteljev. Čvrsto odločeni, da hoče pokrajina s svojim denarnim zavodom in z nadaljnjim povezovanjem vseh razpoložljivih sredstev na vsak način zagotoviti načrtno rast gospodarstva ter družbenih služb na svojem področju, se ustanovitelji banke skupaj z njo ta namen v dobesni meri že dosegli. Ustanovitelji banke so tudi tokrat govorili o zaokroženih dolenjski regiji. Prepričani so, da bo dober poslovni uspeh banke že v prvem letu njenega poslovanja zdaj spodbujal tudi druge delovne organizacije, da bodo s svojimi sredstvi okrepile finančni kapital domače banke in tako pomagale pokrajini pri njenem nadaljnjem gospodarskem vzponu.

Veseli je bilo poslušati pooblaščenega predstavnika delovnih organizacij, ki so pohvalili azurno delo domače banke ter njeno likvidnost, kar je dostikrat krepko pomagalo reševati nujne gospodarske naloge, pa tudi težave občinskih skupščin, socialnega zavarovanja in drugih služb v naši pokrajini.

V imenu Združenja poslovnih bank in hranilnic Slovenije je tov. Bronislav Vrhunec ocenil enoletno poslovanje DBH kot zelo uspešno, o čemer govori tudi finančni rezultat. Dejal je, da bodo v Jugoslaviji le redke banke imele tako visoko obrestno mero pri izplačilu dividend, kakor jo predlaga DBH. Smo šele na začetku razvoja teh bank, ki so last

ANTON JAVORIČ, predsednik Obs Krško, ki je ena izmed ustanoviteljev DBH, je na ponedeljkovem zboru dejal: »Sredstva bivših okrajev so nastala na področju naših delovnih organizacij in naj zato z njimi gospodarijo občine, edini dediči nekdanjih okrajev!«

gospodarskih organizacij določenega področja. Visoka obrestna mera sicer spodbuja lastnike banke k nadaljnjemu večanju kreditnega sklada banke, vendar naj bi lastniki le premislili, če naj bi se morda ne zadovoljili z malo nižjo obrestno mero. Če bi se odrekli izplačilu enega dela obresti, bi banka s tem samo okrepili.

Franjo Svent, podpredsednik izvršnega odbora DBH, je zatej menil, da doslej na našem področju še niso vse delovne organizacije ustanovile domače banke. Izvršni odbor zato predlaga, da bi lastnikom banke v celoti izplačali 7,5-odst. obresti za vložene ustanoviteljske vloge v kreditni sklad banke. Gospodarske organizacije so lani v sila težkih pogojev prispevale svoja sredstva iz skladov za ustanovitev banke, zdaj pa naj za svoje razumevanje dobijo tudi ustrežne dividende.

ustanoviteljev za nadaljnjo krepitev kreditnega sklada banke. Predlagal je, naj bi ustanovitelji vložili lanskih 88 milijonov Sdin, ki jim grede kot obresti oz. dividende za vložena sredstva, v kreditni sklad banke in si s tem povečali osnovni kapital. Ko je govoril o uspehu hranilne službe domače banke, je še posebej poudaril, da bo treba za propagando na tem področju vložiti v

bodoče vsaj 8- do 10-krat večja sredstva kot doslej. Lani, ko se je skupno število vseh vlog v DBH povečalo za 773 milijonov Sdin, je banka izplačala na račun stroškov za propagando komaj 0,9 odst. — Skrb vodstva DBH za načrtno rast strokovnosti delavcev v banki je treba pohvaliti, saj je edino to pravila pot za nadaljnji ugled in strokovnost domače poslovne banke.

Že za prvo leto poslovanja DBH bodo njeni ustanovitelji dobili 88 milijonov Sdin obresti

Zbiravko Petan je v razpravi ugotovil, da so člani banke tudi že med letom ugodno ocenjevali njeno poslovanje in uspehe v prvem letu poslovanja. Banka je že lani povabila vse gospodarske organizacije svojega področja, naj skrbijo za stalna obratna sredstva. Sestavitvi bo treba sanacijski načrt za to vprašanje, da bi ga rešili za daljše obdobje. Glede visoke obrestne mere za izplačilo obresti za sredstva, vložena v kreditni sklad banke, pa je ponovno menil, da so lani gospodarske organizacije pod sila težkimi pogoji zbrale milijardo in 300 milijonov Sdin ter jih vložile v banko. Izplačilo obresti, ki ga predlaga izvršni odbor banke, ni samo nagrada in zahvala za vloženi kapital, marveč predvsem tudi nadaljnja krepitev zaupanja v

čvrsto poslovanje področne poslovne banke.

Delegati so nato v celoti potrdili poslovno poročilo o delu banke v minulem letu.

Ko so takoj nato sklepali o zaključnem računu in delitvi dohodka, je mnogo delegatov bilo deljenega mnenja: nekateri so zagovarjali predlog, da bi vse obresti vložili v kreditni sklad banke, drugi pa so spet govorili, da je obresti treba v celoti izplačati. Vsaka delovna organizacija bo še vedno lahko samostojno odločala, ali bo izplačane obresti vložila nazaj v banko in z njimi povečala svoj delež v banki ali pa jih bo porabila za druge namene. — Delegati so nato soglasno sprejeli sklep izvršnega odbora banke, da se obresti ustanoviteljem za lansko leto v celoti izplačajo.

Na zatožni klopi dva nedolžna poslovna partnerja

Zbor banke je nato poslušal poročilo in zavzel stališče do dela sredstev ukrajnega družbenega investicijskega sklada okraja Ljubljana, ki je bil kot skupni delež občin Metlika, Novo mesto in Trebnje vložil v kreditni sklad banke. Zglašeno poročilo o zadevi je prebral v imenu izvršnega odbora banke njegov podpredsednik Franjo Svent. Ker bomo o zadevi v krat-

nimi občinskimi skupščinami. Banka ima pri tem samo pogodbo z Obs o že davno vloženi občinjskih sredstvih v kreditni sklad banke. Medsebojna pogodba med Obs in DBH so seveda nelzopodpito dejstvo, ki ga ni moč enostavno zanikati.

Tov. Ferkolj iz IMV je med drugim v imenu svoje organizacije zahteval, naj DBH obdrži svoj dosedanji status, hkrati pa naj vod-

morajo občinske skupščine Novo mesto, Trebnje in Metlika, ki so že sprožile ustavni spor zaradi odvzeta dela sredstev ukrajnega družbenega investicijskega sklada bivšega okraja Ljubljana, pritegniti kot tretjega interventa v sporu tudi banko.

Direktor Ivo Novšak je delegatom pojasnil, da je DBH nalog za preknjižbo 900 milijonov Sdin izvršila, vendar so po zaključni bilanci ta sredstva spet v kreditnem skladu banke. Z novo odločbo SDK bo sredstva spet treba preknjižiti. Tako sta na zatožni klopi dva nedolžna poslovna partnerja: DBH in SDK, spor pa teče med skupščino SRS in Obs Metlika, Novo mesto in Trebnje. Banka se zaveda, da je treba spor prignati do uspešnega konca, saj je vsakomur že vnaprej jasno, da v njem morajo zmagati občinske skupščine — edini pravni in moralni dediči premoženja, ki so ga ustvarile delovne organizacije na tem področju in ki jih je bivši okraj Ljubljana še za živega pravnoveljavno prepustil kot

svoje dediščino dolenjskim občinam!

Zadnja odločba SDK sicer govori o dokončni rešitvi zadeve, dopušča pa še vedno računsko-pravni spor pri višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani (in končno seveda tudi še pri vrhovnem gospodarskem sodišču v Beogradu). Čeprav ni ob vsem tem nikjer v zakonu povedano, kdaj in v kakšnem roku bi morala DBH nadomestiti manjkajočih 900 milijonov Sdin, so ustanovitelji banke v ponedeljek že pred pravno oz. sodno rešitvijo zadeve razpravljali o tem, da je to vsoto treba zbrati. Čeprav smo prepričani, da bo ustavno sodišče ugodilo upravičenim zahtevam naših občin, si od pravočasnega zbiranja zdaj manjkajočih sredstev lahko zagotovimo dvojno korist:

Kreditni sklad banke se lahko s tako akcijo poveča za novih 900 milijonov Sdin, ugodna rešitev spora z republiko pa mora k temu navreči še zdaj spreknjiženi 900 milijonov Sdin, ki si jih lasti republika.

Tudi druge slovenske občine bodo sprožile ustavni spor

Anton Javorič, predsednik Obs Krško, je na zboru DBH med drugim dejal, da bodo občine v Sloveniji sprožile ustavni spor v podobni zadevi. Vse občine upravičeno sodijo, da so sredstva bivših okrajev v bistvu sredstva občin. Ta sredstva so nastajala v gospodarskih organizacijah v naših občinah in naj tu tudi ostanejo, če naj pravilno sklepamo, kakšna je bila vloga nekdanjih okrajev. Tovariš Javorič je hkrati opozoril, da morajo že sklenjene pogodbe med Obs in banko čvrsto veljati. Saj bi sicer prišli v pravni

nered in ne bomo več vedeli, komu še kaj verjeti.

Delegati so zategadelj zahtevali, naj banka tudi vnaprej posluje kot komercialno-investicijska banka, kakršno naše področje nujno potrebuje.

Ciril Jarnovič je dejal, da je trenutno stanje morda nejasno, vendar priporoča: nadaljujmo z zbiranjem sredstev za okrepitev kreditnega sklada DBH. Ko bo spor ugodno rešen za občine in DBH, bo kreditna moč banke samo še večja.

Sklepi 2. zbora DBH

Kot ob ustanovitvi banke lani 25. januarja tako so predstavniki njenih ustanovi-

ukrepe v opisanem sporu s SDK;

— izvršni odbor je dobil pooblastilo, da skupaj s tremi Obs nastopi kot tretji intervent v sporu;

— DBH ostane tudi vnaprej komercialno-investicijska banka;

— izvršni odbor banke mora napraviti vse potrebne korake, da bo pogodbe s sedanjimi, kakor tudi z novimi ustanovitelji banke razširil in tako z njihovim sodelovanjem zbral še 900 milijonov Sdin v kreditni sklad banke.

Delegati zbora so nato potrdili dosedanji sestav kreditnega odbora pri DBH. — Pred zaključkom zbora je predstavnik Splošne gospodarske banke tov. Ivo Lahajner, šef sredstev SGB, pozdravil zbor Dolenjske banke in hranilnice ter banki želel novih uspehov. Poudaril je pomen že doseženega tesnega sodelovanja med SGB in DBH in dejal, da je tako povezovanje in finančno sodelovanje v sedanjih fazah uresničevanja gospodarske reforme družbena nujnost. Tako sodelovanje vodi tudi k bistvenim presumeritvam v gospodarstvu. Hkrati je podrtal pomen zblizevanja bank za krepitev kreditne in poslovne politike, kar vse je hkrati eden izmed pogojev za uresničitev gospodarske reforme.

(Več o poslovnem poročilu in zaključnem računu ter delitvi dohodka DBH za 1966 bomo poročali v kratkem.

T. KAVALAR

Problemi kratkoročnega kreditiranja tišče trgovino

Jože Unetič je razpravjal o kratkoročnem kreditiranju in o kreditih za stalna obratna sredstva. Zdi se mu, da trgovina spet ni odigrala potrebne vloge, ki so bile pred njo. Dejal je, da je bilo podeljenih več kratkoročnih kreditov blagovnemu prometu na račun povečavanja zalog izven trgovske dejavnosti. Po njegovem mnenju je bila trgovina pri tem prizadeta. Zato naj bi take kredite v bodoče dobivala trgovina sama. Na likvidnost banke nikakor ne bi smeli vplivati pritiski od zunaj (izplačevanje pokojnin itd.).

Direktor banke Ivo Novšak je pojasnil v razpravi, da je banka vsak mesec s približno 130 milijoni Sdin pomagala pri izplačevanju pokojnin, ni pa tudi dobila povrnjenih vseh investicij iz zdravstva. Skoraj četrt milijarde Sdin se nekako »vrti« za začaranem krogu, iz katerega pa ne pride tudi republika. Pozval je ustanovitelje k še večji poslovnosti delovnih organizacij. Vsi bi morali skrbneje in odločneje skrbeti za krepitev stalnih lastnih obratnih sredstev, kjer še vedno zaostajamo za potrebami časa.

Kaj pa skrb za razvoj kmetijske proizvodnje?

Direktor AGROKOMBINA TA iz Krškega Stane Nunčič je pozitivno ocenil poslovanje banke in njeno poslovnost, hkrati pa je pohvalil tudi kolektiv DBH in mu dal potrebno priznanje za izvršene naloge.

Tovariš Nunčič je nato načel vprašanje pospeševanja kmetijstva na našem področju. Zlasti ga zanima obnova vinogradov. Samo v krški občini je 1100 ha ostarelih vinogradov, katerim je po 80 ali 90-letni rasti pošla že skoraj zadnja moč. Lani je znašal povprečni pridelek le še 10 hl vina na hektar; kmetje so dobili pribl. 300

milijonov Sdin dohodka, od tega pa imajo le kakih 100 milijonov dinarjev kupne moči. Obnovljeni vinogradi bi lahko dajali po 50 hl vina na hektar; vrednost proizvodnje bi se v nekaj letih povečala na milijardo in 700 milijonov Sdin, pri čemer bi ostala kmetom najmanj milijarda starih dinarjev kupne moči. Tu so skrite ogromne rezerve; zato je predlagal, naj bi DBH v svoj okvirni načrt vnesla tudi skrb za kreditiranje obnove kmetijstva.

Tone Gošnik je razpravljal o poslovnem uspehu banke in pri tem podčrtal skrb

Gradbenik Pepe pravi: najsolidnejši temelj za novo hišo je hranilna knjižica

DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO!

Dobite jo v Novem mestu, Krškem, Trebnjem in v Metliki ter pri vseh poštah na področju teh občin!

kem obširneje poročali, naj tudi podčrtamo samo nekaj glavnih misli o zadevi, ki se vleče že dolge mesece.

Tudi na zboru banke so ugotovili, da gre pri sporu v bistvu predvsem za nerazčiščene odnose med skupščino SRS in tremi omenje-

stvo banke uporabi vse ukrepe in vsa pravna sredstva, ki so mu na voljo, da nereseno pravdo dožene do konca. Če je potrebno, naj se pri tem posluž prav vseh sredstev.

Več delegatov je pritrdilo mnenju Jožeta Unetiča, da

teljev tudi v ponedeljek ponovno zahtevali, naj DBH obdrži značaj komercialno-investicijske banke. Soglasno so potrdili vse dosedanje ukrepe za razvoj banke v tej smeri, hkrati pa še sklenili:

— izvršni odbor banke mora zagotoviti vse zakonite

ZNOVA USTVARJENO DELOVNO VZDUŠJE

27. januarja, kmalu po 14. uri, se je kolektiv delavcev in delavk NOVOTEKSA zbral na množičnem sestanku v aperturi. Razen članov kolektiva, organov samoupravljanja in predstavnikov občinskih političnih vodstev se je sestanka udeležil tudi nekdanji direktor tovarne in sedanjí republiški poslanec Stane Dolenc.

Sestanek je bil precej bučen že od vsega začetka oziroma od trenutka, ko so delavci in delavke opazili v svoji sredi tudi nekdanjega direktorja tovarne. Toplo so ga

pozdravili, hkrati pa so pričakovali, da bo pomirjevalno vplival na nasprotujoče si tabore v kolektivu.

»Dolgo sem delal z vami, zato vem, da ste sposobni odnose mirno urediti,« je med drugim dejal Stane Dolenc delavcem in delavkam NOVOTEKSA. »Mislim, da je v kolektivu najprej treba vzpostaviti mirno vzdušje za razčiščenje nerešenih vprašanj, v tem času pa je prav tako treba podpreti organe upravljanja, da bodo v miru in dosledno opravili svoje de-

lo,« je nadaljeval Stane Dolenc. Nato je zbranimu kolektivu povedal svoje mišljenje o dogodkih, ki so prejšnji teden pretresli kolektiv in tudi širšo javnost. Ustavil se je ob nerazpoloženju zaposlenih delavcev in nato med drugim dejal:

»Nismo tukaj, da bi sodili, ker imamo za to sodišče. Kdor je česa kriv, bo seveda moral odgovarjati in povrniti škodo. Če gre za nepravilnosti posameznikov, bodo seveda morali zanje odgovarjati glede na težo in vsebino nepravilnosti pred organi samoupravljanja, pred občinsko skupščino in tudi pred sodiščem. Od vas pa pričakujemo predvsem to, da boste izpolnili poveljstvo dolžnost: da boste delali, da boste dobro delali in da dela ne boste prekinjali. Nerešena vpra-

šanja, ki so zdaj udarila na dan, zahtevajo dolgoročno reševanje. Ne bi pa bilo prav, da bi medtem še ustavljali stroje.«

Čeprav množični sestanek še ni v celoti odgovoril na vprašanje, kdo ima v kolektivu prav in kdo ne, je bilo z dejstvom, da je Stane Dolenc sporočil kolektivu tovarne stališča in mnenje občinskega političnega aktiva, vendarle ustvarjeno potrebno mirno in delovno vzdušje. Samo v takem okolju je namreč mogoče tudi dobro voditi proizvodnjo, vse pa hkrati tudi podčrtuje nalogo, da bo treba v NOVOTEKSU čimprej in dosledno urediti dobre medsebojne odnose. Brez njih delavci ne bodo kos obsežnim nalogam, ki so letos tudi pred tem delovnim kolektivom.

Prvih 41 od 300 napovedanih

Tekstilni tehnik Alojz Hrastar iz »Novoteksa« nam je 31. januarja 1967 osebno prinesel seznam 41 naročnic in naročnikov našega tednika iz tovarne »Novoteksa«. Izjavil je, »da si lahko pri tem misli vsak, kar si hoče«. Odgovorili smo mu, da smo že obveščeni o tem, da bo Dolenjski list v tovarni NOVOTEKS odpovedalo kar 300 naših starih naročnikov. Prvi spisek z 41 imeni je že tu in smo odpovedi seveda že z današnjo številko upoštevali.

Naročanje časnikov je v naši državi popolnoma svobodna zadeva. Vse sile vlagamo v kar največjo naklado domačega pokrajinskega glasila SZDL, saj pomeni visoko število stalnih naročnikov tudi prilžnost za zniževanje stro-

škov, ki jih terja redno izhajanje časnika. Vprašujemo pa se, kdo bo zdaj obveščal delavke in delavce NOVOTEKSA, ki s spiskom odpovedujejo naš tednik?

UREDNIŠTVO LISTA

Odgovor: »Enkrat več novih!«

V torek ob 13. uri nam je telefonirala ena izmed dolgoletnih naročnic in bralk našega tednika iz tovarne NOVOTEKS. Vprašala nas je, če se je res že nekaj deset naročnikov listu odpovedalo. Potrdili smo ji, da smo ta dan izgubili že 41 naročnic in naročnikov iz tovarne, narkar nam je smeje se dejala:

»Nič se ne jezite! Kolikor bo zdaj odpovedanih, toliko več jih bomo zbrali mi!«

UPRAVA LISTA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

razpisuje

NOVO NAGRADNO

ŽREBANJE

za vlagatelje, ki varčujejo pri Dolenjski banki in hranilnici NOVO MESTO in njenih poslovnih enotah v KRSKEM, METLIKI in TREBNJEM ali pri poštah v okviru podjetja PTT novo mesto.

1. za vlagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 vloženi na svojo hranilno vlogo najmanj 1.000 N-din kot vlogo na vpogled — navadno vlogo;

25 DENARNIH NAGRAD PO 200 NOVIH DINARJEV

2. Za vlagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 na svoji hranilni vlogi najmanj 2.000 N-din in vlogo vezano na odpovedni rok nad 12 mesecev —

28 praktičnih nagrad:

- televizor RR Niš
- moped »Partizan«
- šivalni stroj »Mirna«
- hladilnik »HIMO«, 60-litrski
- radijski sprejemnik Simfonia
- blago za moško obleko tovarne »NOVOTEKS«, Novo mesto
- 6 moških srajc tovarne perila »LABOD«, Novo mesto
- 6 kosov ženskega perila tovarne »BETI«, Metlika
- 5 transistorjev HOKEJ 66
- 5 jedilnih servisov za 6 oseb
- 5 jedilnih priborov za 6 oseb
- 5 električnih likalnikov z regulatorjem

Vsak varčevalec ima pri žrebanju toliko žrebnih lističev, kolikorkrat izpolnjuje pogoje nagradnega žrebanja s tem, da je lahko izžreban enkrat.

3. Za varčevalce, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 z banko sklenjeno pogodbo o namenskem varčevanju za nakup, gradnjo ali adaptacijo stanovanj in položen osnovni polog, razpisuje banka posebno nagradno žrebanje — 6 praktičnih nagrad, ki jih bodo prejeli ob izpolnitvi pogojev za najetje kredita.

Nagrade so:

1. kopalna kad s kombinirano pečjo
2. hladilnik HIMO, 80 litrski
3. bojler, 80-litrski
4. električni štedilnik
5. bojler, 8-litrski
6. bojler, 8-litrski

VARČEVALCI — ne pozabite, da za vezano hranilno vlogo prejmete tudi večje obresti! Navadno hranilno vlogo lahko spremenite v vezano vlogo!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

Kaj pravi Andrej Petrič iz NOVOTEKSA

Oglašam se kot član kolektiva NOVOTEKS, kot član delavskega sveta in kot vodja izmene v tkalnici. K temu me je spodbudil članek v Dolenjskem listu z dne 26. januarja izpod peresa M. Jakopca, kateremu lahko očitam neobjektivnost, enostranost in laži, s katerimi je oblatil člane kolektiva.

Kako je bil tov. Franjo Kelner izvoljen za vodjo komercialnega sektorja (po tajnem glasovanju), se lahko vsak prepriča iz zapisnika delavskega sveta. Iz zapisnika se tudi lahko vidi, kdo je skušal vplivati na izid glasovanja! Nedokazano obsojanje, serviranje napak, ki so imele brado od starosti, in končno pritegnitev Metličanov z izjavo, da je bil tovariš Franjo Kelner proti temu, da se grada predilnica v Metliki. — To smo slišali. Če je tov. Kelner tako nudo grešil, zakaj potem izjava tov. direktorja,

da ne želi, da bi sel iz podjetja? Če je nekdo kriv, če je nekdo povzročil škodo, potem ga obtožimo in mu dajmo prilžnost, da se zagovarja, nato pa ga obsodimo in primerno kaznujemo! V NOVOTEKSU pa so žal bika zgrabili za rep in povzročili hudo kri ter razdor.

Na enostransko informacijo političnega aktiva smo v A izmeni večinoma reagirali tako, da smo jo samovoljno raztrgali, ker tako enostranska obsodba, kot nam jo je prikazal politični aktiv, presega vse meje pravice in objektivnosti. Vprašujem, za-

kaj je bil tov. Kelner odstranjen s seje političnega aktiva? Zakaj mu niso dali možnost, da bi se pogovarjal »iz oči v oči«?

Vrstice »UDRI PO TISTI, KI BEREJO!« so razen tega, da se je informacija trgala, popolnoma izmišljene in lažne. (To potrjujejo podpisi 57 članov A izmene v tkalnici.) Vprašujem se, na čigavem zelniku je zrasla ta laž?

Vrstice »SAMOVOLJA VODITELJA DS« so v večini nesrešne, kar mi bodo potrdili tudi drugi člani DS. Vse, kar se je govorilo in čemur se je ploskalo v dvorani, razločno prikazuje zapisnik s seje DS.

Izjava predsednika DS NOVOTEKSA

Podpisani predsednik DS v NOVOTEKSU Andrej Smuk izjavljam, da sem 20. januarja takoj po začetku seje DS odstopil od vodenja seje, ker je bilo v vzdušju (medklici, grožnje, neumestne pripombe itd.), kakršno je bilo ustvarjeno s prisotnostjo okoli 300 članov kolektiva, nemogoče sejo normalno voditi. Ko sem zapustil predsedniško mesto, je bilo slišati klice: »Pa naj vodi sejo podpredsednica DS!« Naj opozorim, da to ni bilo v skladu s statutom NOVOTEKSA! Seje pa naprej ni vodila podpredsednica Mara Ponikvar, ker njenega glasu sploh ni bilo slišati, pač pa je sejo samozvano vodil predvsem tov. Hrastar, ki je štel glasove in največ govoril! ANDREJ SMUK, predsednik DS v NOVOTEKSU.

Alojz Hrastar: »Nisem vodil seje DS!«

31. januarja dopoldne se je oglašil v našem uredništvu Alojz Hrastar, tekstilni tehnik iz NOVOTEKSA. Izjavil je, da želi v našem tedniku objaviti, da ni vodil nadaljevanja seje delavskega sveta 20. januarja 1967, kakor smo to poročali v članku »Obsojamo izgrede v NOVOTEKSU!« pretekli četrtek.

Na željo objavljamo njegov gornji podatek.

UREDNIŠTVO

Ostro razločujmo razgrajče in poštene delavce!

Zgolj trditev, da je potek torkove seje DS razviden iz zapisnika, ne pove prav nič, saj niti ne potrjuje in niti ne zanika navedb v oporekanem sestavku.

Glede krivde tov. Franja Kelnerja je bilo že v oporekanem sestavku povedano, da ta ni ovrgel nobene argumentirane obtožbe na seji DS, direktor Jože Logar pa je samoupravne organe v 9 mesecih, kolikor je v NOVOTEKSU, večkrat seznanil z njegovimi napakami, pa samoupravni organi niso reagirali.

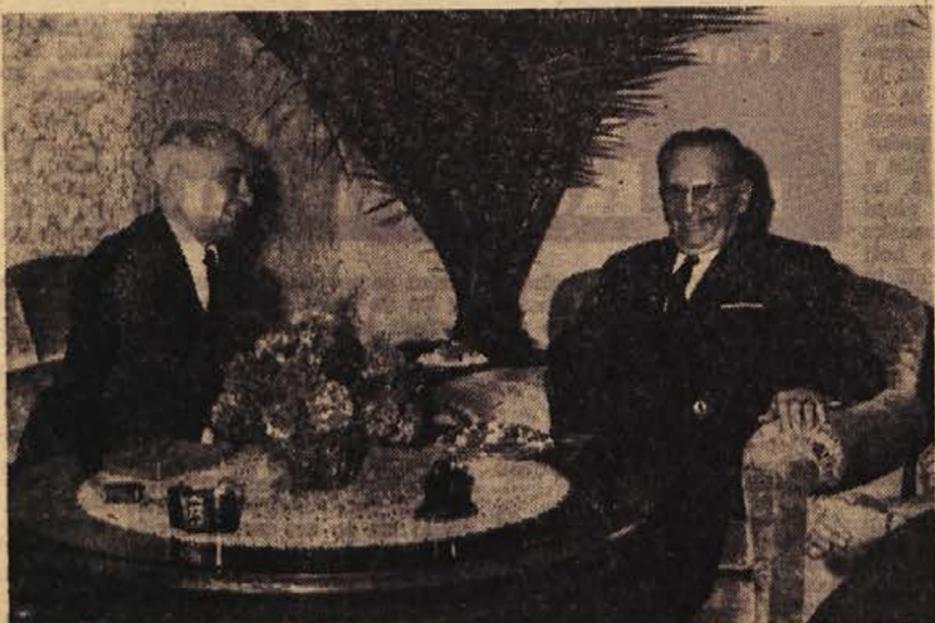
Tov. Petrič trdi, da so enostransko informacijo političnega aktiva, ki presega vse

meje pravice in objektivnosti, trgali v tkalnici zaradi njene neobjektivnosti. Naj vprašamo: zakaj so jo trgali, preden so jo prebrali, in kako so mogli vedeti, da je neobjektivna, preden so jo prebrali?

»Zaljive besede«, ki niso vseh tov. Petriču, ne veljajo za kolektiv, pač pa za posamezne razgrajče, kakor je to jasno in razločno napisano in je lahko vsakdo tako razumel, če je le oporekani sestavek pazljivo prebral!

Spor, ki je izbruhnil v NOVOTEKSU, še ni končan. S sestankom kolektiva, ki je bil v petek, 27. januarja, je bilo ustvarjeno samo normalno vzdušje, temeljito in dosledno razčiščenje stvari pa se šele začne. Zgolj bežen pregled dogodkov vse do izbruha, do katerega je prišlo, ka, že, da so bili dotlej v celoti upoštevaní sklepi samoupravnih organov. Tov. Franjo Kelner je po seji DS, ki je bila 17. januarja, prejel v zakonitem roku odločbo o imenovanju za vodjo komercialnega sektorja, ker je to imenovanje DS izglasoval, direktorjeva ostavka pa je še vedno v veljavi, ker je DS na veljavni seji še ni niti sprejel niti zavrnil. Naj poudarimo, da sklepi, ki so bili sprejeti na seji DS 20. januarja, s postopki, kakršni so bili uporabljeni, po zakonitih predpisih ne veljajo, ker člani DS na tej seji niso odločali neodvisno! Če vzamemo v poštev vse, kar smo našli, lahko ugotovimo, da v NOVOTEKSU niso bile nikomur kratene samoupravne pravice in da torej ni bilo nobene osnove za izgrede, ki so se nato začeli!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Generalni sekretar KP Italije Luigi Longo je obiskal pred kratkim Brione, kamor ga je povabil Centralni komite ZKJ. Na razgovorih, ki so potekali o tekočih političnih in drugih vprašanjih, je sodeloval tudi predsednik Zveze komunistov Jugoslavije tovariš Tito. Na sliki: tovariša Tito in Luigi Longo med razgovori v vili Brionka (Foto: TANJUG)

NAJPOŠTENEJŠI

Novi župan je prišel v vas, kmetje so ga sprejeli z novim upanjem in veseljem, kajti njihova vas postaja velika občina.

Oživel so in sladko vznemirjenje je navdalo njihova srca. Med dvema krčmarjema, ki se nikakor nista trpela, zato ker je vsak izmed njiju bil voditelj enega krilca razklane stranke, pa se je sedaj razvilo gentlemansko tekmovanje. Sio je za to, kdo bo pritegnil novega župana. Da bi to dosegla, sta na skrivaj naročila vsak svoj sod dobre vina, pletenko čustendilske slivovke, počedila vsak svojo krčmo, snela z židu strankarske koledarje in začela razširjati vabljive spletke.

Lepa stvar, toda novi župan je bil abstinent. Razen tega je abstinentom v občini prepovedano zahajati v gostilne, da ne bi na ta način kvarno vplivali na razpoloženje ljudi.

Obupana krčmarja sta nala vode v vino in vse je krenilo po starih potih.

Toda župan ni pozabil obiskati dobrih krčmarjev.

Najprej je stopil k stricu Ivanu, ki se je bil zadnjih nekaj let tako spremenil, da je

prekrstil celo svojo krčmo. Zveneče ime »Sveto poleno« je prebarval in čezenj z belo barvo napisal »Bratovska sloga«.

»Stric Ivan,« je dejal župan, »prišel sem, da se pogovoriva. Slišal sem, da si že toliko let bil za župana. Prepričan sem, da dobro poznaš ljudi v vasi. Daj, naštej mi dva ali tri najkrepostnejše, najpoštenjše, kajti nujno so mi potrebni zaradi nasvetov in sodelovanja.«

Stric Ivan se je zamislil: »Kaj naj ti odgovorim, gospod župan. Težko vprašanje...«

»Zakaj, stric Ivan?«

»Eh, zakaj...«

»Odkrito se porazgovoriva.«

»Odkrito, odkrito, toda...«

V naši vasi smo vsi kreposti. Tudi jaz sem kreposten, če je tako... Nič drugega ni bilo, samo kot javnega delavca so me obtožili.«

»Kako kot javnega delavca?«

»Pravijo, da sem kot župan poneveril občinski denar, zaprt sem bil... Pošteno sem odsedel tri leta. Strankarska zadeva... Tudi izguba državljskih pravic se mi je iztekla in sedaj sem zopet državljan z vsemi pravi-

cami... Kar zadeva pa druge, daj mi dva, tri dni časa, da premislim...«

Župan je vstal in šel k drugemu krčmarju, k stricu Stojanu. Na njegovi krčmi je visel napis »Smrt nasprotniku«; zdaj je pa čisto spremenil napis. Na veliki pločevini je bilo z velikimi črkami napisano: »Krčma krotkosti in pomirjenja.«

»Stric Stojan,« je dejal župan, »prišel sem, da se pogovoriva. Toliko let krčmariš, toliko in toliko let si županoval, potemtakem dobro poznaš ljudi v vasi. Daj, naštej mi dva ali tri najkrepostnejše in najpoštenjše, nujno jih bom potreboval zaradi nasvetov in sodelovanja.«

Stric Stojan se je popraskal za vratom.

»Cednostne in poštene, praviš?... Cednostnejšega in bolj poštenega človeka, kakor sem jaz, ni v vasi. Res je, pregrešil sem se; kje pa je človek brez greha. Toda devetindesetkrat sem se spokoril za svoje grehe... dve leti sem sedel v zaporu, toda z olajševalnimi okoliščinami. Zato me je kralj pomilostil za eno leto... Pijan sem bil in sem se pregrešil, spričevala sem ponaredil... ker sem hotel napraviti uslugo svojemu človeku, strankarskemu prijatelju. Pa nič ne de, sedaj sem kreposten. Nihče ne more reči nič slabega o meni. Če bi pa želeli, da vam naštejemo druge, potem mi dajte dva, tri dni časa, da premislim, pa vam bom povedal.«

Župan je bil zadovoljen z odgovorom, vstal je in šel.

Cez dva ali tri dni je poklical vse kmete v občino. Tudi stric Ivan in stric Stojan sta prišla.

»Sklical sem vas,« je spregovoril župan; »da mi naštejete štiri najkrepostnejše in najpoštenjše ljudi izmed vas, ker jih potrebujem za nasvete in sodelovanje. Vestne se izkažite in mi povejte imena.«

»Kaj naj bi rekel, gospod župan? Kdo naj bi koga priznal za poštenega? To nas vprašajte, kdo je največji pokvarjenec, pa vam bomo takoj povedali; če gre pa za najkrepostnejše, je pa huda stvar... Do sedaj smo smatrali v vasi za najkrepostnejšega strica Ivana in strica Stojana. Ta dva sta nas vodila, ta dva sta nas gonila, zanju smo se tepili, zanju smo krvaveli. Predlagam, da ju zopet izvolimo...«

»Tako je, tako je!« so zavpili zbrani kmetje in pri srcu jim je postalo laže.

Stric Ivan in stric Stojan sta bila soglasno izvoljena.

teh ljudi, ki so mi nujno potrebni pri delu.«

Kmetje so se razgibali, tu in tam se je kateri odkašljaj, drug v drugega so se ozirali in molčali s sklonjenimi glavami.

»Prosim vas, gospodje, na dan z besedo!« si je prizadeval župan.

Molk.

»Nič naj vam ne bo narodno, gospodje...«

Zopet molk.

»Kdo bi rad besedo?«

Od vrat se je oglašil nekak mladenič:

»Jaz bom povedal, gospod župan.«

»Povej.«

»Kaj naj bi rekel, gospod župan? Kdo naj bi koga priznal za poštenega? To nas vprašajte, kdo je največji pokvarjenec, pa vam bomo takoj povedali; če gre pa za najkrepostnejše, je pa huda stvar... Do sedaj smo smatrali v vasi za najkrepostnejšega strica Ivana in strica Stojana. Ta dva sta nas vodila, ta dva sta nas gonila, zanju smo se tepili, zanju smo krvaveli. Predlagam, da ju zopet izvolimo...«

»Tako je, tako je!« so zavpili zbrani kmetje in pri srcu jim je postalo laže.

Stric Ivan in stric Stojan sta bila soglasno izvoljena.

(Prevedel Tone Potokar)

Jean Paul Serge:

Čuden obisk

Ze deset let je Hector Dupont životarjal kot pisatelj kriminalnih romanov, ne posebno senzacionalnih, če naj povemo po pravici. Nekega dne je njegovemu založniku šinila v glavo srečna misel, da je dal na rumeni ovitek najnovejše Dupontove »mojstrovine« z velikimi črkami natisniti: »Tiskano v 150 tisoč izvodih. Začudo je izmišljena naklada zares pomagala in kmalu so o Dupontu govorili kot o enem od najuspešnejših pisateljev kriminalnih romanov.«

Nekega dne okoli enajstih dopoldne je služkinja prijavila gospodu Dupontu neznanega obiskovalca. Ko je vstopil v pisateljevo delovno sobo, se je predstavil kot Jacques Plimat. Pohitel je in izrazil »svoje iskreno zadovoljstvo, ker se mu je ponudila priložnost, da osebnostno spozna pisca, čigar dela tako strastno prebira...«

Potem je nadaljeval: »In zato si vas dovoljujem prositi...«

... za avtogram!« ga je dopolnil Dupont in že segel po nalivno pero.

»Ne! Iskreno vam povem, hotel sem nekaj več!«

»Ah,« je vzdihnil pisatelj. »Prav. Rodil sem se v pariškem predmestju Batignol leta 1925...«

»Nikar, spoštovani gospod Dupont... To že vem... Bral sem v časnikih o vas... Zdeli bi narahlo odkriti zaveso, ki skriva vaše zasebno življenje, če mi boste to dovolili... Samo od vas je seveda odvisno, ali mi boste hoteli odgovoriti na vprašanja ali ne. Kratek bom. Znano vam je, spoštovani gospod, da je težko živeti od samega pisanja, ali ne? Koliko včasih mladih kolegov se zamažuje, da bi dokazali nasprotno!«

»Da, žal je to resnica. Zalostna in nepreklicna. Ker pa se mene tiče, mi moji romani omogočajo, da mi ni treba biti preveč v skrbeh za vsakdanje življenje... Trenutno je naklada mojih romanov...«

»Gotovo že čez pol milijona...«

»Da, za kakih sto, dvesto tisoč čez.«

»Ah, saj to je prekrasno!«

S temi besedami je obiskovalec vstal in dodal:

»To sem hotel slišati iz vaših ust! Hkrati bi vas rad obvestil, da bom v vašo davčno prijavo vnesel zaokroženo številko 500.000 izvodov vsake knjige. In ne zamerite, da sem v začetku pozabil povedati, da sem davčni kontrolor za vašo četrt...«

Knjiga tisoč avtorjev

V Parizu je te dni izšla knjiga, ki jo je napisalo tisoč avtorjev, politikov, pisateljev, igralcev in drugih znanih ljudi, ki so kdaj napisali ali rekli kakšno duhovitost. Knjiga je nekakšen leksikon citatov. Bila je v nekaj dneh razgrajbena, ker vsebuje nekaj prav strupenih citatov. Na primer:

JEAN-PAUL SARTRE: Med »pastirji narodov« jih poznam samo dve vrsti: takšne, ki se zanimajo samo za meso, in takšne, ki se zanimajo samo za volno. Za ovce se ne zanima nihče.

PIERRE MENDES-FRANCE: Smučanje je odlična treninja za predsednike vlad: tako se navadijo na padce.

ORSON WELLES: Poznam tri strašne stvari na svetu: vročo kavo, mlačen šampanjec in hladne ženske.

PAUL PEAUTAUD: Kdor ne razume, zakaj je kdo zadavil svojo ženo, ne pozna žensk.

RAIMU: Zenska krepost je kot vžgalica — uporabna je samo enkrat.

MARLON BRANDO: Igralec je človek, ki poslušša samo tedej, kadar govorijo o njem.

MARIA CALLAS: Tina Onassis je idealna prijateljica živali: če najde v omari molja, si takoj kupi krznen plašč, da bi uboga žival imela kaj žreti.

VINCENT AURIOL: Kjer ni vladnih kriz, ni svobode.

AGATHA CHRISTIE: Poročila sem se z arheologom, ker sem zanj tem bolj zanimiva, čim starejša postajam.

Misli o ljubezni

CORNEILLE:

Če ljubezen živi v upanju, tudi umre z njim. To je ogenj, ki ugasne, ker nima goriva.

LA ROCHEFOUCAULD:

Ljubezen prav tako kakor ogenj ne more obstajati brez neprestanega gibanja in neha živeti, brž ko neha upati in se bati.

Ali tiho-ča na kopišniški frati, posebno na večer, to je bilo, ko da bi vesolje občutil, ko da bi se jesenski čas ustavil; še pesem kravjih zvoncev nekje s pašnikov pod Kopišnikom je bila v tak čas zamolkla in ubita, ko da bi skozi neznanstvi gluhi svet prihajala. Bila so jesenska dolgočasja, ki so bila še bolj prijetna ko katero si bodi in še tako napeto branje. Vse je bilo ko prikrita zgodba, tej zgodbi pa se je bližala noč s tisočermi sladkimi pričakovanji: nikoli se ni nič zgodilo, tega tudi hotela ne bi, ali že to, da se je večerilo, da je prihajala noč, je bilo tako neznanstvo prijetno; bila sem vesela, rekla sem že, da sem se otresla Katre, njen pijani svet bi mi pokvaril moje večere hribovske simfonije.

Edini, ki mi teh in samo mojih večerov na Kopišniku ni motil, je bil župnik, naj je bilo z njim, kakor je že bilo in kakor je venomer pripominjala Katra. Ni bil tak fajmošter, ki bi prihajal na večer z brevirjem med njivami, kakor sem si, ne vem zakaj, župnika na deželi predstavljala, ta je prihajal brez sukničca in ovrtni-

Ivan Potrč:

Fajmošter na Kopišniku

ka, v okovankah in z zavihanimi rokavi, iz hoste, z njiv ali iz hleva, ter se vselej, ko me je zagledal na oknu, ustavil nekaj pred orehom in me pozdravil.

»Dober večer, Evica.«

»Dober večer, gospod župnik,« sem potihlo in zategnjeno zapela.

Odvezal si je predpasnik, ga potegnil preko širokega tilnika, sedel na desko pod oreh, prav nasproti mojemu oknu, in si odvihal hlačnice. Zatem me je pogledal, globoko zavdihnil, ko da bi ga naduha dajala, in po navadi povprašal:

»Ste prislunili stvarstvu na Kopišniku?«

Povprašal je in se zazrl v mene, ko da bi se nekje pod kožo smehtjal.

»Da-a, malo,« sem izjecijala,

zatem pa povedala, da sem brala; ko da bi se opravičevala.

»Tudi jaz sem včasih prebiral, da,« je rekel, preстал in zavzdihnil, ko da bi ga zanesel spomin. »Evica, ste brali Kozake?«

Odkimala sem.

»Jaz pa sem jih prebiral, da bi jih lahko na pamet povedal, po vseh farah sem jih prebiral; vselej ko so me potisnili više v hribe, sem jih vnovič prebiral; a tu na Kopišniku sem enkrat potem preстал z branjem. E, včasih sem tudi jaz živel,« — fajmoštra je znova zaneslo v spomine — »prebral sem Kozake, a je potem tudi mene stisnilo; ostalo mi je ko vsakemu drugemu; starost na stara leta, brevir in pokora. Kdaj že — ho, kakšna leta so šla! — sem preстал sirmeti s farovških oken na ta božji ko-

pišniški svet, na te hoste! Eh, kdaj že, je šlo vse to mimo, Evica, komaj da je še spomin ostal!«

Tako je povedal, se nasmehnil, me še enkrat pogledal in odšel; zazdelo se mi je, takšna hudobna misel me je navdala, ko da bi bilo tisto zavoljo spominov pri njem še vedno greha vredno.

Neko opoldne, ko sem prišla iz šole, sem našla te njegove Kozake pred svojimi vrati, na stolu, kjer sem puščala kanglo z vodo; bili so v gotici, v rdečkasti in zarobljeni reklamki. Ti Kozaki so potem tudi storili, da sva se z župnikom pobliže poznala; nekaj zatem, ko sem mu knjigo vrnila, mi je povedal, da jih je začel še enkrat prebirati.

»Tokrat bo zadnji,« je rekel.

Ni rekel, da bi jih vnovič prebiral zavoljo mene, alivse je bilo tako povedano; tako nerodno mi je bilo, da sem se sklonila z okna in se zagledala v tratnico; bila je že pozna jesen, a trava je še vedno silila skozi kamenje ob farovski steni.

Neenkrat sem se začela brigati za fajmoštra, najbolj pa me je imeo, da bi ga pov-

prašala, kam vsako noč, ko odbije enajsto, odhaja. Ni me bilo strah škripanja lesenega stopnišča — bili so fajmoštrovi koraki, počasni in podravajoči, kot da bi kdo brez svetilke taval — bolj me je mikalo, kam hodi in kje do polnoči ostaja. S kuharico, z njo nista mogla imeti nič več, pri Katri je spal hlapec; poleg tega ni hotel fajmošter o ženski besede slišati. A da bi lazila za njim, kaj takega se mi ni dalo, preveč rada sem bila v postelji, novembrske in zatem decembrske noči so bile na Kopišniku pasje hladne.

Zima je še buje pritisnila, bilo je, ko da bi s cele frate na farovž navalila, pri oknu in pri vratih je silila v kamro; lahko sem kurila, ali toplo je bilo le dotlej, dokler sem nalagala, po nočeh in po jutrih, pri slačenju in oblačenju, me je vselej do kosti zazeblo.

V ranem jutru sva se srečala na stopnišču. Hitela sem v razred, kjer je hlapec že navsezgodaj zakuril, a fajmošter je prihajal iz cerkve, od maše.

»Dobro jutro, gospod župnik,« sem pozdravila in stisnila zobe, na nisem začelebetala.

(Nadaljevanje sledi)

8. FEBRUAR JE SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK — SPOMIN NA VELIKEGA PESNIKA IN HUMANISTA FRANCETA PREŠERNA

Ljudska pesnica s Krškega polja

Ana Salmič, ljudska pesnica s Krškega polja, je znana daleč okrog Leskovca, kjer zdaj prebiva. Se globlje smo jo lahko spoznali na nedavni televizijski oddaji ljubljanske TV.

Prebivalci Leskovca pa jo poznajo že dlje časa. Njeno dobroto so spoznali v taboriščih v Nemčiji. V najhujših časih je tolažila sotrpinke in jim vlivala upanja: »Se bo vstalo sonce sreče in svobode tudi za nas!« Otrokom je pripovedovala pravljice in povesti, ki se jih je največkrat sama spomnila, fantom in dekletom pa je pisala igre in recitacije, da jim je pregnala težke misli. Kadar je »ubogo razočarano deklet« začelo pripovedovati o svojih mladosti, so bili vsi ganjeni do solz. Ob njenih govorih za umrliimi, ki jih je pogoltnila fašistična zemlja, ni mogel nihče zadržati ihtenja. V »Lagerski himni« je izpovedala vse tegobe, ki smo jih doživeli pod fašističnim terorjem.

Prav bi bilo, da bi Ano še bolj spoznali, zato upamo, da bo kmalu izšla njena pesniška zbirka.

H. R.

Prešernovo sporočilo so — Prešernove Poezije. V njih je PESNIK izrekel to, kar nam je hotel sporočiti. Nihče ne more ponoviti njegovega sporočila v jasnejši in razumljivejši obliki. Toda kljub temu poizkusimo iz »vzgojnih« nagibov in razlogov nekaj podobnega. Ljudje imajo zaradi svoje komodnosti nad takšnimi poiskami najbrž veselje, če smemo soditi po njihovem povpraševanju po življenjepisnih in drugih slovstvenozgodovinskih spisih. V le-teh pa je gotovo nekaj smiselnega vsaj tedaj, kadar nam skušajo olajšati pristop k izvornikom, si pravi, kadar nas pravljajo do tega, da se čim boljše in popolneje prepustimo njihovi lepoti.

V želji, da vnovič tvegam nekaj podobnega, sem se prehitro vdal uredniku Knjižne police, da napišem za njene predale nekaj vrstic o Prešernovem sporočilu. S prenapljenim obljubo pa sem si naložil poleg težke butare raznih komentarjev in biografij, ki teže mojo vest zaradi premajhne odpornosti do založniške zapeljivosti, spet novo, le na videz lažjo, v bistvu pa vendar hudo skelečo krivdo.

V mučnem prizadevanju, da bi bila le-ta čim manjša, spoznavam po zgledu Avgusta Žigona in drugih slovstvenih zgodovinarjev v Prešernovih Poezijah najprej sporočilo velikega umetnika. Marsikaj kaže na to, da se danes te vrednote Prešernovih pesmi zaradi sodobnega umetnjakarstva in učenjakarstva premalo zavedamo ter ocenjujemo le-te predvsem kot ljubezenske izpovedi ter svetovnonazorske in osebne izjave ali tudi samo kot verzifikacijske in stilistične vaje. Toda če ne občutimo, da so nastale v skrivnostni preobrazbi našega cerkvenega in kmečkega jezika, ki je postal prav po Prešernu organ umetniškega oblikovanja čustvenega in miselnega življenja prvega svobodnega Slovence po frankovski okupaciji, nismo doumeli velikega dela Prešernovega sporočila. Vsi poznejši umetniški uspehi našega slovstva so namreč obsežni v tej preobrazbi. Kdor misli, da so vredni Prešernovi nasledniki do današnjih dni enake ali celo večje pozornosti kakor poet Sonetnega venca, ta sploh ni doumel, kaj se je zgodilo v umetniškem in narodnem pogledu z našim jezikom, se pravi v našo narodnostjo, med 1830. in 1848. letom.

Kot nič manjšo vrednoto čutim v Prešernovem sporočilu zapoved čiste in tople človečnosti, humanitete najvišje vrste, ki odseva iz njegovih del

človeka in nam narekuje, da smo v življenju, to je v svetu, ki obsega »pekel« in »nebo«, velikodušni do soljudi in pripravljeni na žrtve in trpljenje. Iz take človečnosti se je pesniku porodila tudi Zdravljica, najbolj prepričljiva izpoved vere v zmago »dobrega« človeka oz. v dokončno včlovečenje vseh — »butnic neukretnih«.

Z zapovedjo čiste humanitete je v prelepem soglasju narodno ali domoljubno sporočilo Poezije. Prešeren se je čutil kot pesnik človek enakopravnega ne samo velikim ustvarjalcem človeštva, temveč tudi vsem članom velikih in svobodnih narodov. Zato je budil tudi v svojih »slovenskih bratih« zavest, da maloštevilnost, ubožnost in nesvobodnost niso same po sebi negativne lastnosti kakega naroda, temveč da daje ljudstvom vrednost in ceno predvsem kultura njihovih jezikov, teh najvažnejših organov duhovnega in materialnega življenja, ki najodločneje pričajo o ustvarjalni moči in nemoči posameznih narodov. Premišljevanja o tem, da »Slovenec mile ne ljubi matere vanj upajoče« so bila za pesnika »skeleča« in so ga v zvezi z nesrečno ljubeznijo polnila z »bredekostjo«. Zato je toliko bolj gledal na lepoto slovenske pesniške besede, saj je z njo

Prešernovo sporočilo

hotel privedi odtujeno izobraženstvo nazaj k domačemu ljudstvu kot njegovo najzvestejši in najbistrovidejši sin.

Glede na to se pač ne motimo, ako sprejemamo Prešernove Poezije kot sporočilo, da so umetnost, človečnost in narodnost temeljne prvine individualne in nacionalne kulture in da si brez njih ne moremo priboriti niti osebne niti občestvene časti in svobode. Še več, te vrednote, izražene in izoblikovane v Poezijah, se nam odkrivajo tudi kot večji zgradbeni kot nepogrešljiva pomoč pri izpopolnjevanju našega in vsakterega nadaljnega dela v procesu slovenskega umetniškega, človeščanskega in narodnega prizadevanja. Zato pa je bilo, je in bo Prešernovo sporočilo za vse generacije nujno in obvezujoče!

ANTON SLODNJAK

FRANCE PREŠEREN:

SILA SPOMINA

Drug ti je v skrbno nastavljene mreže nestanovitno zasačil srce; vendar na mene še nekaj te veže, kaj da je, komaj med nama se ve.

Marsikdaj se govornica ti zmeša, ko me zagledaš med drugimi ljudmi, marsikdaj tvoje oko me pogreša, iščeš okoli me s plašnim očmi.

Večkrat, ko utrujena praznega hrupa, v mislih zamaknjena sama sediš, vsili v spomin se ti pevec brez upa, stari čas skoraj nazaj si želiš.

Marsikdaj, ko ti tvoj ljubi zapoje, sreče v ljubezni se baha vesel, v srcu te zbadajo pesmice moje, ki jih od njene nesreče sem pel.

Sama sodila si pred me nemilo, sama me zmerom še sodiš ostró; pravijo vendar, da slabo plačilo, kdor me pri tebi zatoži, dobó.

Trina med nama vzdiguje se stena, z brezna globocga do strmih nebes; vendar ne udrža želj skrivnih plamena, da bi ne mogel on svigniti čez.

Ne pozabiti jih, so te prosili drugi, ne moje prevzetno srce; v mislih ti niso, al' mene po sili pomnila boš ti do zadnjega dne.

Štoviček bo razstavljaj v Beogradu

Kipar Vladimir Štoviček je dokončal plaketo g. priorja Edgara Leopolda Lavova iz kartuzije Pletterje. To delo bo umetnik Štoviček razstavil v Beogradu. Za beograjski triennale je izbral tudi plaketo, na kateri je upodobil sebe ob 70. letnici. Na razstavi v Beogradu se bo kipar Štoviček torej predstavil z zadnjima stvaritvama dosejanega umetniškega snovanja.

Marca bo izšel Jarčev ROG

Po petih letih premora bo do letos spet izšle štiri knjige pri Dolenjski založbi. Prvo bo na knjižnem trgu delo profesorja Janka Jarca Partizanski Rog. Naslednje tri knjige pa so: Mimi Malenškove povest Noriška rapso, dija, Dularjeva povest Udari na gudalo, Jandre in Dolenjski zbornik. Vse knjige bo založila mariborska založba Obzorje, v sklopu katere deluje Dolenjska založba.

sl

Pripravimo se za Mursko Soboto!

Republiški svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij je razpisal X. jubilejno srečanje dramskih skupin Slovenije za sezono 1966/67. Zaključna prireditve bo od 28. maja do 3. junija prihodnje leto v Murski Soboti. Odbor te prireditve bo sprejemal prijave od 1. marca do

6. maja. Občinski sveti ZKPO ali dramske skupine, ki se bodo prijavile, bodo morale najmanj pet dni pred uprizoritvijo vsakega dela, s katerim bi želele nastopiti v Murski Soboti, poslati prijavo odboru za gledališko dejavnost pri republiškem svetu ZKPOS, da si bo strokovna komisija predstave lahko ogledala in jih ocenila. Na zaključni prireditvi bo predstave ocenjevala posebna žirija.

Dramske skupine bi naj v sezoni 1966/67 uprizarjale predvsem taka dela, ki jih želi videti njihovo občinstvo, hkrati pa naj izbere aktualne izpovedne teme iz domače in svetovne književnosti ter iz sodobne dramatike.

V jubilejnem srečanju bodo

V Boštanju že tretjič: »Pokaži, kaj znaš!«

Komisija za kulturno dejavnost pri aktivu ZMS v Boštanju bo 12. februarja že tretjič organizirala nagradno prireditve Pokaži, kaj znaš. Na tekmovalce se lahko prijavijo le prebivalci sevniške občine, najboljši tekmovalci pa bodo nagrajeni s 15, 12 in 8 tisočaki.

skupine lahko nastopile tudi s kvalitetnimi deli za mladino, srečanja pa se bodo lahko udeležili tudi najboljši mladinski in pionirski dramski krožki. Za zaključno prireditve bodo prišle prav tako v poštev kvalitetne proslave, akademije in klubski večeri.

Ob vhodu v novo brestaniško šolo ponazarja relief kiparja Vladimira Štovička izseljevanje Slovencev, boj z okupatorjem in veselo vrnitev v osvobodjene domove. (Foto: J. Teppey)

Oder mladih je zaživel

Novomeški Oder mladih je — kot vse kaže — letos le zaživel. Postal je v prvem smislu besede oder vseh mladih, ne le gimnazijcev, kot je bil ob ustanovitvi.

Alenka Bolè-Vrabčeva, r. žiserka Odra mladih, je poudarila, da je treba mlade kadre zdaj vestno in dosledno vzgajati, da ne bi nastala še večja vrzel med mladimi in starimi, kot je zdaj. Sprizniti se je namreč treba z dejstvom, da zasedba igralcev KUD Dušan Jereb ni več popolna.

Novomeški igralci se pri svojem delu nenehoma sre-

čujejo z vrsto težav. Do nedavnega so lahko vadili le v garderobi kina Krke, medtem ko so nad njimi vrteli filme. Letos jim je občinska skupščina za vaje odstopila sejno dvorano. Pogoji za delo so se sicer izboljšali, vendar pa še daleč niso idealni, saj bi igralci za delo nujno potrebovali tudi oder. Tega pa ne morejo dobiti, ker bi morale potem odpasti filmske predstave. Tako kot pri vseh amaterskih gledališčih je tudi v Novem mestu zaradi deljenega delovnega časa skoraj nemogoče dobiti vse igralce na skupno vajo.

Kljub vsemu so za letošnji pripravili dokaj pester in obširen repertoar. Februarja bo premiera Grayeve igre Lepota in zver, pripravljajo pa še Lorcov Dom Bernarda Albe in dramatisacijo Tavčarjevega dela Otok in Struga. Poleg treh iger bodo do konca junija pripravili še večer poezije slovenskih pesnic in ljudskih pesmi v počastitev slovenskega kulturnega praznika in večer Mira, na Jarca, na katerem bodo predstavili tudi doslej neznan lutkovni prizor, ki ga bodo komorno obdelali. Za nimivo je, da bo Grayeva igra ena prvih predstav, za katero so igralci dobili nove obleke.

S. SPLIHAL

Papirničarji podprli godbo

Godbi na pihala, ki dela v krški tovarni celuloze in papirja pod okriljem sindikalne podružnice, primanjkuje denarja za instrumente in uniforme ter tudi za nastope. Delavski svet je odločil, da bodo odslej zaposleni prispevali po 100 Sdin na mesec za godbo, medtem ko je znašal dosedanj prispevek 30 Sdin za posameznika. Večina je sklep o povečanem prispevku sprejela z razumevanjem, nekateri pa so rekli, da za godbo ne bodo dali nič.

Vroča razprava na zboru občanov

Občani so zelo kritično ocenili razna dela na komunalnem področju — Zakaj dvakrat kanalizacija na levem bregu Rinže? Občani so pripravljani denar prispevali, zahtevajo pa, da je koristno porabljen

24. januarja so občani Kočevja razpravljali o delu krajevne skupnosti in osnutku odluka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Zelo kritično so ocenili delo krajevne skupnosti, komunalnih delovnih organizacij in celo nekaterih organov občinske skupščine.

Tako so menili, da je sedanji način odvoza smeti nekulturn, da ulice niso dovolj hitro očiščene snega, da ceste in ulice pogosto prekopavajo, da prodaja kruha ni kulturna, da so usluge raznih servisov in obrtnikov drage itd. Vprašali so, kako je bil porabljen denar za novo pokopališče; za-

kaj spet grade kanalizacijo na levem bregu Rinže, čeprav je bila dograjena komaj pred leti; zakaj mestni paznik ne kaznuje staršev otrok, ki smeje parke; zakaj je bil v Kočevju ukinjen obrat kontrole meril; zakaj pogosto prekopavajo ceste in ulice; zakaj v nekaterih delih mesta ni javne razsvetljave in vođe ter še za nekatere druge zadeve. Občanom je odgovoril načelnik oddelka za gospodarstvo in finance pri občinski skupščini Stane Potisek.

Tudi v razpravi o osnutku odluka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča je sodelovalo precej občanov. Priznali so, da so potrebe mesta res stvarno prikazane, upoštevati pa je treba tudi, če bodo občani novo dajatev lahko plačali. Letos se bo prav v zvezi z reformo mar. sika prevailo na hrbet občanov in bo težko za vsak dinar. Nekateri so izrazili bojazn, da ne bi prevelikega deleža prispevkov porabili za novo administracijo v zvezi s prispevkom. Občani so tudi poudarili, da so priprav-

ljeni plačevati novi prispevek, vendar so nekateri dodali, naj ne bo previsok. Zahtevali so, naj bo zbrani denar porabljen za najnujnejše in najbolj koristne namene ter da se jim kasneje poroča, kako bo njihov denar porabljen.

Ob zaključku razprave je predsednik občinske skupščine Drago Benčina med drugim poudaril, da je prav,

Razgovor z zdravniki

Delovne organizacije kočevske občine so predlagale občinski skupščini, naj organizira sestanek predstavnikov delovnih organizacij, socialnega zavarovanja, zdravstvenih delavcev in občinske skupščine, na katerem bi se pogovorili o vplivu novih ukrepov s področja socialnega zavarovanja na delovne organizacije. Nadalje bi se pogovorili o popoldanskih ordinacijah v zdravstvenem domu, o poenotenju nadomestil do 30 dni bolniške in o drugem.

„V težkem položaju so vsa gasilska društva!“

Sredi januarja so imeli gasilci v Dolgi vasi občni zbor. Predsednik in poveljnik sta ugotovila, da je bila dejavnost društva v preteklem letu veliko boljša kot prejšnja leta. Tudi nadporni odbor je menil, da je bila lani večja aktivnost pri vodstvu in članstvu, zato je izrekel upravnemu odboru pohvalo. Posebno priznanje pa so izrekli strojniku Jožetu Prebrazju za prizadevanje in vestno vzdrževanje motorne brigadne, ki je kljub dotrajanosti vedno pripravljen za akcijo.

Društvo skrbi za varnost, tako da že nekaj let ni bilo večjega požara v vasi. Komisija za požarno varnost redno pregleduje kulirne in dimne naprave ter opozarja na napake. V preteklem letu si je društvo s prostovoljnimi prispevki in z dohodkom od veselice nabavilo nekaj gasilskega orodja ter opremilo gasilski voz. Potrebno pa bi še več orodja in novo motorno brigado. Sedanje orodje je že precej karabijeno, motorna brigada je še izpred vojnih let.

Vodstvo društva je usposobil operativno desetino, da je vedno pripravljena. Izkazala se je pri dveh požarih v sosednjih vaseh, ko je PGD Dolga vas priskočilo na pomoč.

Po poročilih se je razvila precej žolčna razprava, vendar ni zajela bistvenih vprašanj. Nekateri so očitali kočevskemu društvu, da svojim članom plačuje za gasilske vaje. Tudi občinski gasilski zvezi so očitali, da daje sredstva le nekaterim in ne gleda na potrebe in interese javnosti. Drugi so menili, da bi bilo bolje

priti do dna problemom v lastnem društvu.

Predsednik občinske gasilske zveze je govoril o širših nalogah gasilskih društev in o interesu družbe, da v večjih industrijskih centrih ustvari močnejše enote. Dejal je, da je treba tudi s plačevanjem članov usposobiti operativno enoto.

Nekateri težave, s katerimi se srečujejo gasilska društva v kočevski občini, izhajajo tudi iz strukture prebivalstva, ki se ne čuti vezano na Kočevje, saj se večina tja preselila po vojni. Poveljnik PGD Kočevje je zanikal, da bi njihovo društvo udeležbo na vajah plačevalo, dejal pa je, da so dali najbolj prizadevnim članom denarne nagrade. Diskutantje so se pritoževali nad slabo moralno in materialno podporo. V svojih razpravah so posegli tudi na širše področje, predvsem na potrebe celotne krajevne skupnosti in organizacij ter njihovega sodelovanja. Kljub burni razpravi pa se skoraj niso dotaknili programa dela.

Kaže, da je treba gasilskim društvom posvetiti več skrbi, saj ponekod kljub odgovorni nalogi komaj zivotarijo. nj.

Lani so dobro gospodarili

Največje breme proračuna so anuite za zdravstveni dom

Predstavniki delovnih organizacij in občinske skupščine Kočevje so na skupnem sestanku 20. januarja ugotovili, da so bili lani kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja doseženi dobri gospodarski uspehi. Tako so lani porasli skladi v delovnih organizacijah za preko 30 odstotkov, kosmati osebni dohodki za 26 odstotkov, čisti osebni dohodki pa celo za preko 40 odstotkov. Taki uspehi so bili doseženi kljub pomanjkanju reprodukcijskega materiala, večjim cenam, pomanjkanju obratnih sredstev in povečanju zalog.

Tudi v decembru spreminjeni občinski proračun je bil zadovoljivo rešen, saj znaša razlika le 2-3 odstotke. Največje breme za proračun pa so anuite za novi zdravstveni dom, saj ta izdatki v proračunu ni bil predviden.

Vsako soboto ples

Gostinsko podjetje »Hotel Pugleda« v Kočevju prireja do meseca maja vsako soboto ples. Ples je izmenoma v hotelu in kavarni. Začne se ob 20. uri in traja do 1. ure. Igrajo »Roški fantje«.

Sveta o novih ukrepih

Na petkovi skupni seji sta svet za zdravstvo in svet za delo razpravljala o novih predpisih s področja socialnega zavarovanja, o potrebnih ukrepih na področju zdravstvenega zavarovanja in o predlogu proračuna za zdravstveno zaščito v letošnjem letu.

LIK: 42-urni delovni teden

Z novim letom je kočevsko podjetje LIK prešlo na 42-urni delovni teden. Delavski svet je na željo kolektiva sklenil, da bodo delali še naprej po 8 ur na dan, vendar bodo imeli vsak mesec prve tri sobote proste.

Podjetja počasi dopolnjujejo plane

Delovne organizacije naj ne čakajo navodil in ukrepov skupščine, ampak naj se same lotijo dela — Proračuni občin se bodo postopno zmanjševali

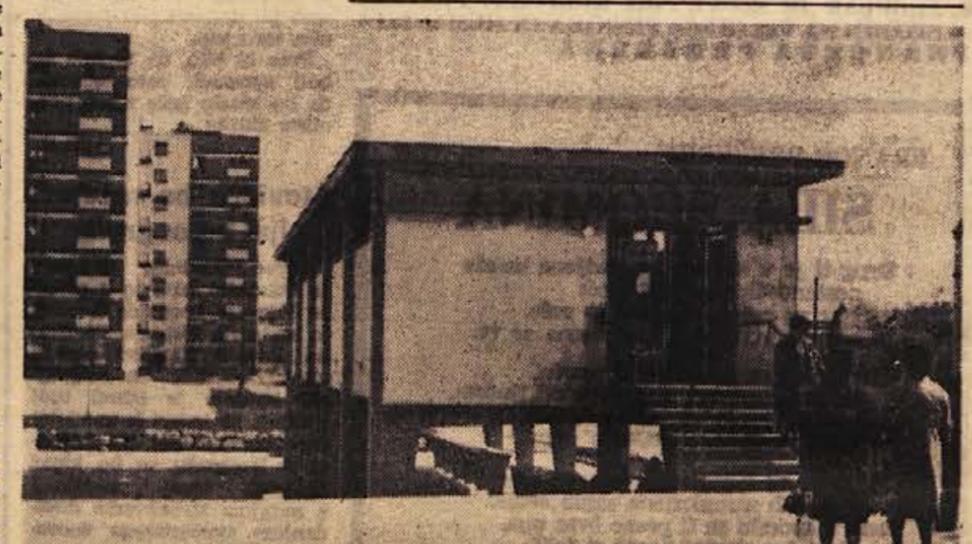
Na nedavnem posvetu predstavnikov občinske skupščine Kočevje in predstavnikov delovnih organizacij je bilo poudarjeno, da bodo odslej izdelovale letne plane le delovne organizacije, ki pa naj ne čakajo na razna navodila in ukrepe skupščine, ampak naj se same lotijo dela.

Delovne organizacije bi morale tudi pnovno proučiti svoje perspektivne plane do leta 1970 in jih dopolniti. Rok, ki ga je skupščina določila za dopolnitev planov, je že minil, delovne organizacije pa ji dopolnjenih načrtov še niso poslale. Občinska skupščina potrebuje te plane, da bodo na njihovi podlagi izdelala svoj perspektivni plan do leta 1970.

Ze po dosedanjih gospodarskih uspehih in nepopolnih planih delovnih organizacij se da oceniti, da bo stopnja proizvodnje, dohodka, neto produkta in tudi osebnih dohodkov letno narasla nekako za 12 do 16 odstotkov. Vendar bo ta rast v posameznih delovnih organizacijah zelo različna.

Hkrati je treba pričakovati, da se bodo občinski proračuni vse do leta 1970 postopno zniževali. Predvideno je tudi, da bodo ukinjene dotacije in dopolnilna udeležba manj razvitim občinam, ki so jih doslej prejemali od republik. Kočvska občina dotacij ni dobivala, pač pa le dopolnilna sredstva.

Zaradi takih težav, ki so tudi v skladu z ukrepi gospodarske reforme, bodo razvite občine nekoliko na boljšem, manj razvite pa na slabšem, in bodo morale iskati dopolnilne vire za kritje svojih potreb.

Kočevska tržnica bo del bodoče prodajalne mesa in mleka ter njunih izdelkov. Prodajalna bo še enkrat širša in nekoliko daljša, kot je sedanja tržnica. (Foto: Prime)

Pred prodajo mesa po kvaliteti

Tržnico bo KGP dozidal in uredil v njej prodajalno mesa in mleka — Ureditv bo veljala 50 milijonov S-din

Ze letošnjo jesen bo urejena nova prodajalna mesa in mesnih izdelkov ter mleka in mlečnih izdelkov, vendarle, če bo KGP uspelo dobiti

potrebne kredite. V prodajalno namerava posestvo preurediti kočevsko tržnico, ki bi ji prizidalo še nekatere prostore. Idejni osnutek za novo prodajalno, v kateri bi bi prodajali meso po kvaliteti, je že izdelan, v kratkem pa bodo narejeni tudi načrti.

Ureditv bo veljala blizu 50 milijonov S-din. Kmetijska panoga Kmetijskega gozdarstva posestva, ki bo investitor, nima sama dovolj denarja, ker ima velike obveznosti zaradi odplačevanja posojil. Prav zato posestvo

računa, da bo dobilo za ureditev prodajalne kredit pri skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij pri Kreditni banki.

Prodajalna bo ogrevana, saj bo centralna kurjava priključena na centralno kurjavo, ki jo uporabljajo stolpnice. Tudi kanalizacija bo priključena na stolpnisko.

Nova prodajalna bo stala v središču mesta. Po njeni dograditvi se bo občutno povečal tudi tržni prostor, ki bo pod prodajalno in ga KGP ne bo uporabljalo.

Najbolj prizadevni društvi

21. in 22. januarja sta imela letni skupščini gasilsko društvo v Stari cerkvi in gasilska četa v Lesni industriji Kočevje. Ta dva shoda lahko postavimo za zgled. Res je sicer, da so vsako leto poročila skoraj vedno enaka ali podobna, vendar poročila ni, so tako važna. Važna je velika požrtvovalnost in predanost v teh organizacijah, ki želijo pomagati tam, kjer je to najbolj potrebno, ne da bi pričakovale pohvalo.

Iz poročil je bilo videti, da imata ti dve gasilski organizaciji veliko tehničnega znanja in solidno orodje. Občinska in republiška gasilska zveza najdeta med temi gasilci mnoge predane

člane in jih nagradita s skromnimi, toda pomembnimi pohvalami in odlikovanji. Po mnenju članov obeh organizacij sta lani najbolj uspešno delala v Stari cerkvi poveljnik Karel Mrvar in v LIK Alojz Majcen. Obe organizaciji pa je treba opozoriti na to, naj v bodoče posvetita več pozornosti mlademu naraščanju.

C. N.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

KOČEVJSKE NOVICE

Za decembrsko mleko so dobili manj!

Analiza je pokazala, da niso oddajali povsod dovolj kvalitetnega mleka — Odtegljaji v nekaterih vaseh — Podobne analize tudi v bodoče

Vaščani Brež Nemške vasi, Lipovšice in Podpoljan so dobili za v decembru prodano mleko manj kot prejšnje mesece.

Veterinarski inšpektor pri občinski skupščini v Ribnici Anton Sobar nam je povedal, da so v nekaterih vaseh v lanskem decembru dobili za mleko manj, ker je bilo slabše kakovosti in ni odgovarja-

lo zahtevam republiškega odloka o premijah za kravje mleko.

Vzorci mleka je inšpektor jemal novembra in decembra. Novembra je bilo vse mleko v redu, v decembru pa je bilo slabše v Podpoljanah in Brežah (vzorci vzeti 9. decembra) ter Lipovšici in Nemški vasi (vzorci vzeti 21. decembra).

Analizo odvzetega mleka so opravili v Kočevju. Prodajalci mleka v vseh štirih vaseh pa so dobili za 15 dni pri litru mleka 20 din manj.

Podobne analize mleka bodo delali v občini tudi letos, kako pa bo zakonodajalec predpisal premijo in na kje jo bo vezal, še ni znano.

Inšpektor priporoča prodajalcem mleka, naj v hlevu in pri molži čim bolj upoštevajo higienske zahteve: mleko naj precede, ga po molži ohladi, predvsem pa naj ne mešajo svežega mleka s starim.

Na pripombe vaščanov, da posode, v katere zlivajo mleko, niso vedno dovolj čiste, pa je inšpektor pripomnil, da so posode, ki prihajajo iz ljubljanskih mlekarn, vedno dobro oprane, vprašanje pa je res, če mlekar, ki posode razvaja, vedno prav ravna z njimi.

Predavanja po vaseh

Na pobudo Delavske univerze v Ribnici je bil pred kratkim posvet predstavnikov KS in ribniške kmetijske zadruge o predavanjih v večjih krajih. Sklenili so, da bodo predavanja v Jurjevici, Ribnici in Dolenji vasi, zatem pa še v drugih večjih krajih. Kmetovalcem bodo govorili priznani kmetijski strokovnjaki o živinoreji, predvsem pa o vzreji živine in mlečnosti ter o mehanizaciji v zasebnem kmetijstvu.

Program KS Sodražica

Krajevna skupnost Sodražica obsega področje, ki je le malo manjše od nekdanje občine, zato mora vedno reševati precejšnje probleme. Na programu imajo izgradnjo mrliških vežic na pokopališču, ureditev okolja, postavitve zidane ograje, za kar potrebujejo pet milijonov starih dinarjev. Jesenska poplava je poškodovala mostova na cesti Podgora — Zamoštec, zato ju bo treba popraviti. Dela bodo veljala 7000 N din. Za regulacijo potoka Bistrice so predvideli 4000 N din, za ureditev potoka in ceste v Zimaričah pa 8000 N din. Pot iz globeli do ceste Sodražica — Loški potok je ostala brez cestarja in jo zdaj vaščani sami oskrbujejo. Da bi pot dokončno uredili, bi potrebovali 15000 N din, medtem ko potrebujejo

BLIZAJO SE PUSTNI DNEVI, čas norčij in dobre volje, ko človek za hip pusti v nemar vsakodnevne skrbi in težave. Tudi Grčarice so eden izmed tistih krajev, kjer še dolgo ne bo umrl stari običaj pustovanja. Poseben odbor vsako leto organizira pustni sprevod in pokop Kurenta, ki ga navadno ob glasnem jadikovanju maškar sežgo pod veliko lipo sredi vasi. Medalceve je vse polno, in čeprav nekateri, predvsem ženske, obsojajo in se zmrdujejo nad početjem in norenjem svojih mož, vendarle od strani, da jih nihče ne vidi, z zanimanjem opazujejo ceremonije. Na sliki je del sprevoda iz lanskega leta. (Foto: Norbert Cerne)

Ponekod še zelo majhni zaslužki

26. januarja je bil v Ribnici razširjeni plenem občinskega sindikalnega sveta, na katerem so razpravljali o poteku občinskih zborov. Ugotovljeno je bilo, da so podruž-

Cene v Ribnici

V trgovini s sadjem in zelenjavo so bile pretekli teden naslednje cene: krompir 80 N-din kg, jabolka 143 N-din kg, banane 5,40 N-din kg, pomaranče 2,60 N-din kg, limone 4,65 N-din kg, sveže zelje 0,93 do 1,65 N-din kg, kisló zelje 1,70 N-din kg, kislá repa 1,50 N-din kg, jajca po 0,70 N-din.

S prostovoljnim delom bodo popravili šolo

Na nedavni letni konferenci SZDL v Velikih Poljanah so med drugim razpravljali o komunalnih vprašanjih. Poudarili so, da je treba čisto iz Ortneku do turističnega doma na Grmadi čimprej razširiti in urediti, da bo res primerna tudi za vozila. V Ortneku bo treba zgraditi čakalnico na avtobusnem postajališču ter prav tako kot v Velikih Poljanah izboljšati cestno razsvetljavo. Ker na staja v osnovni šoli v Velikih Poljanah zaradi slabe strehe vedno večja škoda, so sklenili, da jo bodo popravili. Pri delu bodo vaščani pomagali s prostovoljnimi delom.

NEDISCIPLINA V »INLESU«

Sindikalna podružnica v Inlesu je imela pred nedavnim občinskim zborom v razpravi so ugotovili, da je v podjetju več delavcev, ki s kritičarstvom mečejo vse podjetje v slabo luč. Odkrito so se pomenili tudi o nepremišljeni nabavi stroja za žaganje hlodovine, ki je veljal leta 1963 50.000.000 Sdin, pa ga nimajo kaj rabiti. Če bi hoteli žagarsko opremo montirati, bi morali prenoviti celoten žagarski obrat, kar bi terjalo še velike dodatne investicije. Obrat pa so še dvakrat rekonstruirali. Sklenili so, da morajo opremo čimprej prodati.

Precej kritike je bilo izrečene na račun delovne discipline, ki zmanjšuje produktivnost. Vzroke lahko iščemo tudi v nizkih osebnih dohodkih, saj znaša povprečni osebni dohodek 630 Ndin, kar je precej pod republiškim povpreč-

Volkovi v bližini Grčaric

Letošnja zima je pokazala ostre zobe. Ze precej let nazaj ni bilo tako velikega snega, saj je bil ponekod med Grčaricami in Jelenovim žlebom visok tudi do 120 cm. Poleg snega je pritisnil še hud mraz — v Grčaricah je živo srebro padlo 26 stopinj pod ničlo — in je bilo delo v gozdovih popolnoma ustavljeno.

Najhuje sta sneg in mraz prizadela divjad, ki le težko pride do hrane. Še huje nevarnost pa pomenijo za divjad volkovi. Po izjavi lovcev so trije volkovi pred kratkim v bližini Grčaric popolnoma razmesarili košuto.

Nov vodovod v Danah

Krajevna skupnost v Bukovici sodi med najboljše v ribniški občini. Vsako stvar, ki se je lotijo, izpeljejo z minimalnimi stroški. Program dela in predračun za letošnje leto zajemata le tisto, kar bodo vaščani razpoložljivimi sredstvi in z lastnim delom res lahko napravili. Med najpomembnejše naloge štejejo zgraditev vodovo, da v vasi Dane, za kar že zbirajo sredstva. Nadaljevali bodo tudi s komunalno ureditvijo krajev na območju krajevne skupnosti Bukovica.

Na občini še 80 prošenj za stanovanja

Na zadnji seji sveta za stanovanjske zadeve pri občinski skupščini Ribnica so razpravljali predvsem o stanovanjskih problemih. Da je pomanjkanje stanovanj še zelo veliko, prča tudi to, da imajo na občini trenutno 80 prošenj za dodelitev stanovanja. Največ jih primanjkuje v Ribnici in Sodražici in na seji je bilo rečeno, da bodo morala podjetja bolj misliti na združevanje sredstev za gradnjo stanovanj. O tem je treba odločiti že zdaj, saj se bo gradbena sezona kmalu začela.

Možnosti za obstoj so

Delavski svet ribniškega podjetja »Gradbenik« je na zadnji seji sklenil, da ostane obrat opekarna še naprej v sklopu podjetja, medtem ko bo upravljanje in delitev dohodka za ta obrat ločeno. Razen tega je ugotovil, da ima »Gradbenik« možnost obstoja in razvoja, ker so delovne organizacije v občini sklenile, da bodo združevale denar za stanovanjsko gradnjo.

Najboljša je bila Hedvika Petje

Hedvika Petje iz Ribnice, ki je bila v nedeljo, 29. januarja, stara 15 let, je pred dobrim mesecem dobila na televizijski oddaji »Pokaži, kaj znaš« prvo nagrado. O sebi in svojem uspehu nam je povedala:

»Se ko sem bila majhna, sem bila navdušena za glasbo, a nisem imela klavirja. Ko sem hodila v 6. razred osnovne šole, sem se vpisala v glasbeno šolo in že prvo leto napravila izpit za tri letnike oziroma razrede.

Zdaj hodim v 6. letnik glasbene šole v Ribnici in v 1. razred gimnazije v Kočevju. Za avdičijo TV za oddajo Pokaži, kaj znaš sem slišala reklamo po radiu. Mislila sem si: »Beseda ni konja« in se prijavi. Najprej sem menila, da z nastopom ne bo nič. Ko pa sem le dobila vabilo za vajo in kasneje za nastop, nisem niti najmanj računala, da

Hedvika nam je povedala, da je sodelovala na vseh zaključnih nastopih glasbene šole, na prireditvah ob raznih praznikih in drugod. Razen tega je priredila tudi dva samostojna glasbena večera, za tretjega, ki bo aprila, pa se zdaj pripravlja. O svojem bodočem poklicu ni hotela govoriti, vendar se klavirju ne bo odrekla, rada pa se uči tudi jezike.

Povedala nam je še, da imajo vsi v družini smisel in veselje za glasbo. Starejši brat, ki je gledališki igralec, je bil včasih navdušen za harmoniko; mlajši brat igra kitaro in trobento, sestro je vedno veselilo petje, oče pa uči v glasbeni šoli harmoniko. Mama se žrtvuje za družino, da se njeni člani lahko bolj posvetijo glasbi, oter pa so bili v materinem rodu bolj nadarjeni za igranje v gledališču. J. PRIMC

Nad Sodražico primanjkuje vode

Krajevna skupnost Gora nad Sodražico ima že dalj časa v načrtu ureditev novega zajetja, saj staro daje premalo vode. Stari vodni zbirnik ima prostornino komaj 300.000 litrov, kar je za tako področje zelo malo. Vaščani bi z nekaj denarnimi sredstvi in prostovoljnimi delom lahko napravili novo zajetje le tristo metrov od starega in povečali prostornino zbiralnika. Po računih bi iz novega zajetja v enem dnevu zbrali 70.000 litrov vode, tako da bi imeli potem dovolj vode tudi vasi Kržeti, Petrinici, Janeži in Kračali. Verjetno bi zaradi prevelike oddaljenosti ostala brez vodovoda le najmanjša vas v tem okolišju, Betonovo.

Matični urad Ribnica

Umrla je Marija Merhar, pravitkarica iz Prigorice, 86 let. Poročili so se: Janez Košir, kmetovalec iz Slatnika, in Marija Peterlin, kmetovalka iz Slatnika; Ivan Lovšin, kmetovalec iz Sušja, in Ana Campa, kmetovalka iz Zal potoka.

Mar res premalo bolnih?

Malce čudno je izzvenel uokvirjen članek v tretji letošnji številki Dolenjskega lista 19. januarja, kjer pisec kritizira ribniški podjetji Inles in Sukno. Kamen spotike mu je dodatek, ki ga prejema delavec, če ne hodi k zdravniku. S tem se je zmanjšalo število bolniških izostankov, to pa je bil tudi namen dodatka. Iz prakse pa vem, da gre resnično bolni delavci, ki so za vsako malenkost hodili k zdravniku, namesto da bi sami malo bolj pazili na zdravje. Če bi bili vsi delavci pošteno, kar se tiče bolniških izostankov, bi bil dodatek neupravičen! Uvedba dodatka pa je spodbuda k večji pazljivosti za zdravje, ne povzroča v podjetju zastojev in zmanjšuje izdatke socialnega zavarovanja. Upam, da članka ni napisal zdravstveni delavec, ki bi se bal za zmanjšanje števila pacientov, ker bo teh še vedno dovolj.

Če bi prišlo do zvečanja števila obolelih, tega prav gotovo ne bi bil kriv samo ta dodatek. Tudi zakon predvideva sorazmerno majhno nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni.

Razumljivo je, da osebni dohodek v zdravstvu ne sme pasti zaradi manjšega števila obolelih, ker to ne more biti stimulans za višino osebnih dohodkov zdravstvenih delavcev. V podjetjih se osebni dohodki povečujejo z rastjo kvalitete in kvantitete proizvodnje, v zdravstvu pa ne smejo biti odvisni od števila bolnikov, ker bi se sicer zmanjšala kvaliteta zdravstvenih storitev.

I. S.

Spet za pol leta zamujena priložnost

Beltovci so se na referendumu izrekli proti pripojitvi podjetja LIČ — 225 jih je glasovalo za, 246 proti, 13 glasovalnih listkov pa je bilo neveljavnih — Referendum je propadel, z njim pa tudi upi in načrti za bodočnost, na katere je računala občina in družba — Upravitelji Belta so prevzeli na svoja ramena veliko odgovornost!

V črnomaljski občini so že drugič upravitelji za referendum odločali o združitvi dveh podjetij, toda obakrat so bili proti tistemu, kar predvideva reforma in celo proti lastnim koristim. Tako se v Beltsadu niso hoteli pridružiti metliški BETI, Beltovci pa so se prejšnji teden s tajnim glasovanjem izrekli proti pripojitvi podjetja LIČ.

Strokovnjaki so točno izračunali, kakšne koristi bi združitve prinesla obema kolektivoma (ne samo LIČ). O nujnem združevanju podjetij v reformi (in konkretno Liča z Beltom) je dva dni pred referendumom govoril na sindikalnem sestanku v Beltu predsednik republiškega gospodarskega zbora Leopold Krese. V tovarni so imeli sestanke in ljudem dopovedovali, da je združitve nujno potrebna za nadaljnji razvoj Belta. Delavci so sicer vsem priklimali, na tajnem glasovanju pa jih je bilo več proti kot za.

ZAKAJ ODPOR? SO RES TAKO KRATKOVIDNI, DA SEBI IN SVOJIM OTROKOM ZAPIRAJO VRATA V BODOČNOST? JIH JE KDO NAHUJSKAL?

Nevenjetno, kako naglo se je vse zasukalo. Še pretekli teden ob razgovoru z ljudmi iz kolektiva ni bilo mogoče dobiti vtisa, da se protivijo tistemu, kar so jim svetovali člani delavskega sveta, strokovnjaki in vodilni uslužbenci, ki se na gospodarstvo precej bolj razumejo. In vendar odpor!

»LAHKO LE UGIBAMO, ZAKAJ TAKO!«

Jože Kolenc, predsednik občinskega sindikalnega sveta, meni takole:

— Priprave na referendum so izvedli v tovarni. Kot je bilo videti, so se za delo zavzeli in tudi kratek rok, ki ga nekateri očita, naprežni ni vzrok za propad naprednih prizadevanj, ker so imeli upravitelji podjetja LIČ še krajši rok za referendum, pa je vseeno uspel. Verjetno so ob tej odločitvi spet prišla do izraza notranja trenja med posamezniki. Slabo so vplivale tudi lažne parole, ki so se širile v kolektivu. Smatram, da so delavci naselili in da so s premajhno mero odgovornosti in zrelosti glasovali, kajti sicer se ne bi odločali sebi v škodo.

»NE VIDIMO SIRSIH INTERESOV.«

Milan Malešič, sekretar občinskega komiteja ZKS:

— Prav jezen sem, ker smo si več let toliko prizadevali, da bi prišlo do združitve teh dveh podjetij iste stroke, zdaj pa je samo neodgovornost zaposlenih v Beltu vse podrla. Samo zaradi lahkomišljenosti, morda napačne ali pomanjkljive obveščeniosti, premajhne mere odgovornosti upraviteljev bo otežkočen nujno potreben razvoj Belta, edinega domačega podjetja, ki je zares perspektivno.

Čudno se mi zdi, da so tako različni interesi delavskega sveta in delavcev, ko so vendar oni sami na demokratičen način izvolili najboljše ljudi, da jih bodo zastopali. Zdaj je delavski svet dobil nezaupnico.

»NI RES, DA BI MI KRILI LICEVO IZGUBO.«

Vladimir Lončar, ekonomist in direktor Belta:

— Če bi trenutno investirali v mehanizacijo obrata LIČ 85 milijonov dinarjev, bi lahko povečali proizvodnjo od sedanjih 550 ton, izdelanih na obrtniški način, na 1.200 ton mehanizirane proizvodnje! Glede prodaje izdelkov podjetja LIČ ni nobenega problema, ker so že v pripravljalni fazi na združitve z nami sklenili pogodbe za 930 ton proizvodnje.

Pred referendumom se je pri nas širila vest, da bi lahko teh 85 milijonov razdelili delavcem, če jih ne bi dali LIČU. Nekateri so govorili tudi, da ima LIČ 85 milijonov izgube in da bomo mi to izgubo krili. Vse to je gola izmišljotina, o čemer se lahko vsak prepriča iz investicijskega programa in zaključnega računa podjetja LIČ. Mislim torej, da je nezrelost posameznikov vsega kriva, hkrati pa je to dober nauk v naši družbeni praksi.

Upravitelji so se odločili, toda nastaja vprašanje, kdo je položaj pravilno ocenil — oni ali strokovnjaki in delavski svet? Nereseno je tudi vprašanje, kdo je pravno odgovorna oseba, odgovorna za posledice, ki se bodo prej ali slej pokazale. Obstaja namreč nevarnost, da LIČ propade in da bo morala družba poskrbeti za zaposlitev 80 ljudi.

ČEZ 6 MESECEV NOV REFERENDUM?

Ker pa so v podjetju LIČ trdno računali na združitve

in so na račun mehanizacije proizvodnje že sklenili s kupci pogodbe, morajo delo seveda opraviti. Kako? Brez Beltove pomoči ne bi šlo, zato se je pred dnevi delavski svet BELTA odločil za tesno poslovno sodelovanje z LICEM. Šest mesecev bodo nerodni položaj reševali tako, potem pa bodo verjetno še enkrat poizkusili z referendumom in dokončno združitvijo.

V SZDL 67 odstotkov volivcev

V občini Črnomelj je 25 krajevnih organizacij SZDL in 5 podružnic, v katerih je vključenih 7336 občanov ali 67 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Med člani SZDL je 2100 delavcev, 2800 je zasebnih kmetovalcev, vsi drugi pa so uslužbenci, upokojenci in ljudje raznih poklicev.

Od lanskega leta je članstvo poraslo za 3 odstotke, vseeno pa s številom še niso zadovoljni, zlasti ne na vlnškem koncu in v adlešičkem predelu.

Navedeni podatki so iz sta-

tistike, ki jo je pred kratkim izdelal občinski odbor SZDL.

Kje ste, Cankarjevci?

Vse bivše borce Cankarjeve brigade prosimo, naj pošljejo točen naslov stalnega bivališča Odboru borcev Cankarjeve brigade, Ljubljana, Beethovnova 10. Borci naj sporoče tudi ob kdaj do kdaj so bili v brigadi in v kateri enoti. ODBOR

Kandidati v delovnih organizacijah

Nekatere delovne organizacije so že evidentirale možne kandidate za nov občinski zbor delovnih skupnosti.

Tako so v Beltu predlagali: Vladimira Lončarja, direktorja; Janeza Saška, strojnega tehničarja; Jožeta Panjana, VK strugarja; Antona Panjana, strojnega tehničarja.

V rudniku Kanižarica so evidentirali Janeza Kocjana, knjigovodjo, in Kazimira Čemasa, nadzornika separacije.

V Beltsadu so bili evidentirani: Lado Petrič, vodja komercialne, Slavko Grahek, direktor; Marjan Polovič, v. d. direktorja podjetja Potrošnik.

V volilnih enotah Elektro, PIT in ZTP so predlagali Janka Stariho, šefa izpostave komunalne banke Črnomelj; Kamila Vajsa, kontrolorja, in Miloša Krajnoviča, šefa železniške postaje.

V kmetijski zadrugi — poslovna enota Vinica: Mika

Rahorja, kmeta iz Balkovcev; Jožeta Fortuna ml., kmeta iz Damlja.

Kmetijska zadruga — poslovna enota Stari trg: Jožeta Kapš, kmeta iz Prelesja; Slavka Kobeta, kmeta iz Srednjih Radencev in Jurija Beriča, kmeta iz Kota.

Kmetijska zadruga — poslovna enota Semič: Jožeta Vidmarja, kmeta s Sel pri

Semiču; Ivana Skrinjarja, kmeta iz Kašče, Franca Ramuto, kmeta s Kala, in Franca Malnarica iz Krupe.

Kmetijska zadruga — poslovna enota Črnomelj: Janeza Pezdirc, kmeta iz Gribej; Jožeta Sprajc, kmeta iz Lokev; Jožeta Banovca iz Dobilč in Antona Senico iz Črnomlja.

Volilni enoti gimnazija in osnovna šola Semič: prof. Janeza Kambača, Črnomelj; Valči Ogrinc iz Semiča in prof. Darko Čop iz Črnomlja.

Zdravstveni dom: Darinka Plut iz Črnomlja in Merico Hudelja z Vinice.

Franc Kure — predsednik mestne organizacije SZDL

Pred nedavnim je bila v Črnomlju seja mestne organizacije SZDL, na kateri so za predsednika izvolili kmetijskega tehničarja Franca Kureta, za podpredsednika poslovodjo Veletekstila Franca Vranešiča, za sekretarja uslužbenca SDK Vinka Jermana in za blagajnika Mimico Žunič, uslužbenko Bgrade.

Novoizvoljeni odbor bo skušal uresničiti obširen delovni načrt v prihodnjem obdobju, ki predvideva več javnih tribunov, kulturni in zdravstveni, organizacijo proslav ob državnih in drugih praznikih ter delo v zvezi s skupščinskimi volitvami.

Vsak dan 7 km peš v šolo

V adlešičko osnovno šolo so vse do nedavnega vozili otroke tudi iz Miličev in Žuničev, vasi, ki so oddaljene okoli 7 km. Ko pa je zapadel sneg in cesta ni bila prevozna, so morali otroci v šolo peš. Zmenili so se tako, da je otroke vsak dan nekdo od vaščanov s sanmi peljal zjutraj k pouku, popoldne pa so šli domov.

Doslej predlagani za nove poslance

Na področju črnomaljske občine so občani doslej evidentirali kot možne kandidate za republiško skupščino naslednje: v republiški zbor Leopolda Kreseta iz Ljubljane; Franca Pavliniča, predsednika občinskega sodišča; inž. Rada Dvoršaka, predsednika občinske skupščine in prof. Janeza Kambača, ravnatelja gimnazije.

Za gospodarski zbor so evidentirani: inž. Ciril Mravljica iz Ljubljane; inž. Rado Dvoršak, predsednik občinske skupščine; Franc Košir, direktor ISKRE Semič; inž. Gido Rozman, direktor rudnika Kanižarica; Anton Dvojnič, podpredsednik občinske skupščine, in inž. Stane Pečaver, direktor podjetja ZORA.

Za prosvetno kulturni zbor pa so evidentirani: Janez Kramarčič, sodnik iz Črnomlja; Metod Plut, ravnatelj šole Semič; Andrej Petek, ravnatelj osemletke v Črnomlju, in Ivan Zele, ravnatelj osemletke v Metliki.

Za redni študij žal ni sredstev

Pred nedavnim so imeli člani sindikalne podružnice prosvetnih delavcev Vinica-Dragatuš, v katero sodijo osnovne šole Vinica, Dragatuš in Stari trg, občni zbor. Učitelji naletijo pri delu na največje težave zaradi neprimernih stanovanj in preobremenjenosti s poukom. Zaradi premajhnih dohodkov učitelji ne morejo ne redno ne izredno študirati na pedagoški akademiji. Zavzeli so se, da bi v Sloveniji po novem zakonu obstajala le ena izobraževalna skupnost, ker bi le tako financiranje po posameznih občinah usklajili.

Novi upravni odbor bo izdelal program dela in ga skušal do prihodnjega leta uresničiti. M. B.

Opekarna uvaja novo proizvodnjo

Kanižarska opekarna je pred tremi meseci začela izdelovati betonske bloke — Ustreženo je potrošnikom in delavcem v opekarni, ki jim ni treba več prezimovati na brezplačnem dopustu

Številni graditelji zasebnih hiš iz Črnomlja in okolice so se že davno prej spraševali, zakaj morajo betonske bloke za zidanje kletnih prostorov suvažiti iz sosednje občine Metlika, Karlovac ali Novo mesto. Zdaj pa jih le lahko dobe doma, v kanižarski opekarni.

Novembra se je kolektiv odločil za uvajanje nove proizvodnje. Začeli so izdelovati betonske bloke za zidanje kletnih prostorov, s pomočjo katerih je mogoče pri grad-

nji prihraniti precej lesa in hitreje zidati.

Opekarna Kanižarica je imela doslej sezonsko poslovanje, in ker čez zimo ni mogoče delati opeke iz gline, so morali vsako leto v tem času več delavcev odpustiti ali pa jih poslati na brezplačen dopust. Z novo proizvodnjo pa je sezonski značaj opekarne odpravljen. Tako bodo vsi delavci, zaposleni v poletnih mesecih, lahko ostali v službi tudi pozimi!

Medtem je kanižarska ope-

karna odprla tudi svoj peskolom v Nerajcu. Letošnji jesen se nameravajo lotiti še ene novosti: izdelave betonske strešne opeke.

Teško izvedljivi občni zbori Rdečega križa

Pri sklicevanju letnih občnih zborov krajevnih organizacij RK na črnomaljskem področju se nikoli niso imeli takih težav kot letos. Razen na Vinici in v Semiču je na občne zборе prišlo le malo ljudi, v več drugih krajih pa so jih morali dvakrat sklicati, in še drugič so bili komaj sklepni.

Dvakrat so morali sklicati sestanke članstva v Rožnem dołu, Adlešičih, Črnomlju, Starem trgu in na Talčjem vrhu. Zakaj občani nočejo priti na sestanke? Vzrokov je najbrž več, vendar je gotovo, da je nerazpoloženje med ljudmi zadnje čase povzročilo dejstvo, da morajo nekateri borci-kmetje vračati zdravstvene izkaznice. Kjer občni zbori doslej še niso uspeli, jih bodo sklicali s pomočjo drugih družbeno-političnih organizacij ali preko roditeljskih sestankov po šolah.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ PREJSNJI CETVTEK je bila v Črnomlju v jutranjih urah taka poledica, da je, gredeč v službo, marsikdo odletel po tleh. Hujših posledic sicer ni bilo, pač pa naj bo to opozorilo lastnikom hiš, da bodo pločnike pravočasno pospali.

■ ZADNJE ČASE v mestu večkrat neudoma neha teči voda iz vodovodnih pip. Ker občani ne vedo za vzrok, bi bilo prav, da bi komunalno podjetje javilo, zakaj tako.

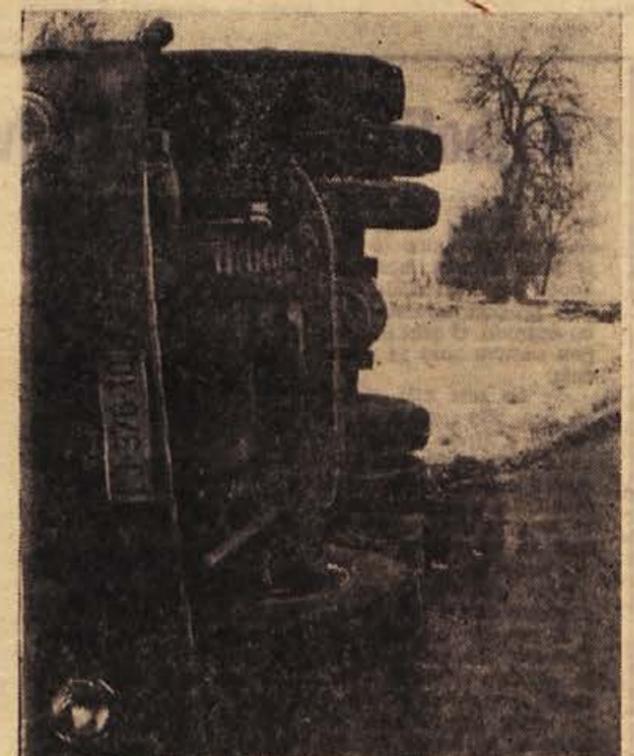
■ PRED KRATKIM je odprl edinstveno pisarno v Črnomlju dr. Rasto Tusulin, prej zaposlen kot sekretar podjetja BELT. Odvetniško pomoč v Beli krajini zelo pogrešajo, saj je dr. Tusulin tudi

zajaj odini odvetnik v obeh belokrajskih občinah.

■ O ODVAZANJU SMETI so že precej govorili in obljubljali, da bo zadeva urejena, toda vedno znova stanovaleci v blokih ugotavljajo, da so posode za smeti večkrat prepolne. Ker tudi v stanovanjih ni mogoče imeti smetnjakov, je razumljivo, da odlagajo odpadke poleg posod na tla.

■ CELE KUPE LEDU so pred dnevi komunalci odmetali iz jaskov ob cesti od tržnice do mostu, kjer so zaradi manjših kanalov nastajale luže. Vozniki motornih vozil se jim niso mogli izogniti in tako je bil oškropljen marsikateri pešec. Ta nevarnost je zdaj odpravljena do novih večjih padavin.

NOVICE
črnomaljske komune

26. januarja zjutraj ob 7.15 se je na cesti Črnomelj—Metlika zaradi poledice v ovinku pred mostom v Primostku prevrnil tovornjak podjetja Ljubljana-transport. Tovornjak je obležal na boku, molel kolesa na cesto, naloženi premog pa se je razsul. Soferju ni bilo nič hudega.

Pustni orači v Metliki

Na letošnje pustno nedeljo bodo po več desetletjih spet obredili metliške ulice in trge pustni orači, kosci in mlatici. S tem bo spet obnovljena stara narodopisna tradicija, ki je bila še živa pred zadnjo svetovno vojno in korenini v prastarih predpomladnih obredih.

Vola sta vprežena v leseno ralo — drvnjak, ki se z gredljem opira na drve-

na oračka kolca. Ta so s krpeli in ojcem povezana z jarmom, ki je nasajen na volovska vratova.

Ko gonjač, oblečen v platnene bregše, robačo, lajbek ali kožuh ter pokrit s širokokrajnim kriljakom zamahne s korbacem po volih, pritisne plužac na ročice, da se prvo železo in lemež zareže v zemljo. Hkrati krpelač zagrablji za locen na krpelih

in jih uravnava, da ne bo oralo med oranjem shablolo brazde.

Plužacu sledita dva branača, od katerih prvi goni voli, drugi pa ravna drveno brano.

Za plužacem stopa še ženska, ki nosi v procajni južino.

Prvi skupini sledijo štirje kosci s kosami na ramah in tobolcem ter brusom za pasom. Eden med njimi nosi še kobiljo za koso klepat, na kateri potem izmenoma vpeto klepljejo skrhane kose.

Za kosci gredo štirje mlatici s cepi na ramah, z njimi vred pa stopa nosač ploha, ki ga od časa do časa vrže na cesto, da na njem mlatici omlatijo žito. Tudi to skupino spremlja ženska, ki nosi južino s kruhom, mastnico, povitico in vinom. Mlatici pa komaj čakajo, da jih pozove: »Hódté, mlatici, malo južinat, da se boste potlej bolj požúrili!« In mlatici se žurijo, zlasti takrat, ko odloži cepi in obračajo polne kupice sladkega draščana.

Tako stopajo pustni orači, kosci in mlatici po metliških trgih in ulicah in orjejo, mlatijo in kosijo, ne glede če so ulice kopne ali če so na njih kupi snega. Orjejo, kosijo in mlatijo z željo, da bi bila letina polna in zdrava.

Letos se bodo pustni orači in njihovi pomagači prikazali na metliških ulicah na pustno nedeljo ob desetih dopoldne. Pridite, čakajo vas!

V nedeljo bo v Metliki velika reč: pustno rajanje bo prav gotovo privabilo sem na tisoče in tisoče ljudi. Zanesljivo vemo, da bo »veseli del« praznika maškar potekel v redu — izkažejo pa naj se tudi gostinci in sploh vsi, ki imajo na skrbi »telo in tuzemske blagres«. Takole so lani prodajali v gneči na cestah vino kar iz sodov, pa le ni bilo pravega reda: mnogo ljudi ni moglo priti na vrsto do dobre domače kapljice.

SMERNICE RAZVOJA V LETU 1967

Letos pa gre zares za reformo!

Za investicije letos samo to, kar smo prigrisnili sami — Brez izvoza ne bo surovin — Tekstilna industrija, zasebno kmetijstvo in turizem v ospredju — Obsežen program komunalne dejavnosti — Potrebujemo več strokovnjakov

Odborniki občinske skupščine Metlika so sprejeli 18. januarja na seji smernice raz-

Jožetu Agniču v slovo

V soboto, 28. januarja, je v Metliki žalostno odjeknila vest, da je za posledicami težke operacije premilni inž. Jože Agnič, obratovodja vinske kleti KZ Metlika. Jože se je rodil 13. januarja 1932 v Tuševem dohu pri Črnomlju. Po opravljeni osnovni šoli je končal srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. Najprej se je

voja občine v 1967. Gospodarska reforma je sprostila in pospešila uveljavljanje ekonomskih pogojev v gospodarstvu in spodbudila k boljšemu samoupravljanju. Posamezne panoge so se v občini razvijale zelo hitro, zavoljo tega pa so ob reformi še bolj izstopile nekatere težave, ki jih prej ni bilo tako čutili. Vse kaže, da so nekatere dejavnosti, ki so potrebne za razvoj temeljnih panog, premalo razvite, močno pa pri manjkuje tudi denarja za razvoj družbenih služb ter komunalne dejavnosti.

Občinska skupščina meni, da bo mogoče s popolnejšim izkoriščanjem obstoječih zmogljivosti letos povečati družbeni proizvod v gospodarstvu za 24 odstotkov. Največ poudarka bo danega razvoju tekstilne industrije, zasebnega kmetijstva in storitvenim dejavnostim, ker so zlasti slednje premalo razvite. Ker je leto 1967 posvečeno mednarodnemu turizmu, bo tudi v metliški občini že zavoljo naravnih pogojev turistična dejavnost ena izmed osrednjih nalog.

Ekonomske zakoni, ki jih prinaša reforma, bodo terjali od delovnih organizacij večjo produktivnost in ekonomičnost pa tudi sodelovanje na mednarodnem tržišču. Odobrenih kontingentov deviznih sredstev za nakup surovin iz uvoza ne bo več. S svojim izvozom bo moral vsak kolektiv sam ustvariti tuje valute za nakup surovin v tujini! Vse to bodo morale upoštevati delovne organizacije pri izdelavi svojih letnih programov za leto 1967.

Planirani porast družbenega proizvoda bo treba doseči brez večjih investicij. V BETHI, KOMETU in Komunalnem podjetju bodo investirali lastna sredstva; za dograditev vinske kleti, gradnjo avtomehanične delavnice, ureditev prodajaln mesa, turistično uredjanje doline Kolpe in gostinskih zmogljivosti pa bo treba zagotoviti skupna sredstva.

Kot negospodarske investicije so v načrtu: skupinski vodovod Gradac, zbiralnik in črpališče v Metliki, čistilne naprave za kanalizacijo v Metliki, povečanje prostorov Belokranjskega muzeja, izdelava urbanistične dokumentacije za Metliko in Gradac, grad-

nja stanovanj in nekatere manjše komunalne naprave.

Število zaposlenih se bo le malo povečalo. Vse delovne organizacije naj zelo skrbijo za dotok strokovnjakov, ker brez teh dandanes ne gre več. Osebnih dohodki se bodo lahko povečevali le v skladu s povečanjem produktivnosti, delovne organizacije pa naj namenjujejo več denarja za gradnjo stanovanj. Za izboljšanje stanja v šolstvu, zdravstvu in socialnem varstvu, za lažje reševanje problemov borcev in za poživitev kulturne in telesnovzgojne dejavnosti bo treba poleg proračunskih sredstev namenjati tudi denar iz delovnih organizacij in prispevke občanov.

30 milijonov Sdin za socialno varstvo

Po načrtu proračuna za 1966 bi morali v metliški občini porabiti za socialno varstvo občanov 30.700.000 S din, dejansko pa so porabili 29.629.000 S din. Za socialno varstvo otrok je bilo porabljenih 1.277.200 S din, za socialno varstvo odraslih — 8.857.000 S din, za podporo žrtvam fašističnega nasilja in priznavalnine (skupaj z zdravstvenim varstvom) pa so izdali 19.336.800 S din. Izdatki za potrebe socialnega varstva so v proračunu ObS Metlika po vrednosti prvi za šolstvom.

Osebnih izkaznic: še vedno počasi!

V metliški občini so do 30. januarja izdali 2867 novih osebnih izkaznic. Upravičenec je v občini okoli 4000, iz česar sledi, da bodo morali dobro četrtino dela opraviti v poldrugem mesecu, ki še preostane. Nove osebne izkaznice morajo namreč biti izstavljene do 15. marca.

V Metliki dve raketi

V zadnji številki Dolenjskega lista smo objavili sliko z lanskega metliškega pustovanja. Pod sliko smo napisali, da so raketo pripravili Metličani, v resnici pa smo videli v Metliki kar dve raketi: eno so izstrelili na Luno pred vinsko kletjo, tista na sliki pa je bila narejena v Gradcu.

Glavno gadje gnezdo v Metliki

n a z n a n j a, da bo na pustno nedeljo 5. februarja 1967, ob 13. uri popoldne odprlo

RENTABILNO METLIŠKO PROGO

Prvo belokranjsko železnico iz leta 1914, ki baje nerentabilna postaja, bo inšpiciral sam avstrijski cesar Franc Jožef I., za njim pa se bodo zvrstili še vsi poglavarji in veljaki, ki so držali in še drže svojo roko nad to železno cesto. Hkrati vam bodo metliški gadje in belouške pokazali celo vrsto svojih norčij in pogruntacij.

Dopoldne ob 10. uri bodo

PUSTNI ORAČI, KOSCI IN MLATICI

preorali, pokosili in omlatili vse metliške ulice in trge. Za kajčo slino in druge pustne dobrrote je poskrbljeno.

Če bo slabo vreme, bo otvoritev proge v torek, 7. februarja 1967 popoldne.

V a b i

Glavno gadje gnezdo metliško

120.000 strank so postregli

Beseda o pomembni dejavnosti majhnega kolektiva metliške lekarnarje — 80.600.000 Sdin prometa, lepo urejena lekarna in velika skrb za kadre so več kot samo odlika — Tudi v »beli prodajalni« ne gre brez nevšečnosti

Poleti stojijo vzdolž vse hiše ob pločniku v lesenih posodah oleandri. Za njihovih senc se skriva vhod v metliško lekarno. Na zunaj ni ta vhod nič posebnega, toda v notranjosti je lekarna lepo urejena in tudi prijazno vas postrežejo v njej. Sorazmerno majhen kolektiv je lani ustvaril za 80 milijonov 600 tisoč S din prometa.

Tudi s prodajo zdravil dandanes ne gre vse tako gladko, kot bi kdo morda mislil. Metliška lekarna ima težave že pri nabavi zdravil, ker KEMOFARMACIJA kot osrednja veleprodajna niha vedno na zalogi vseh zdravil. Prisljeni so kupovati pri 15 dobaviteljih. Lanski promet je bil za 18 milijonov S din večji kot v letu 1965. Marža je bila lani sicer večja za 3 odstotke kot predlani, vendar pa je pretežni del povečanega prometa ustvaril kolektiv s svojo pridnostjo. Pravijo, da pomeni zanje večje število zaposlenih v občini večje število zavarovancev, hkrati s tem pa tudi večjo potrebo po zdravilih.

Dva magistra farmacije in dva farmacevtska tehnika, to je osebje, ki v lekarni strže. Ti štirje ljudje so opravili lani 120.000 storitev, kar pomeni, da so čez vse leto postregli 120.000 strankam.

Denarja je povsod premalo in tudi v metliški lekarni ga nimajo preveč. Precej glavice jim povzročajo dolgovni zavodov za socialno zavarovanje. Teh dolgov je največ pri plačilih zdravil za kmetoborce. 31. decembra lani je imela lekarna za 2.412.000 S din takšnih dolgov, to pa ji povzroča težave z obratnimi sredstvi.

Po svoje zanimiv je podatki, da odpade od 80.600.000

S din prometa, kolikor so ga ustvarili lani, na komunalno skupnost za socialno zavarovanje v Novem mestu samo 33 milijonov 937 tisoč S din, vse drugo pa na samoplačnike iz SRH in druge socialne zavarovance iz SRS.

Cepprav jih je v kolektivu malo, zelo skrbijo za kadre. Lani so porabili za štipendiranje (za študentje i farmaceutov in 2 farmacevtskih tehnikov ter izredni študij i farmaceutskega tehnika) ter za 1-odstotni prispevek v sklad za drugostopenjsko šolstvo 700.000 S din. Ustvarili so okoli 2.400.000 skladov, ki bodo zadoščali za pokritje anu-

»Cepprav smo majhni, zelo skrbimo za kadre,« je dejal tov. Jug in nadaljeval: »Štipendiramo 1 farmaceutvita in 2 farmacevtska tehnika, ena tovarišica študira izredno na srednji farmaceutski šoli, diplomirana farmacevtka, ki je šele pred nedavnim prišla v naš kolektiv, pa je lani opravila državni strokovni izpit.«

itet in drugih obveznostih. Obratna sredstva so obrnili pri lanskem prometu sedemkrat, kar dokazuje, da dobro gospodarijo.

Predlani so preuredili poslovne prostore in s 7.599.000 S din investicij pridobili toliko prostora, da bo lekarna, takšna kot je, zadoščala vsaj za 10 let. S preureditvami so nadaljevali še lani. Lekarna je s tem pridobila 140 m² novega prostora, od tega polovico za pisarniške prostore, polovico pa za skladišče, nove sanitarije in garderobo.

M. J.

17 prijav davka na OD

Po zakonitih predpisih morajo do konca januarja prijaviti davčni upravi osebnih dohodkov vsi, ki so zaslužili v koledarskem letu 1966 več kot 2 milijona S din. V metliški občini je do 30. januarja v skladu z omenjenim predpisom prijavilo tak osebnih dohodek 17 zavezancev.

Stroj za lepljenje se kviri

Uslužbenke prijavno-odjavne službe pri metliški ObS, ki izdajajo občanom nove osebne legitimacije, povedo, da se jim naprava za lepljenje plastične obloge zelo rada kviri. Nove legitimacije so v neprodušni oblogi iz prozorne plastične mase. To oblogo zlepijo, prav za prav zvarijo s posebno napravo, ki je izdelek tovarne DELI-GRAD iz Niša. Naprava je izdelana zelo slabo in se večkrat kviri, kar povzroča uslužbenkam mnoge nevšečnosti. Enake težave imajo z njo tudi po drugih metličnih uradih.

zaposlil pri KZ Metlika, kjer je bil direktor kmetijsko-gospodarske šole in trsnice ter drevesnice Vinomer pri Metliki, nato je bil na občini referent za plan, zatem še strokovni vodja za obnovo vinarstva pri kmetijski zadrugi v Metliki, nazadnje pa obratovodja vinske kleti v Metliki. 1960 je odšel študirat na agronomsko fakulteto v Ljubljani in končal I. stopnjo.

Pokojni Jože je štel v vrsto tistih delavcev in graditeljev socializma, ki so tiho, skromno in prizadeno uresničevali velike naloge v povojnem družbenem in političnem razvoju. Kot takšnega smo ga Metličani dan za dnem poslušali in spoznavali na sestankih samoupravnih organov kmetijske zadruge, na sejah komiteja ZKS, odbora SZDL, na zasedanjih občinske skupščine, na sestankih ZZB in ZROP ter drugod. Soudeležben je bil povsod, kjer je tekla beseda o nalogah in o tem, kaj je treba storiti.

Vsi njegovi delovni tovariši in vsi, ki smo ga poznali, smo sprejeli žalostno vest zelo prizadeto, saj smo z Jožetom izgubili dobrega sodelavca in nadse poštenega tovariša, ki ni nikdar spraveval zase, pač pa je imel pri delu vedno pred očmi cilje naše socialistične družbene skupnosti.

Predolgo brez ureditvenih načrtov

Letos bi v brežiški občini potrebovali za urbanistično dokumentacijo 17 milijonov starih dinarjev — Črni gradnji je še vedno veliko — Občinska skupščina predlaga, da bi se izdajanje izjemnih dovoljenj za uporabo zemljišč zunaj gradbenih okolišev preneslo na občinsko urbanistično inšpekcijo

Poročilo urbanističnega in gradbenega inšpektorja občinske skupščine občine v Brežicah razkriva mnogo vrstne vzroke za črno gradnjo stanovanjskih hiš. Marsikdo se odloči za tak nedovoljen korak, ker je brez stanovanja, nima pa denarja, da bi zidal v gradbenem okolišju. Tam je gradnja veliko dražja, saj mora investitor prispevati za vodovod in kanalizacijo, za uporabo mestnega zemljišča, pa tudi drugih stroškov ima več.

Število graditeljev na črno pada predvsem zaradi pomanjkanja nadzora inšpekcijske službe in zaradi hitrejšega reševanja prošelj za gradnjo. Pri izdajanju izjemnih dovoljenj za uporabo zemljišč zunaj gradbenih okolišev pa je ta postopek še vedno predolg. V teh primerih je potrebno soglasje urbanističnega inšpektorja.

Na zadnji seji skupščine so odborniki predlagali, naj bi se reševanje takih primerov preneslo v pristojnost občinske urbanistične inšpekcije. Menili so, da je decentralizacija inšpekcijske službe utemeljena, če ne gre za gradnjo širšega pomena.

Skupščina je osvojila predloge inženirja Jožeta Ajstra za nadaljnje preprečevanje črnih gradenj. Med te ukrepe sodi hitro reševanje prošelj in hitro reševanje pritožb na neodobrene lokacije. Prosilcem bi morali omogočiti, da bi dobili zemljišče v gradbenih okolišjih. Predvsem pa je pomembno to, da občinska skupščina naroči urbanistično dokumentacijo za vodilna in perspektivna naselja.

Letos bo morala skupščina precej globoko poseči v žep za urbanistične programe in ureditvene načrte. Predsednik skupščine Milan Šepetec je seznanil odbornike z vsoto, ki naj bi jo skupščina odredila za te namene.

Potrebovali bi približno 17 milijonov starih dinarjev. Od tega bi dobili 3 milijone starih dinarjev od republike, ki ta znesek dolguje.

Skupščina je že naročila urbanistični program za Dobovo, zazidalni načrt zanjo pa je dala popraviti. Za Veliko Dolino je naročen ureditveni načrt, enak načrt pa manjka za Globoko in za Bizeljsko. Za Bizeljsko je

potrben tudi urbanistični program. Za Brežice bi potrebovali tri zazidalne načrte, za Čatež prav tako, spričo pomanjkanja denarja pa je naročen za vsak kraj le po eden. Zazidalni načrt bo do, bila tudi Velika Dolina z Brezano.

Pred skupščino so torej pomembne odločitve, kajti uresničenje pravkar naštetih načrtov je odvisno od tega, koliko denarja bo za to na razpolago. — Pomanjkanja omenjene dokumentacije pa naj ne bi nihče imel za opravičilo črne gradnje. Skupščina je menila, da je treba s takimi zidavami prenehati!

Tamburaški zbor iz Velikega Obreža igra komaj dve leti in se je v tem času ljudem zelo priljubil. Predstavlja se že po radiu Brežice. Zbor vodi Anton Držič iz Obreža. Vaje imajo vsakih 14 dni pri Glogovcih. Zelo so prizadevni in radi zaigrajo kaj lepega.

V Dobovi letos milijarderji

V obratu BETI v Dobovi planirajo za letos visoko proizvodnjo. Dosegla naj bi milijardo in 62 milijonov starih dinarjev. Mladi dobovski kolektiv bo izdeloval konfekcijske izdelke iz dragocenih vrst blaga. Vrednost materiala bo znašala predvidoma 750 milijonov starih din. Zaradi tega bodo morale delavke tembolj paziti, da bodo njihovi izdelki res brezhibni. Vsaka površnost se bo grdo maščevala, kajti tkanine, ki jih bodo šivale, nabavljajo podjetje z devizami.

DOBOVA: v nedeljo ne dobe časopisov

Občani v Dobovi so naročili krajevni organizaciji SZDL, naj se v njihovem imenu pozanima, če bi se dalo urediti razdeljevanje časopisov na pošti ob nedeljah. Naročnikov je precej in vsi ti želijo dobiti časnik tudi v nedeljo, kot je to urejeno na primer v Brežicah.

Občinska skupščina o pomoči borcem

Sprejeta so bila nova merila za dodeljevanje priznavalnin in študijske pomoči borcem in njihovim otrokom — Upravni odbor sklada za borce je lani izplačal za te namene blizu 171.000 Ndin

Sklad za borce v Brežicah je dobil lani od občinske skupščine 179.997 N din. Razdeljenih je bilo nekaj manj kot 171.000 N din. Za stalne

priznavalnine borcem je upravni odbor sklada dal 73.630 N din, za študijsko pomoč otrokom borcev je razdelil 73.450 N din, za enkrat-

ne priznavalnine 4.900 N din, za regrese in prispevke od prizavalnin pa 19.582 N din. Družbeno pomoč v obliki prizavalnine prejema 44 prisilcev. Zneski znašajo 80 do 300 N din.

Enkratne prizavalnine je upravni odbor izplačal: v 15 primerih po 300 N din in v dveh primerih po 200 N din. Upošteval je zdravstvene in socialne razmere prisilcev.

Za študijsko pomoč je zaprosilo 77 prisilcev. Upravni odbor jo je dodeljeval po lastni presoji, ker je menil, da je odlok zastarel. Ta je namreč določal, da so do pomoči upravičeni le tisti, ki imajo manj kot 5500 S din dohodka na družinskega člana.

Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela nov odlok o družbeni prizavalnini borcem in aktivistom NOV in študijski pomoči, ki določa cenaz 35.000 starih dinarjev mesečnega dohodka na družinskega člana. Zdej, ko so uveljavljena nova merila, se napake ne bodo smele več ponavljati.

V Cerkljah želijo zaposlitev za žene in dekleta

V Cerkljah ob Krki so že pred leti predlagali, da bi v vasi ustanovili bodisi obrtno, bodisi industrijsko dejavnost. To željo ponavljajo občani vsako leto, kadar se srečajo na zborih.

Ni še dolgo tega, kar so svoj predlog povedali dojučneje. Od občinske skupščine želijo, da bi ta navezala stike z JUTRANJKO v Sevnici ali z Belokranjsko tekstilno industrijo v Metliki in jima prenesla njihovo željo po otvoritvi obratov v Cerkljah. V tem okolišju je veliko ženske mladine brez zaposlitve. Zaradi tega bi bila šivalnica zelo dobrodošla. Upajo, da jim bo leto 1967 prineslo uresničenje teh želja.

OREŠJE: mladi živijo preveč zase

Mladinci iz Orešja si želijo več sodelovanja s Socialistično zvezo. Franc Petrišič je to željo izrekel na krajevni konferenci SZDL. Predlagal je, naj bi prirejali za mlade predavanja o kooperacijskem sodelovanju in jim vcepjali ljubezen do dela na kmetijah.

Mladina živi v teh krajih preveč zase, premalo se zanima za svet okoli sebe so menili udeleženci konference. Če ne bi bilo tako, bi se bolj odzvala vabilom na konference in obiskovala kmetijska predavanja po vaseh. Kljub temu so na Bizeljskem sklenili odslaj načrtneje delati z mladimi, ti pa bodo morali nastopati bolj organizirano.

Še so hiše brez elektrike

Elektrifikacija cerkljanskega območja je uradno končana, vendar je ostalo brez elektrike še nekaj gospodinjstev na Stojanskem vrhu, raztresenih v smeri proti Gadovi peči. Prebivalci teh hiš želijo dobiti električno luč čimprej, enake želje pa imajo tudi lastniki zidano Zabeli bodo z novo akcijo in obvestili vse tiste, ki nočejo biti prikrajšani za električno razsvetljavo.

126 neizterjanih milijonov

V brežiški občini je še veliko davčnih zaostankov. Precejšnje vsote dolgujejo tudi obrtniki, predvsem tisti, ki imajo poslovne partnerje v drugih republikah. Vsote, s katerimi »kreditirajo« svoje odjemalce, štejejo ponekod celo do 10 milijonov S din!

Zadnje čase je bilo zunanaj 17 izterjevalcev. Najslabši plačniki davkov so letos iz okolišja Pišec. Povsod tam, kjer davkov ne bo mogoče izterjati, bo skupščina sklepala o odpisu.

Trenutno je neizterjanih še 126 milijonov, od tega naj bi 100 milijonov ostalo občini. Od 1962. leta so se davki iz kmetijstva precej zmanjšali. Takrat so znašali 180 milijonov, lani pa samo 88 milijonov.

Inšpekcija za prodajo mesa v zavitkih

Mesnice v brežiški občini so povsod urejene za klasično prodajo mesa. Inšpekcijski organi dobivajo spričo tega veliko pritožb, vendar menijo, da bi bila prodaja na tak način vzorna le, če bi delala v vsaki mesnici vsaj po dva sekaca in blagajničarka. Tega se podjetja upravičeno branijo, saj bi se stroški izredno povečali.

Najbolj sprejemljiva bi bila prodaja mesa v zavitkih, kot jo imamo v samopostrežnicah po večjih mestih. Pritožbe nad nehigienskim ravnanjem z mesom in nad nepravilno prodajo bi se tako za vselej nehale. Veliko lažje nalogo bi potem imela tudi inšpekcijska služba.

Borci v Pišecah predlagajo

Člani Zveze borcev NOV v Pišecah so razočarani nad odločitvijo, da bo osrednje praznovanje 4. julija v Brežicah. Želijo si, da bi se v Pišecah odvijal vsaj del prireditve, in zagotavljajo, da bi za parkiranje avtomobilov lahko našli dovolj prostora.

Več zanimanja za krvodajalstvo

V Brežicah se je 26. januarja končal seminar za vodje krvodajalskih akcij. Trajal je dva dni. Obiskalo ga je 30 udeležencev. Občinski odbor Rdečega križa sodi po izredno dobrem obisku in zanimanju udeležencev za pripravo krvodajalskih akcij, da bo letos odziv krvodajalcev boljši, kot je bil nekaj let nazaj.

Seminar sta uspešno vodila svetovalec pri glavnem odboru RK Slovenije Ivo Andrej in Ma'ca Gošič.

Ekipa ljubljanskega transfuzijskega zavoda bo prišla v Brežice prvič 15. in 16. avgusta, drugič pa v oktobru.

POPRAVEK

Pod naslovom »V kolektivnih predlagajo odbornike je bilo 26. januarja med evidentiranimi kandidati napisano tudi ime inž. Marjana Hladnika. Podatke za videntiranje smo dobili pri občinskem sindikalnem svetu v Brežicah. Izkazalo se je, da gozdni obrat KGP v Brežicah ni predlagal tov. Hladnika, ampak tov. Vladimirja Jenka, prav tako inženirja gozdarstva. Občinski sindikalni svet je prejel napačno ustno informacijo in jo sporočil naprej. Vendar pa meni, da je reakcija osnovne organizacije KGP prehuda.

Otroško pustovanje v Pišecah

Društvo prijateljev mladine v Pišecah pripravlja otroško pustovanje. Prireditve bo v tork popoldne. Solarji se maškarade zelo veselijo, zadovoljni pa so tudi starši, saj imajo mladi v Pišecah le redkokdaj priložnost, da se skupaj poveselejo. Običajno je to noveletna jelka, zdej pa kaže, da bo kraj oživel tudi za Pusta.

Za 10. obletnico svečana seja

27. februarja bo desetletnica ustanovitve občinske zveze prijateljev mladine v Brežicah in desetletnica obstoja društev prijateljev mladine v Dobovi in Artičah.

Svečana seja v počastitev jubilejev bo 4. marca. Občinska zveza prijateljev mladine bo povabila na to slovesnost predstavnike družbeno političnega življenja brežiške občine ter zastopnike vseh zvez DPM, s katerimi sodeluje. Goste pričakujejo iz Velike Plane, iz Bohinjske Bistrice, iz Krškega, Sevnice, Zaprtešča, Klanjca in Samobora.

BOLJSI USPEHI KOT LANI: V enotah Tomaša Samardžiča so pred kratkim končali z letnimi konferencami osnovnih organizacij ZK. Iz poročil o lanskem delu je mogoče ugotoviti, da so bili uspehi pri usposabljanju za borbeno pripravljenost enot večji kot prejšnja leta. V razpravah so udeleženci ostro kritizirali nekatere pomanjkljivosti osnovnih organizacij z željo, da bi v bodoče še bolj delali. M. JARANOVIČ

NOVO V BREŽICAH

V TOREK POPOLDNE bo otroško pustovanje. Občinska zveza prijateljev mladine je prispevala za to prireditve 200 Ndin, 100 Ndin pa je primaknila še karnevalska sekcija. Pri organizaciji pustovanja za najmlajše sodelujejo šole, društvo prijateljev mladine in karnevalska sekcija.

V NEDELJO, ob 15. uri. V torek zvečer ob 19. uri pa bo zasedanje pustnega parlamenta v prostornem domu. Vstopnice so na prodaj pri blagajni kina.

V NARODNEM DOMU v Brežicah, v Čateških Toplicah, v Mokricah, Dobovi in v kolodvorski restavraciji v Brežicah bodo v soboto, 4. februarja zvečer, maškarska s plesom. Gostinci obetajo odlično postrežbo, dobre pustne jedi in pristno vino. Za vselo razpoloženje bodo poskrbeli zabavni ansambli.

Kmetje: raje nič kot to, kar imamo!

Kmečki zavarovanci v brežiški občini so na zborih Socialistične zveze izrekli veliko pikrih besed na račun sedanega sistema socialnega zavarovanja. O tem se je odvijala kritična razprava tudi na seji občinske skupščine v Brežicah, ki je bila 24. januarja letos. Pripombe bo skupščinska uprava poslala sekretariatu za zdravstvo SRS, republiškega zavodu za socialno zavarovanje in republiški skupščini zavarovancev socialnega zavarovanja.

Pod šolsko streho od jutra do večera

V poldrugem letu je bila sezidana šola s telovadnico — Otroci bodo imeli v njej zavetje ves dan — Starši se tega zelo veselijo — Ko mine zima, bodo občani pomagali urediti še okolico — Prostovoljno delovno akcijo so začeli že jeseni in opravili veliko delovnih ur

Konec tega tedna bo v Krškem izšla brošura z naslovom: »Brestanica nekdanj in danes«, ki jo izdaja gradbeni odbor za šolo v Brestanici. Novo šolsko poslopje bo odprto 5. februarja. Na otvoritveni slovesnosti bodo knjižnico o Brestanici lahko dobili vsi udeleženci. Nazorno jim bo predstavila razvoj kraja in prizadevanja občanov za zidavo nove šole.

Uspehi so najlepše plačilo za trud. Gradbeni odbor je opravil veliko in pomembno delo. Predsedoval mu je tovariš Leo Likar, direktor brestaniške elektrarne. Šola je bila sezidana v izredno kratkem času, saj so jo začeli graditi komaj pred poldru-

gim letom. Odbor se še ni razšel. Organiziral je prostovoljno delo pri urejanju šolske okolice, vendar je zima začeto akcijo za nekaj časa prekinila.

Zelo uspešno se je končalo tudi zbiranje denarja za učila. Pobudo za to je spet dal gradbeni odbor, in občani so se rade volje odzvali. Vsaka vasica v okolici je prispevala svoj delež. Zbrana vsota šteje nekaj manj kot milijon starih dinarjev. Zraven je priskrbel še kolektiv TERMOELEKTRARNE 300.000 S din.

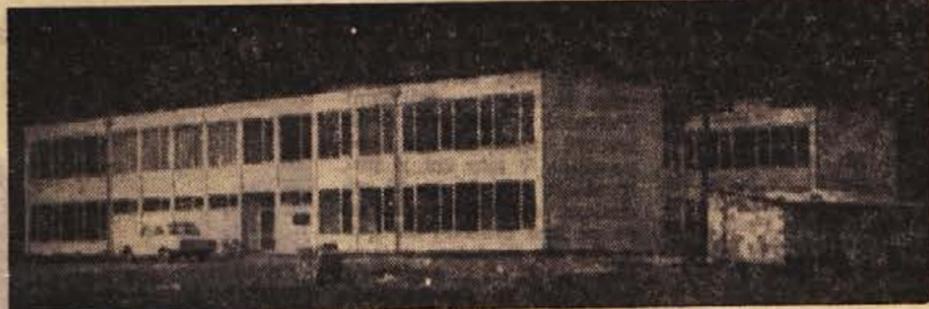
Nova šola stoji na lepem kraju. Nekoliko odmaknjena je od strnjene naselja in cestnega prometa, da bo šolsko delo lahko nemoteno po-

tekalo. Nova stavba je že vsa opremljena in pouk se bo začel v februarju. Otrokom bo nudila zavetje ves dan. Starši so se za to zelo zavzemali in vodstvo šole je sprejelo njihov predlog. Od srede februarja že lahko računajo na celodnevno bivanje otrok v

Soli. Starši bodo prispevali za kosila, občinska skupščina pa bo prevzela nase izdatke za dežurno službo učiteljev.

Solo v Brestanici je gradilo gradbeno podjetje SAVA iz Krškega. Komisija je izvajalca pri tehničnem prevzemu zelo pohvalila.

Nova šola je prinesla zadovoljstvo vsemu okolici. Z njeno otvoritvijo bodo v šolski kroniki Brestanice zapisali enega najlepših dogodkov. J. T.

Novo šolsko poslopje v Brestanici — darilo občanom za Prešernov dan. (Foto: J. Teppy)

KANDIDATI NA SENOVEM

Pretekli petek so imeli Senovčani konferenco KO SZDL, na kateri so obravnavali probleme krajevne skupnosti, komunale in ustanov, ki so stari že vrsto let. Ponovno so sprožili vprašanja o gradnji novega pokopališča, saj je pokopališče v Brestanici že zdavnaj premajhno. Kljub tako perečim problemom pa se je konference udeležilo le malo ljudi.

Konferenca je razrešila stari odbor in izvolila no-

vega, v katerem sta ostala le dva stara člana. Evidentirali so tudi kandidate za skupščinske organe: za zvezni zbor zvezne skupščine Viktorja Avblja, za republiški zbor republiške skupščine Jožeta Borštnarja, za občinski zbor ObS za spodnji del Senovega Rada Kozoleta in Miho Senico, za zgornji del pa Tonea Pleterskega in Alojza Jevšnika. Evidentiranje na senovskem področju je s tem končano.

Ali res gluha ušesa?

Ze nekaj tednov je minilo, odkar je občinski odbor Rdečega križa v Krškem odposlal vsem delovnim organizacijam v občini pismene prošnje za pomoč šolam. Na kolektive se je obrnil odbor zaradi tega, da bi s prispevki v denarju ali materialu po-

magali urediti higienske razmere na šolah. Tako bi najlaže zajezili širjenje nalezljive zlatenice med šolsko mladino.

Šole na žalost nimajo možnosti, da bi oskrbele učilnice s tekočo vodo in si ne morejo privoščiti higiensko brezhibno urejenih sanitarij, mlečnih kuhinj in drugih prostorov. Pomoč bi jim bila nadvse dobrodošla. Odbor Rdečega križa upa, da se bodo delovni kolektivi vsaj ob sprejemanju zaključnih računov spomnili šolarjev, otrok svojih delavcev.

Izkopali so 233.400 ton premoga

V rudniku na Senovem so lani presegli letni proizvodni plan za okoli štiri odstotke. Nakopali so 233.400 ton premoga. Prodaja jim ni povzročala skrbi. Največji odjemalec premoga je Termoelektrarna v Brestanici. Z njo so lani sklenili pogodbo za 58.000 ton premoga, letos pa že za 100.000 ton.

9. februarja praznik na Senovem

Vsako leto 9. februarja se prebivalci Senovega spominjajo legendarnega pohoda XIV. divizije na Stajersko. Borci je vodila pot tudi skozi njihove kraje, zato so Senovčani proglasili 9. februar za krajevni praznik. Proslavo pripravlja organizacija Socialistične zveze. S podrobnejšim opisom prireditev bomo seznanili bralce naslednji terti.

Kje naseliti ciganske družine?

V krški občini živi 16 do 18 ciganskih družin. Zadnje čase vlagajo pri občinski skupščini prošnje za stalno naselitev. Vaščani se jih povsod brantijo. Da bi to vprašanje vendarle rešili, je svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve določil komisijo, ki bo poskušala najti primeren prostor za stalno naselitev. Delo ne bo lahko, ker prebivalci vsak dan prihajajo na občino in protestirajo. Oganjov ne želijo imeti za sosede.

Senovski borci so zborovali

Na občnem zboru ZB v Senovem, ki je bil pretekli petek, so ocenili lanskoletno delo kot zelo uspešno. Lani se je število članov povečalo za 13,25 odstotkov, tako da je zdaj 422 članov.

Ob krajevnem prazniku so pogostili starše padlih borcev. Uredili so si tudi svoj poslovni prostor in organizirali več proslav in komemoracij ob spomenikih padlih borcev.

Ugotovili so, da je uživalo brezplačno zdravljenje 220 članov. Enkratne in stalne študijske podpore je prejelo 21 otrok borcev, prizna-

valnine v skupni vrednosti 25.000 Ndin pa 36 borcev. Iz sklada za stanovanjsko gradnjo so 17 članom dodelili dolgoročne kredite v skupnem znesku 78.000 Ndin.

Sredstva za poslovanje so izbrali s prostovoljnimi prispevki, sredstva iz blagajne pa so porabili za organizacijska dela; prispevali so tudi za vietnamske borce.

Zbor je izrekel javno pohvalo članu ZB Alojzu Zvaru, ki kljub temu da živi v tujini, redno plačuje članarino, razen tega pa je že dvakrat poslal prispevek 50 Ndin in 20 švicarskih kron. Za se večina drugih borcev v tujini ne zanima več za svojo organizacijo. R. K.

V krški tovarni papirja odslej ena osnovna organizacija?

Tovarniški komite Zveze komunistov v krški tovarni papirja je nedavno preučeval razloge za neaktivnost osnovnih organizacij. Ugotovil je, da je bil temu kriv tudi sistem. Do zdaj so bile v podjetju tri osnovne organizacije s 129 člani. Večkrat so delale brez medsebojne povezave in niso bile na tekočem z dogajanjem. Tovarniški komite je naročil komisiji, naj prouči, kako delati v prihodnje. Ponuja se več rešitev, med drugim tudi ta, da bi bila v podjetju samo ena osnovna organizacija. Stanje je bilo zdaj že tako, da je nekaj članov zahtevalo izpis iz organizacije.

»Spoznavajmo svet in domovino« na Vidmu

Pred nabito polno dvorano v domu Svobode v Vidmu so preteklo nedeljo v oddaji Spoznavajmo svet in domovino nastopili mladi Krčani proti Kamničanom. Zanimanje za oddajo je bilo med občani tolikšno, da so si zakasneli poslušalci komaj zagotovili mesto v dvorani. Kljub dobi pripravljenosti tekmovalcev in veliki podpori poslušalcev v dvorani je v oddaji, ki jo je vodil studio RTV Ljubljana, zmagala ekipa Kamnika.

Ples v maskah v hotelu Sremič

Turistično društvo v Krškem bo tudi letos organiziralo tradicionalno pustovanje. Ples v maskah bo v soboto, 4. februarja, v hotelu Sremič. Turistično društvo je že v lanskem novembru izkoristilo tišgarsko napako v koledarju Državne založbe Slovenije, tako da so lani v Krškem praznovali dve pustni nedelji. Pričakujemo, da bo letošnje pustovanje prav tako uspešno. Kot vedno, bodo najboljše maske nagrajene.

Zakaj je človek zmrznil?

11. januarja so našli pod cesto na Senovem zmrznjenega upokojenca Ferdinanda Šofterja. Nazadnje so ga videli v restavraciji. Pri odhodu iz nje je bil verjetno vinjen, zato je zdrknil pod cesto in zmrznil. — Gostilničarji vedo, da je pijanim osebam prepovedano točiti alkoholne pijače. Zakaj tega ne upoštevajo?

Programi za 42-urni teden

Večina delovnih organizacij v krški občini je že pripravila programe za prehod na 42-urni delovni teden. Izjema so nekatera manjša obrtna in gostinska podjetja, kjer se sami tega dela težko lotijo in so vezani na zunanjo pomoč.

Svoje mnenje o teh programih bo podala tudi občinska skupščina. V Krškem menijo, da obravnava programov ni le formalnost in da je prav, če pridejo pred skupščino.

DROBNE S SENOVEGA

ORGANIZACIJA ZB Senovo in Brestanica bosta letos do julija obnovili partizansko bojišnico na Travencazu na Bohorju, kjer bodo na dan vstaje pripravili partizansko slavo. Sredstva bodo začeli zbirati takoj, imenovali pa bodo tudi pripravljalni odbor.

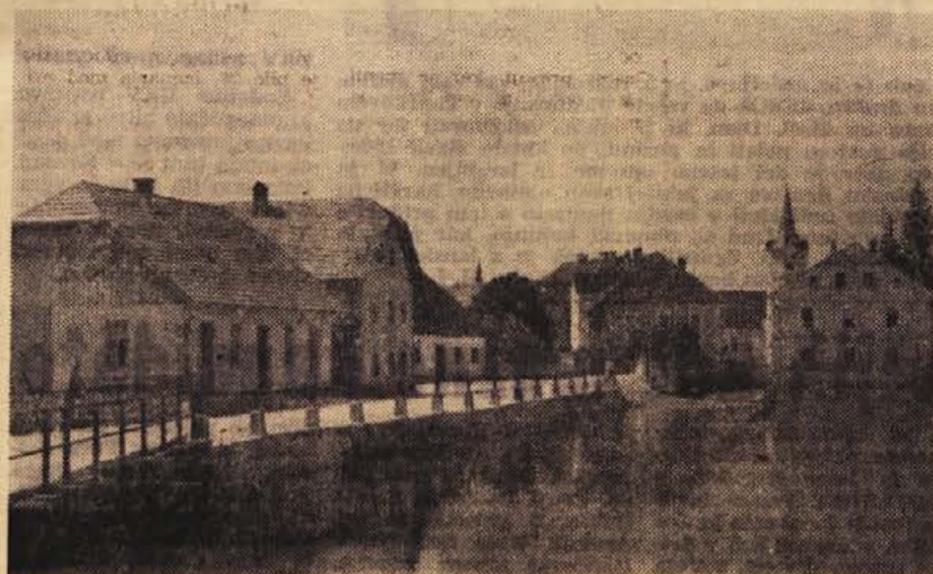
RUDNIK JE PREJEL nad 60 prošenj za sprejem na delo, vendar nima prostih delovnih mest. Starejši delavci pa imajo že pogoje za upokojitve, zato bi nekatera delovna mesta lahko spraznili za mlajše.

OSNOVNE ORGANIZACIJE

ZK pripravljajo letne konference, ki jim bo sledila rudniška konferenca ZK. Poleg političnih vprašanj bodo na konferencah obravnavali tudi gospodarska. Izvolili bodo delegate za občinsko konferenco ZK.

V RUDNIKU so se začeli tečaj za polkvalificirane delavce rudarske stroke. Trajali bodo tri mesece.

SZDL NA SENOVEM se je začela pripravljati na krajevni praznik, ki bo 9. februarja. Tega dne so borci XIV. divizije pred 23 leti osvobodili Senovo.

ŠELMANJE V KOSTANJEVICI

Letošnje šelmanje v Kostanjevici na Krki bo bolj živahno kot druga leta, kar nam zagotavlja skrbne priprave odbornikov Prforcenhausa. Da bi bil spored čim bolj pester, so pustnim prireditvam pridružili tudi karneval šolske mladine. Pionirji kostanjeviške šole so se letos vključili v program Jugoslovanskih pionirskih iger, pridružili pa se jim bo še Dolenjski kulturni festival ter povabil nekaj odličnih gostov slovenskega in hrvatskega zabavnega življenja.

Sporod bo potekal takole:

Nedelja, 5. II., ob 14. uri: Oklic Kurenta v domu kulture, nato po vaseh. Ob 14.15: Zabavno-glasbena prireditev OTROŠKI KARNEVAL. Nastopajo: Ansambel Mojmirja Sepeta, pevca Majda Sepe in Rafko Irgolič ter humorista Nela Eržišnik in Braco Reiss. Napoveduje Marjan Kralj. Prireditev bo v domu kulture.

Ponedeljek, 6. II., ob 18. uri: Odhod Prforcenhausa in baklada po ulicah. Ob 19.30: Občni zbor Prforcenhausa v domu kulture. Na prireditvi bo ocenjevanje mask in podelitev nagrad. Vstopnice pri blagajni.

Torek, 7. II., ob 7. uri: Medved na ulicah! Ob 14. uri: Oranje in setev.

Sreda, 8. II., ob 16. uri: Kurentov pogreb in sedmina.

Vse dni pustnih prireditev bo igral ansambel bratov Kuharjev, gostišča pa bodo dobro založena z izbranimi pijačami in jedili. Vstopnice za nedeljsko prireditev so na voljo v trafikah. Rezervacije sprejemajo tudi po telefonu na telefonsko številko 19 in jih je treba prevzeti najkasneje do 13.30. Nedeljsko prireditev prireja Dolenjski kulturni festival s šolsko mladino in kostanjeviškimi šelmarji, vse ostale prireditve so spontane in vabimo k sodelovanju vse občinstvo.

Čaka nas najtežje leto

Iz razgovora z direktorjem sevniske Mizarske produktivne zadruga Francem Puhnerjem

»Res je,« je na pripombo o sorazmerno majhni lanski akumulativnosti v podjetju odgovoril direktor, »po plačilu stroškov in zaslužkov delavcem nam je ostalo le približno toliko, da smo lahko plačali lanski dolg, ki izhaja iz rekonstrukcije podjetja v letu 1963. Toda pripomniti moram, da nas letos čaka najhujše, saj bomo morali iz dohodka poravnati celo 96 milijonov Sdin anuitet. Ta obveza bo kot meč visela nad nami, tega se moramo vsi zavedati!«

21 let je, odkar je bila sevniska MZP še delavnica s 7 delavci in nekaj milijoni celotnega dohodka. Danes zaposluje 280 ljudi in ima čez milijardo letne realizacije, od česar prodaja petino vse proizvodnje v tuje dežele. Njeni delavci, od katerih je 70 odstotkov kvalificiranih, znajo narediti tako stilno pohištvo, s katerim se tovarna uveljavlja tudi na zunanem trgu, čeprav tam huda konkurenca ne pozna milo, sti za nikogar.

Doma sicer ni takšnega

tekmovalja med proizvajalci, vendar pa je povpraševanje po takšnih izdelkih še razmeroma majhno. To je bilo občutiti v prvih mesecih gospodarske reforme, ko se je krčila investicijska izgradnja, vendar se je zadnje čase začelo izboljševati. Bodočnost podjetja je v opremljanju luksuznih turističnih objektov, ki jih bomo prisiljeni vse več graditi, če bomo hoteli dobiti od turizma to, kar pričakujemo. Pred nekaj dnevi je MPZ že sklenila pogodbo za opremo hotela

v Budvi v vrednosti 130 milijonov starih dinarjev.

Da se dohodek ni povečeval tako kot bi želeli, sta dva najvažnejša vzroka. Lesna industrija je želela in še hoče čimveč izvažati, ker so cene na zunanem trgu zanje ugodne, domači kupci pa so morali ponujati vse več, če so hoteli dobiti dobro blago. Cena orehovega lesa, ki ga pri izdelavi stilnega pohištva veliko potrebujejo, se je v slabih dveh letih celo potrojila! Tudi s hrastovim lesom ni dosti boljše. Druga ovira je bila v tovarni sami. Prelomiti je bilo treba z delovnimi navadami in bolj poprijeti. V letu dni je proizvodnost narasla za 25 odstotkov, osebni dohodki pa so se lani povečali od povprečno 59 tisočakov v januarju na 71.000 v novembru. Da bi delo bolje organizirali, so se povezali z Zavodom za organizacijo dela; nov sistem, ki ga pripravljajo, pa bi radi uvedli že v drugi četrtini leta. Ta naj bi prišlo vsakega posameznika, da bi se čimbolj potrudil pri delu.

Ob začetku letošnjega leta so napovedi kljub velikim obveznostim optimistične. Raznim investitorjem so poslali že za milijardo starih dinarjev ponudb, ugodnih odgovorov pa pričakujejo vsaj polovico. M. LEGAN

Bomo v Sevnici lahko zbrali toliko krvodajalcev?

Ker so potrebe po pristo, voljni oddaji krvi vsako leto večje in uspeh krvodajalske akcije odvisen predvsem od dobre organizacije, bo glavni odbor RK Slovenije priredil na sedežih občinskih odborov seminarje za aktiviste krvodajalstva. V Sevnici bo tak seminar v četrtek, 16. februarja, od 8. do 13. ure v sejni dvorani občinske skupščine. Nanj so povabljeni zastopniki krajevnih organizacij RK in delovnih organizacij. Za

vod za transfuzijo v Ljubljani je določil, naj bi v sevniski občini zbrali 862 krvodajalcev, kri pa naj bi odvzeli mali dva dni v Sevnici in en dan v Krmelju.

Občinski odbor RK je prepričan, da se bodo povabljeni udeležili seminarja, saj je organizirano krvodajalstvo nam vsem skupaj zelo potrebno. Občinski odbor tudi sporoča, da bodo od 12. do 26. februarja v vseh desetih krajevnih odborih občni zbori in naproša vodstva, naj jih dobro pripravi. S. Sk.

Maškarada v Boštanju

TVD Partizan bo priredil v soboto, 4. februarja, zvečer kot vsako leto maškarado. Za zabavo bodo skrbeli domači godci in pevci, najboljša maske pa bodo nagrajene.

Ne bo ohceti?

Minilo je novo leto — primeren čas za reorganizacije in čeprav se je nekajkrat govorilo o združitvi Komunalno obrtnega podjetja in Stanovanjsko komunalnega podjetja v Sevnici, do »možnosti« ni prišlo. Medtem ko je Stanovanjsko komunalno podjetje privolilo vanjo, združitve ni micala Komunalno obrtnega podjetja, ki mu gre trenutno bolj kot prvemu. Izmed obeh podjetij pa ni nobeno tako močno, da mu ne bi bilo potrebno razmišljati, če ni potratno, da ima vsako podjetje svojo upravo in režijo, ki manjša dohodek in obremenjuje ceno izdelkov ali uslug.

DROBNE IZ TRŽIŠČA

■ SAMO SE 30 ZAMUDNIKOV bo moralo dobiti nove osebne izkaznice, pa bo vseh 1300 uradnih prebivalcev krajevnega urada Tržišča imelo zamenjane izkaznice. Da so s tem delom prišli že tako daleč, je pripomožilo to, da je šel vodja krajevnega urada kar od vasi do vsi, predhodno pa obvestil ljudi, ki so nanj kar čakali v vrstah.

■ NA PROSNJO PREBIVALCEV Malkovca, da bi dobili nazaj sadno sušilnico. Kmetijski kombinat iz Sevnice še sploh ni odgovoril, kar Malkovčanom ni po volji.

■ NOVI LASTNIK malkovške kleti — trgovsko podjetje Hmeljnik iz Novega mesta, je nedavno posejal sušilnico del vinogradov

z namenom, da bi jih obnovil v sodobnejši vzgoji na terasah. Zaenkrat pa delo stoji, ker ne morejo dobiti rigolnega pluga, kot pravijo domačini.

■ TRŽIŠKI BLOK stoji, vendar od velikega spodnjega prostora, namenjenega za dvorano, ni nobene koristi, ker ni dokončno urejen. V dvorano je treba položiti še pod, priključiti električno napeljavo in nakupiti potrebno opremo, kar bi skupaj stalo čez tri milijone Sdin. Ker ni denarja menijo Tržiščani, da bi tu dokončanje tega bloka financirali iz samoprispevka za šolstvo, saj bi bila v dvorani lahko tudi telovadba otrok, ki zdaj nimajo za to potrebnega prostora

Na pustni torek presenečenje?

Sevnisko turistično društvo pripravlja skupaj z drugimi organizacijami enoten program uličnih prireditev na pustni torek. Skrivnosti nam niso hoteli zaupati, češ da naj jih pridemo sami pogledati! V soboto zvečer, 4. februarja, pa bo pustna maškarada, na kateri bodo igrali Boštanjski fantje.

Izbrali ste jih kot možne kandidate

Ker bo na bližnjih skupščinskih volitvah treba zamenjati 28 odbornikov sevniske občinske skupščine, so na javnih shodih do sedaj predlagali v naslednjih volilnih enotah naslednje kandidate.

Za zbor delovnih skupnosti: v Studencih in Primožu Alojza Miheva in Franca Tomažina, v Tržišču in Sentjanžu Alojza Florjančiča, v Kmetijskem kombinatu inž. Albin Ješelnik in Maks Zernljaka, na občinski skupščini Jožeta Kneza, Jožeta Jurečiča in Viktorja Auerja; na postaji LM Franca Ogorela in Maks Bilca, v KOPITARNI inž. Martina Novaka, Miho Senica in Jožeta Goleta, v krmeljski METALNI Milana Levstika in Zvoneta Mirta, v lekarni dr. Marijo Pesjak, v zdravstvenem domu dr. Marijo Pesjak, v Komunalno stanovanjskem podjetju inž. Jožeta Koljarja, v Trgovskem podjetju Karla Zlen-dra in Ivana Nagodeta, v JUGOTANINU Franca Divjaka, Rudija Jonozoviča in Jazbinška, v osnovni šoli v Sevnici Branko Bogovič, Poldeta Kočevarja, Dušana Milosta, Marico Sonc, Hildo Štojs, Jelka Štojs in Franca Zorka.

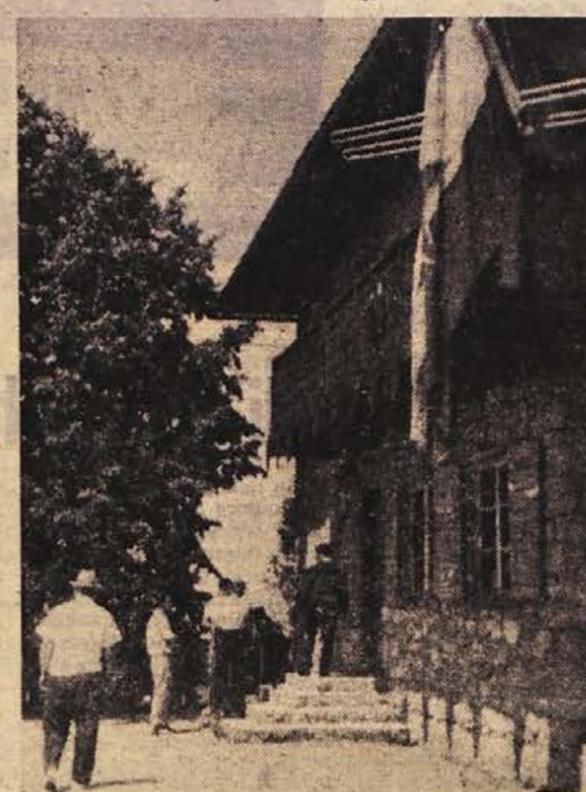
Za občinski zbor: na Blanci so predlagali Antona Požuna, Franca Zuniča in Alojza Arha, v Gabrijelah Bruna Vidmarja, Rafaela Tisuja in Stanka Grudna; na Kopolju Nika Simončiča, Alojza Koširja, Slavka Pešca in Vinka Mesojedca. V Loki so predlagali Lojzeta Milnarja in Poldeta Vebra, na Malkovcu Janeza Zorca in Milana Borštnarja, na Pokleku Danijela Medveščka, Jožeta Mirta in Ivana Gračnerja, na Razborju Antona Vreska, na Bučki Jožeta Bukoviča, Alojza Marjetiča in Alojza

Letos svečanosti za Kozjanski odred in 12. brigado

V sevniski občini živi še 956 borcev NOV, ki se bodo pogovorili o nalogah in problemih borcev na letnih konferencah krajevnih organizacij še v tem mesecu. Konference bodo v naslednjem vrstnem redu: 3. februarja v Zabukovju, 12. februarja v Krmelju, Sentjanžu in Tržišču, 14. februarja v Boštanju, 23. pa v Sevnici. Na Loki je bila konferenca že v nedeljo.

Izmed večjih letošnjih nalog predvideva občinski odbor ZB, da bo uredil spominsko obeležje za pokopališčem v Sevnici, posebna naloga pa bo svečana izročitev domicila Kozjanskemu odred in 12. brigadi. V kateri izmed treh posavskih občin bo glavna prireditev, še ni dokončno določeno, zaenkrat imajo Brežice največ možnosti.

Veselo pustovanje na Lisci

V soboto in nedeljo, 4. in 5. februarja, vas vabi planinsko društvo LISCA na veselo pustovanje v Tončkovem domu na Lisci. Dom, ki je stalno oskrbovan ter na voljo gostom poleti in pozimi, bo kmalu slavil 15-letnico. Ker je del lesene opreme že izrabljen, bi jo Planinsko društvo za jubilej rado obnovilo, hkrati pa nadzidalo tudi kleti v ozadju doma in s tem pridobilo nove prostore. Lani so obnovili kuhinjo, kar je stalo čez milijon Sdin. Zgornji posnetek je z lanske prireditve na dan borca, 4. julija. (Foto: M. L.)

Borci so zborovali na Studencu

22. januarja so imeli lani krajevnega odbora ZB NOV Studenec občni zbor. Prisostvoval mu je tudi Tone Kozmus, član občinskega združenja ZB NOV, ki je bil z lanskoletnim delom odbora zadovoljen. Z zbora so poslali pozdrave bolni članici Anici Zalokar v novomeško bolnišnico.

Istega dne je bil tudi občni zbor ZROP, kjer so razpravljali o morebitni združitvi s KO ZB NOV. Kakor prvega se je tudi občnega zbora združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev udeležilo veliko članov.

Jutri bo skupščinska seja

Oba zbora sevniske občinske skupščine bosta na jutrišnji seji obravnavala naslednja najpomembnejša vprašanja: samoprispevek za šolstvo na območju vse občine in referendum, letošnji program dela skupščine, sprememba zazidalnega okoliša v Sevnici, analiza dela zborov volivcev, dopolnitve odlokov o gospodarstvu s stanovanji ter še nekatera druga vprašanja. O sprejetih odločitvah vas bomo seznanili v prihodnji številki.

Šola je popustila

Na sobotnem sestanku predstavnikov sevniskega Partizana, šole in občinske skupščine je šola kot lastnik nove šolske telovadnice končno pristala, da se bo zadovoljila z letno odškodnino za uporabo nove telovadnice v višini 250.000 S din, čeprav je sprva zahtevala dva milijona. Ker bo ta denar mogoče že nekako zbrati, bo telovadnico lahko uporabljal tudi TVD Partizan.

UKV zveze med gasilci

Sodobne UKV naprave, ki omogočajo hitro in učinkovito povezavo med gasilci, imajo tudi že v Sevnici. Potrebno jih je le še vgraditi v gasilske avtomobile in v gasilski dom v Sevnici, kjer nameravajo uvesti stalno dežurno službo.

Slovo od Franca Pečarja

Na zadnji poti so Sevnščani v petek popoldne, 27. januarja spremili Franca Pečarja, upokojenca in borca NOB iz leta 1942. Rodil se je 1912 leta v Boštanju in se pred vojno preživljal kot kopač v krmeljskem rudniku. Ze v začetku 1942. leta se je pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju, avgusta 1943 pa je prešel v Gubčovo brigado. Tam je postal komandir minerskega voda, za kar je prejel tudi odlikovanja. Po vojni je dal časa delat v Kopitarni, za tem pa je bil upokojen.

Zadnja žrtev Stanko Strekar

Do sobote zjutraj se je letos pripetilo na območju sevniske postaje milice 7 prometnih nezgod. Milica je bila v petek ponoči, ko je sevniski zdravnik dr. Pungertič povozil na tleh ležečega vinjonega železničarja Stanka Strelekarja. Ponesrečenca so brž odpeljali v brežiško bolnišnico, kjer se zdravi.

Zgledna pozornost

Na redni občni zbor sindikalne podružnice kmetijskega kombinata Zasavje v Sevnici, ki je bil v soboto, 28. januarja, so povabili 15 nekdanjih sodelavcev. Upokojenec so obdarovali z lepimi urami, nato pa so jih povabili na družaben večer. Upokojenec kmetijskega kombinata so bili nad zgledno pozornostjo veselo presenečeni. F. D.

Ponuja se zaslužek

Kmetijski kombinat Zasavje iz Sevnice išče večje število delavcev za spomladansko dela v hmeljiščih. Podjetje zagotavlja zaslužek 2200 do 2500 S din na dan, poskrbelo pa bo tudi za prehrano in prenočišča, če bo to potrebno. Če bi se radi zaposlili pri kombinatu v aprilu in maju, se prijavite na zavod za zaposlovanje do 10. februarja.

Če ne zlepa, pa zgrda!

Zadnjič smo objavili pregled osnovnih podatkov o stroških asfaltiranja ceste na Mirni. Iz odgovora cestnega sklada pa ni bilo mogoče ugotoviti, kako je s prispevki občanov, določenih z odločkom o samoprispevku. Ker je morala krajevna skupnost Mirna že poleti plačati svoj delež tudi iz denarja, namenjenega za druge potrebe kraja, ji je zmanjkalo precej denarja za plačilo tokovine in nekatere druge stroške. Zaradi tega bo prisiljena izterjati z zakonitim odlokom določene zneske, če ne drugače, pa s pomočjo položnic in prisilne izterjave.

Končno vsi statuti

Ko so občinski komisiji za pregled statutarov delovnih organizacij v Trebnjem predložili statute še zadnji zamudniki: Čevljarstvo podjetje iz Mokronoga, Pečarija, Pekarija in Grmada iz Trebnjega, so s tem vse delovne organizacije predložile statute. Pri statutu Stanovanjskega podjetja pa je komisija delo odložila, ker so še nerazčiščena nekatera sistemska vprašanja.

Koliko je veljalo alsfaltiranje?

Medobčinski cestni sklad je odgovoril na vprašanje odbornika Alojza Krhina z Mirne - Odgovor utegne zanimati vse, ki so prispevali za asfaltiranje ceste

S cestnim podjetjem iz Novega mesta, ki je asfaltiralo cesto skozi Mirno, je bila prvotno sklenjena pogodba, po kateri naj bi podjetje asfaltiralo 5000 m² ceste po 4300 S din za 1 m² kar je dalo skupaj 21 milijonov S din. Z mirnenskimi podjetji so bile sklenjene pogodbe, da bodo prispevala 20 milijonov S din, krajevna skupnost pa je sprejela samoprispevek v skupni vrednosti 1 in pol milijona S din. Razen tega so KPD Dob, TP MERCATOR, GG Novo mesto in KREMEN iz Novega mesta skupno prispevali v materialu ali denarju še blizu 3 milijone S din.

Nekaj lanskih turističnih podatkov

20 zasebnih in 3 družbeni gostinski obrati v trebanjski občini imajo na voljo 34 ležišč in 1002 sedeža. Lani so zasebne gostilne prijavile 380 nočitev jugoslovanskih gostov in 365 nočitev tujcev, v družbenih gostinskih obratih pa je prenočilo 284 domačin in 89 tujih gostov, kar je vrglo skupaj čez milijon starih dinarjev. Družbeno gostinstvo ima zaposlenih 13 ljudi, zasebno pa 26.

Volitve in imenovanja

Na predlog komisije za volitve in imenovanja je trebanjska občinska skupščina na seji 26. januarja sprejela naslednje odločitve:

Imenovana je bila občinska komisija za izvedbo skupščinskih volitev, v kateri so: Janez Gartner kot predsednik, Miha Plot, Ciril Pevec, Janez Zajca, Alfonz Trašar in Marija Kolar.

Naravno dosedanjo predsednika komisije za prošnje in pritožbe Janeza Zajca je skupščina imenovala Alfonza Trašarja. V samoupravni organ medobčinskega zavoda za prosveto - pedagoško službo je bil imenovan Jože Zupan in Sentrupert, v upravni odbor medobčinskega šolskega sklada pa namesto dosedanjega člana Vladimirja Silvestra - Stane Maršček. V skupščino vodne skupnosti Dolenjske je občinska skupščina imenovala Janeza Miheva in Augusta Gregorčiča.

Presenečenje: tudi sindikat gozdnega obrata za GG Novo mesto!

Na današnjem občnem zboru sindikalne podružnice brežiškega gozdnega obrata v Mokronogu so udeleženci zahtevali, naj bi tudi družbeni gozdovi tega obrata prešli pod GG Novo mesto. Doslej so bili tam sporni samo zasebni gozdovi in je zahteva sindikata precejšnje presenečenje.

Kaj pravijo sami odborniki?

Na zadnji lanski seji trebanjske občinske skupščine je 41 izmed 58 odbornikov izpolnilo anketo z najrazličnejšimi vprašanji, ki obravnavajo delo skupščine - Odgovori odbornikov bodo lahko pripomoček za bodoče delo najpomembnejšega samoupravnega organa v občini

Na splošno ocenjevati odbornika je zelo težko, ker ne zadovoljuje samo pretres njegovega sodelovanja na sejah skupščine, temveč je treba ugotoviti tudi njegovo delo med volivci, v krajevni skupnosti in v družbeno-političnih organizacijah območja, kjer živi. Vsakega posameznika bi najlaže ocenili občani, ki so ga izvolili, da bi jih zastopal v skupščini.

Iz anonimnih odgovorov odbornikov pa je le mogoče dobiti nekaj ugotovitev. Polovica vseh odbornikov je v anketi odgovorila, da skupščinske seje obravnavajo probleme, ki jim niso jasni; 13 pa jih priznava, da so obravnavane stvari zanje prezahtevne. To je gotovo eden važnih razlogov, zakaj so razprave tako skromne, kar dar obravnavajo širše gospodarske probleme ali težave družbenih služb, zaživijo pa konkretne razprave o vaških poteh, šolah, socialnem varstvu. Mogoče je reči, da je precejšen del odbornikov premalo razgledan in premalo pozna širše družbene koristi.

Daljši čas je že čutili, da

socialni sestav skupščine ne ustreza, saj v njej sedi 41 odstotkov kmetovalcev, medtem ko imajo novoustanovljeni industrijski obrati in vse bolj razvite družbene službe v njej malo zastopnikov. Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL je že zahtevala pri republiški komisiji, da je potrebno delno spreminjati volilne enote in jih prilagajati spremembam v strukturi prebivalstva, vendar bo za enkrat ostalo še pri starem.

Zanimivo je, da so se vsi anketirani odborniki povsem strinjali le glede vprašanja, če je za seje pripravljene dovolj napisane skupščinskega gradiva. Več kot polovica izmed njih je celo zadržala, da ga je še preveč. To je zelo važno, ker je ugotovljeno, da gradiva ne proizvede niti polovica odbornikov, čeprav bi bilo to nujno, če se hoče odbornik o tem in onem še posvetovati z volivci ali celo zahtevati sklic zborna volivcev. Tudi podatek, da 43 odstotkov odbornikov ne razpravlja na sejah zaradi tega, ker jim stvari niso dovolj jasne, kaže, da je gradivo za povprečnega odbornika prezahtevno.

Če povemo še naše mnenje, ko smo leto dni spremljali delo skupščine, lahko rečemo, da je v primerjavi z drugimi občinskimi skupščinami gradivo za trebanjske seje strokovno zelo kvalitetno in obširno, tako rekoč zgledno pripravljeno, če bi v skupščini sedeli ljudje z najmanj srednješolsko izobrazbo in temu primerno razgledanostjo. Ker se pa izobrazbena sestava skupščine še dolgo ne bo bistveno spremenila, se bodo morale strokovne službe, ki pripravljajo gradivo, nenehno prizadevati pisati čim bolj preprosto in jedrnat. V gradivu naj bi bile zajete le najvažnejše stvari, o katerih morajo odločiti odborniki.

M. LEGAN

Jutri se začne zanimiv seminar v Trebnjem

Jutri dopoldne, 3. februarja, se bo začel zanimiv dvodnevni seminar za vodstva sindikalnih podružnic trebanjske občine, ki ga je organiziral občinski sindikalni svet. Nanj so povabljeni tudi predstavniki vodstev delovnih organizacij, delavskih svetov in upravnih odborov. Predavali bodo znani družbeni delavci in strokovnjaki. O sindikatu in njegovi vlogi bo govoril Mitja Svab, član predsedstva republiškega sindikalnega sveta, o delitvi po delu bo predaval Vinko Trinka, predavatelj na višji politični šoli v Ljubljani, o mestu in vlogi delovnih organizacij pri urejanju gospodarstva pa bo govoril Jože Pogacnik iz republiške gospodarske zbornice. Četrta tema seminarja pa bo: Metode vodenja sestankov.

Skupščina je podprla prosilca

Pred šestimi leti je bilo nacionaliziranih v prilijču hiše Jožeta Jeriča iz Mokronoga dobrih 70 m² prostorov, ki so za manj kot en kvadratni meter presegli mejo, ki je po predpisih določena za nacionalizacijo. Nekaj časa je bil v teh prostorih obrat mokronoških Modnih oblačil, ko pa se je glavni obrat preselil v Trebnje, je prostor ostal prazen. Nekdanji lastnik je zaprosil občinsko skupščino, naj bi mu pomagala dobiti prostore nazaj, da bi tam uredil stanovanje za hčerko. Pri prošnji ga je podprl tudi občinski odbor ZB.

Ker nacionalizacija ni v pristojnosti občinske uprave, temveč zveznih organov, je skupščina na zadnji seji soglasno sklenila, da privoli v to in predlaga zvezni komisiji razveljavitev nacionalizacije in vrnitev prostorov nekdanjemu lastniku, ki je požgano hišo po vojni obnovil.

Pričakovati je, da bodo tudi drugi nekdanji lastniki nacionaliziranih prostorov začeli pritiskati na občinsko upravo, vendar jim je treba povedati, da Jeričevih prostorov ni imela v upravljanju nobena delovna organizacija (kar je pri tem zelo važno), da so ostali njegovi prostori - dve sobi brez pokrebnih pomožnih prostorov - daljši čas prazni in tako družbeno nekoristni.

Število tuberkuloznih obolenj žal ne pada

Nekako prepričani smo, da tuberkuloza pljuč ni več posebno nevarna in množična bolezen med našimi ljudmi. Toda podatki kažejo, da ni tako. Lanska fluorografska akcija v trebanjski občini, ki je stala skoraj tri milijone starih dinarjev, je odkrila 573 sumljivih primerov pljučnih obolenj. Od teh jih je 217 tuberkuloznih - prav toliko, kot pred štirimi leti, ko je fluorografiranje odkrilo 749 sumljivih primerov.

Relativno je torej število tuberkuloznih obolenj večje, kot je bilo takrat, ali z drugimi besedami povedano, bolezen spet dobiva važnejše mesto. Tuberkuloza je predvsem socialna bolezen, ki neusmiljeno in kruto opozarja na mnoge nerešene socialne probleme. Povemo naj, da je od 17.360 prebivalcev občine bilo lani 1347 oseb deležnih socialne pomoči, za kar je šlo samo iz občinskega proračuna 59 milijonov Sdin. Vse to pa je z ozirom na potrebe še vedno premalo.

Občina v lanskih številkah - malo za šalo, malo zares

Izdanih je bilo 1330 počnih listin, v zamejstvo pa je potovalo 3000 občanov; ali so se vsi vrnili, o tem evidence molčijo.

Zamenjanih je bilo 3957 osebnih izkaznic; pred kratkim pa so se pokvarili vsi trije stroji in čakajo na rezervne dele iz bratske Srbije.

V občini so porabili 6292 kg razstreliva in 4525 vžgalnih kapic; pa recite, če lahko mirno spimo.

Bila je tudi ena nesreča z vžgalno kapico; koliko komisij, ki naj bi stvar proučile, je bilo zaradi tega ustanovljenih, nam ni znano.

373 ljudi in pravnih oseb ima strelno orožje (brez KPD Dob); podatki iz Teksasa, ki bi služili za primerjavo, so že na poti.

Odkritih je bilo 12 pištol in pušk, katerih lastniki niso imeli potrebnih dovoljenj; so mar morilci med nami?

Samo pet požarov v občini; naj živijo gasilci, preventivna služba pa tudi sv. Florjan!

Pred domačimi občinskimi možmi se je poročilo 99 parov; številka pa taka kot nekdanja cenovnjak pri Bati.

V domači občini se je rodilo 70 novorojenčkov kar dgma; zanje ni bilo treba uporabljati že tako »prenasičenih kapacitet«; še ena notranja rezerva (odklanjamo avtorski honorar).

Za stalno je prijavilo bivališče v občini 512 ljudi, odjavilo pa 792; manj dela za občinsko upravo, hvaležen proračun.

Umrlo je 169 oseb - mir jim bodi!

67 veselje in javnih zabav; kultura in prosveta, to naša bo osveta!

48 procesij; kljub dobri letini, miru in nekužnemu letu.

13 cirkuških in podobnih prireditev; ne vemo, kam spadajo nastopi Slakov.

V občini živi 120 ljudi ciganskega rodu; če nam ne verjamete, jih preštejte!

816 oseb je kaznoval občinski sodnik za prekrške; upamo, da ni plačan po učinku (zaskrbljeni šoferji in vesele družbe).

Pred njim se je zagovarjalo tudi šest tujcev; končno smo našli »skupen jezik« in pravi ventil za devizni priliv.

P. S. Če ste se prebili skozi vse te številke, vam zaupamo še to, da je bilo lani odkritih tudi pet črnih gradenj belih hiš, belo vino so prodajali v dveh črnih vino-točih (kolikor ve inšpekcija), kaznovanih je bilo pet mladoletnih ribičev, ki so s črnimi dovolilnicami lovili bejo ribo; potem pa pridejo na vrsto še črne nočitve, črni prevozi, črne traktorske usluge, črne sečnje, črne maše in sploh, kar želite. Pisec teh vrstic je namreč alergičen na številke. Če se peljete skozi trebanjski priključek na avtomobilski cesti, si ne more kaj, da ne bi ugotovil, da ima skupno z bencinsko črpalko samo 34 prometnih znakov; če vidi vrteče se kolo kolesarja, bi mu najraje še v teku preštel »spice«.

Saj pravimo: življenje je pisano in raznoliko - statistika pa ga spravlja v predalčke in daje s tem kruh nekaterim državljanom.

Predvsem več skrbi za človeka!

S sobotnim (28. jan.) občnim zborom v mokronoškem obratu KGP Brežice so se končali občni zbori sindikalnih podružnic v trebanjski občini. Predsednika občinskega sindikalnega sveta Toneta Goleta smo povprašali o najvažnejših vstih s teh shodov in o pripravah nanje. Takole nam je odgovoril:

»Občne zbornice sindikalnih podružnic smo začeli pripravljati že v lanskem oktobru. Predsedstvo našega sveta je organiziralo sestanke izvršnih odborov v vseh podružnicah. Na njih smo se posvetili predvsem vsebinskim pripravam in izbiri osrednjih točk dnevnih redov. Člani našega sveta, ki so sodelovali, so pomagali pri ocenjevanju stanja in pri ugotavljanju glavnih problemov predvsem z vidikov uveljavljanja človeka kot upravljalca v samoupravnem sistemu. Naš nam

men je bil doseči, da bomo v razpravah v delovnih organizacijah imeli pred seboj resničnega človeka, takšnega kot je in šele potem ocenjevali vse, kar je od njega odvisno.

Da pomeni dobra priprava že skoraj uspeh, nam je potrdila praksa. Vsi zbori so bili opravljeni na dan sklica in ni bilo treba nobenega ponavljanja. Udeležba je bila zadovoljiva in nadpovprečna v primerjavi z drugimi se-

stanki ali z zbori v prejšnjih letih. V vodstvih podružnic je bilo zamenjanih skoraj 2 tretjini članov, kar nam spet zagotavlja široko aktivnost. Na zborih so ljudje odkrito in sproščeno povedali vse probleme in nepravilnosti, s katerimi se srečujejo pri delu. Čeprav so bile morda nekatere razprave preozke in enostranske, tega ni jemati kot slabost, če upoštevamo dejansko stanje, pisan sestav ljudi po podjetjih, različne delovne navade, razlike v stopnji izobrazbe in značajih. Pomembno se nam zdi, da moramo stremeti k temu, da bomo v razprave vključili čimveč ljudi. Če uspešno zagotoviti to, bomo zagotovili tudi množično razmišljanje o težavah. Le iz tako široko zasnovanih razprav bomo lahko dobili kvalitetne zaključke in se z vso verno borili za njihovo uresničitev.«

M. L.

Ostre zahteve na javnih tribunah

Na javnih tribunah v Sentrupertu in na Trebelnem, ki sta bili v nedeljo, 29. januarja, so številni kmetje - lastniki gozdov zahtevali, naj grejo njihovi gozdovi pod upravljanje GG Novo mesto. Od občinskih mož so zahtevali, naj še enkrat uredijo to vprašanje.

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu - sanesljiv uspeh! Prebere ga 100 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! - Poskusite!

TREBANJSKE NOVICE

Novomeščani brez mladinskega kluba

Novomeški mladinski klub je že več let zaprt: stare prostore so najprej zasedli šahisti, zdaj pa jih je prevzelo krojaško podjetje Obrtnik. Mladinski plesovi ni več. Do nedavnega so jih prirejali vsaj v domu JLA, zdaj pa so se tam odpovedali gostoljubje. Za vzrok navajajo, da bi mladina napravila preveč škode na novi opremi v lokalu.

Ukinitev starega mladinskega kluba so utemeljevali s tem, da med mladinci za klub ni bilo dovolj zanimanja in je bila udeležba premajhna. Mladi pa trdijo, da je bil klub zaprt predvsem zaradi slabe organizacije. Na zadnji mladinski konferenci sredi januarja so zato sklenili, da morajo dobiti nove prostore. Ker občinski statut pravi, da ima vsaka organizacija pravico do svojih prostorov, bodo svojo zahtevo postavili pred občinsko skupščino.

Predsednik občinskega komiteja ZMS v Novem mestu Uroš Dular meni, da je mladina storila največjo napako, ker s svojimi problemi ni sprotil seznanjala občinskih forumov. Če bi njeno delo potekalo bolj organizirano, se ne bi kar nenadoma znašla v tako hudi zadregi. Dejavnost mladih je zdaj skoraj popolnoma zamrla.

Na vprašanje, zakaj je med mladino vedno manj za-

nimanja za delo v organizacijah, je Dular navedel dva razloga. Verjetno glavni vzrok je, da so mladi le redko ali pa sploh niso deležni priznanj za svoje delo. To je odraz položaja v večini množičnih organizacij, ki jim glavno nalogo pomeni pridobivanje finančnih sredstev, pri tem pa pozabljajo na mlade moči. Neaktualni

in zato nezanimivi programi mladine ne morejo pritegniti! Seveda pa ni dovolj, da si je mladina postavila optimistične načrte. Če bo program hotela uresničiti in se rešiti nekaj let starih problemov, ki jo tarejo, bo morala ob pomoči množičnih organizacij tudi sama resneje pristeti za delo.

S. SPLIHAL

Vesti iz Socialistične zveze

V KO SZDL V SOTE-SKI so se pred kratkim dogovorili za novo vodstvo. Za predsednika je bil znova izvoljen Tone Virant, za tajnika Jože Kerčec in blagajnika Jože Bradač.

V PODGRADU SO OBČANI na nedavni konferenci SZDL govorili predvsem o neurejenih šolskih vprašanjih. Evidentirali so šest odborniških kandidatov — Zdravka Muhiča, Branka Turka, Jožeta Baniča, Draga Jeniča, Ivana Brudarja in Ivana Staniša ml.

BRUSNICANI SE RESNO pripravljajo za dokončno ureditev kulturne dvorane. Za to imajo vse možnosti.

NA HINJAH SO PREDLAGALI, naj bodo njihovi možni kandidati trije družbeni delavci: Jože Konte in Stanko Blatnik. Ker so tudi na Prevo-

lah predlagali dva kandidata, bo verjetno v tej volilni enoti kandidiralo kar pet kandidatov.

HINJE: s prostovoljnim delom popraviti poti!

Suho krajino že dlje časa tarejo enake skrbi. Tako so se tudi v Hinjah odločili, da bodo s prostovoljnim delom popravili poti. V programu za letošnje leto pa imajo še vrsto drugih del. Urediti nameravajo pokopališče v Hinjah in zgraditi novo mriško vežico.

Radi bi dobili nove prostore, kjer bi ordiniral zdravnik, ki prihaja iz Žužemberka. Doselej so imeli prostore v pisarni kmetijske zadruge, ki pa temu namenu ne more ustrezati. Predlagali so, da bi adaptirali sobo v zadržnem domu.

Ze na lanskim konferenci so razpravljali o škodi, ki jo letom povzroča divjad. Sklenili so, naj bi lovska družina Lazina okreplila svoje članstvo in tako preprečevala večjo škodo, ki jo povzroča zaščiteni in nezaščiteni divjad.

Bo ostalo le pri obljubah?

Tako smo upravičeni vprašati delovne organizacije, ki so nedavno obljubile prispevati za novo šolo v Novem mestu okoli 9 milijonov Sdin, vplačale pa so do torka, 31. januarja, opoldne komaj 740 tiso Sdin oziroma še slabe desetine ne! Krajevna skupnost, ki je v ta namen odprla poseben tekoči račun pri Dolenjski banki in hranilnici, bi z veliko večjim zadovoljstvom nadaljevala pričetno delo za novo šolo, ko bi se hkrati z njenim prizadevanjem povečeval tudi kupček na tem računu. Morda pa bo kaj več priliva, ko bodo na-rejeni zaključni računi?

Cedo, Miran, Frenk in Mio (od leve proti desni) — to so člani novomeškega ansambla električnih kitar ČRNI TULIPANI, ki edini poskrbijo za razvedrilo mladine. Vendar pa imajo le redko priložnost pokazati svoje znanje. Mladinski klub bi tudi zanje pomenil veliko pridobitev. (Foto: Janez Pavlin)

Evidentiranje kmalu končano

V delovnih organizacijah bodo morali pohiteti

30. januarja se je sestala volilna komisija pri občinskem odboru Socialistične zveze v Novem mestu in obravnavala merila, ki jih bo treba zagovarjati na kandidacijskih zborih.

Člani volilne komisije so sklenili, da bodo ob izbiri poslanskih in odborniških kandidatov upoštevali naslednja merila:

družbeni proizvod gospodarske panoge, strukturo prebivalstva (s posebnim poudarkom na spolu), osebnostne in splošne kakovosti kandidata in njegove moralno-politične kakovosti.

Na podlagi takšnih meril bo možno zagovarjati profile kadrov, ki naj bi uspešno opravljali odgovorne naloge.

Na seji so imeli tudi spisek vseh predlaganih kandidatov. Ugotovili so, da so v delovnih organizacijah evidentirali prepočasno. Sklenili so, da bodo na to opozorili samoupravne organe, ker sindikalni odbori pri evidentiranju niso imeli uspešne roke.

Kdo so poslanski kandidati?

Predlaganje kandidatov za republiške poslance je v glavnem opravljeno. Za pet re-

publičkih zborov so predlagani:

GOSPODARSKI ZBOR: inž. Janez Penca, Milan Blatnik, inž. Konrad Mehle, Ivo Novšak in Ciril Jarnovič;

SOCIALNO-ZDRAVSTVENI ZBOR: Majda Jereb, Milena Popovič in inž. Branka Jedločnik;

PROSVETNO - KULTURNI ZBOR: Miloš Jakopce, prof. Jože Glonar, Ljubo Milošević, Boris Savnik in Vinko Girnski;

ORGANIZACIJSKO - POLITIČNI ZBOR: Ludvik Kebe, Vinko Bambič, Janez Požar, Franc Beg, inž. Jože Tanko, inž. Jože Petrič in Miro Thorževski;

REPUBLISKI ZBOR: Zvonko Perc, Jože Cvitkovič, inž. Jože Legan in dr. Franc Hočvar, Sergij Thorževskij in Slavko Dokl.

ZA REPUBLISKO KONFERENCO, v katero volimo iz naše občine pet delegatov, so predlagani: dr. Franc Hočvar, Boža Korinšek, inž. Peter Ivanetič, Jože Cvitkovič in inž. Niko Rihtar. De-

legate bo izvolila občinska konferenca.

Kdo so odborniški kandidati?

Za zbor delovnih skupnosti v Obs so predlagani:

volilna enota (v. e.) 1: Tone Pavlin in Jože Primc; v. e. 11: inž. Mirko Strmšek, Alojz Zoran in Ivan Sepec; v. e. 13: Franc Gačnik; v. e. 17: inž. Lado Kotnik, Jože Malnarič, Ferdo Florjančič, Janez Vodopivec in Vlado Avsec; v. e. 19: Viktor Kotnik, Lojze Bambič, Dušan Može, Evgen Pungersič in Jože Unetič; v. e. 21: Božo Vesel, Franc Lenard; v. e. 23: Rudi Pintar, Franjo Milavič; v. e. 26 in 28: Albin Luzar, Ciril Rahne, Stane Ilc; v. e. 30: Jože Starič in Dane Mikec; v. e. 32: Jože Grašek in Franc Kren; v. e. 34: Katarina Topolovec; v. e. 38: Nika Lapajne in Kristina Pult; v. e. 40: Jože Pekolj; v. e. 42: Jože Fink in v. e. 43: Tone Valentincič. sd

Gimnazijci na smučeh

Tik pred poletnimi počitnicami so imeli dijaki gimnazije v Novem mestu že po tradiciji sportni dan. Vodili so ga profesorji Igor Penko, Jelka Hude in Tone Bartolj, udeležba in opremljenost dijakov pa sta bili boljši kot lani.

Po enourni vadbi v sankanju in smučanju so najprej tekmovali sankalci po dreveredu z Marofa proti Bršlinu. Med posamezniki sta zmagala Bruno Mirt (1. a) s časom 44 sekund in Marja Gorenc (2. d) s časom 64 sekund. Med dvosedi sta bila najboljša Špihar in Menger s 43. sek. in Miloševića ter Adamičeva s 43,7 sek. medtem ko sta med mešanici dvosedi dosegla najboljši čas Petelin in Remihova 43,3 sekunde.

Smučarji so tekmovali v Zlebeh. V veselalomu in smuku sta prebrčljivo zmagala Nace Sila (2. e) v 25,4 in 19,2 sekundah ter Irena Glonar (4. a) v 15,7 in 27,3 se-

kundah. Med skakalci je bil na 15 metrih skakalci najboljši Stane Gabrijevič z najdaljšim skokom 14 metrov.

Precejšnje število gimnazijcev sodeluje na smučarskih tečajih. Medtem ko bodo boljši smučarji končali s tečajem v Ormožnjem šole ob koncu počitnic, so ga začeli opravičiti že v prvem tednu. Tečaj na Marofu je vodil profesor telesne vzgoje na gimnaziji Igor Penko, udeležila pa se ga je le dobra tretjina od 30 prijavitelencev. Temu je bil gotovo vzrok tudi slabo vreme. Kljub pomankanju snega je tečaj v redu potekal. Tečajniki so predelali začetniško in nadaljevalno šolo smučanja, na koncu pa so izvedli še pregledno tekmovanje. V smuku sta zmagala Karel Kapš (23,7 sek) in Irena Urh (26), v veselalomu pa Mavricij Zupančič (34,6) in Vanja Mesarič (49 sekund). P. J.

KJE BO STALA HIŠICA?

(Nadaljevanje in konec)

Prostor za visoke gradnje je določen

Ce upoštevamo, da so gradbeni okolišji v novomeški občini večinoma že pozidani in da za mnoga območja še ni zazidalnih načrtov, bomo razbrali, da je zelo nujno pripraviti potrebno urbanistično dokumentacijo. Že zdaj je v občini okoli 150 črtnih gradenj! Ker mnogi ne morejo dočakati potrebnih dovoljenj, začnejo graditi kar brez njih.

Precej manj je malo prej opisanih težav pri družbeni gradnji, torej pri gradnji večjih stanovanjskih hiš. Zemljišč, zazidalnih z večjimi stavbami, je še na voljo. Toda stanovanja za trg so predraga, zato podjetja raje dajejo kredite posameznikom. To je posledica sedanjega (ob njegovem sprejemu tako hvaljenega) novega sistema kreditiranja stanovanjske graditve.

Po urbanističnem programu Novega mesta so predvidene visoke gradnje na Znančevih njivah in v Bršlinu, v podaljšku naselja Majde Silc in na Drski.

Najprej bo pozidan z večjimi stanovanjskimi stavbami prostor na Znančevih njivah. Ta gradnja se bo začela še letos in bo trajala

do konca 1969. Od takrat dalje se bo nadaljevala v podaljšku naselja Majde Silc ali pa na Drski, kjer bodo medtem pripravili zemljišča. Gradnja v Bršlinu se bo lahko začela šele, ko bo ta predel mesta oskrbljen z vodo.

Vodovod, kanalizacija in elektrika

Z nižjo zazidavo, torej z gradnjo enostanovanjskih hišic, je precej težje. Ta gradnja se v zadnjih časih odvija na območju Mestnih njiv, Ločenske ceste, Bršlina, Cegelnice in Bučne vasi, vendar na omejenih področjih podjetje VODOVOD ne more več izdati nobene soglasja za priključek na vodovodno omrežje.

Kar zadeva oskrbo z vodo je boljše v Smihelu, Regerčih vasi in Gotni vasi, z malo večjimi stroški v Zabji vasi in v podaljšku naselja Majde Silc. Precej dražje pa bo veljal priključek na vodo zasebne graditelje na območju Volčičeve ulice in Drške.

Problem zase je kanalizacija. S to ne bodo imeli težav zasebni graditelji v podaljšku naselja Majde Silc in nad Zagrebško cesto, več bodo morali odšteti za kanalizacijo v Zabji vasi in na območju Volčičeve ulice — Drska. Regerča vas, Smihel, Gotna vas in

Bučna vas pa nimajo kanalizacije in bo treba za te predele najprej izdelati idejne projekte za kanalizacijo.

S priključki na električno omrežje ni posebnih težav, saj je to ceneje (če je gradnja strnjena), kot pa vse druge komunalne ureditve.

Letos spomladi in junija nekaj, drugo pozneje

Pri zasebnih gradnjah gre najtežje prav zaradi komunalne neurejenosti zazidalnih zemljišč. Da bi težavo odpravili, je izdelan prioriteten vrstni red zasebnih gradenj in komunalnega urejanja zemljišč za te gradnje. Do spomladi letos bodo pripravljene celotni zazidalni načrti za montažno naselje v Zabji vasi, za podaljšek naselja Majde Silc in za območje Volčičeve ulice in Drške, dalje v Sentjerneju, na levem bregu Žužemberka, na območju Straže, Vavte vasi in na Otočcu.

Do konca junija 1967 morajo biti izdelani načrti za Smihel, Regerčo vas in Gotno vas ter idejni projekti za kanalizacijsko omrežje s čistilnimi napravami na tem območju.

Podjetje VODOVOD in Stanovanjsko podjetje naj se povežeta z vsemi prizadetimi delovnimi organizacijami, da bi z združenimi

močmi lahko uredili oskrbo levega dela Krke z vodo. Ko bo ugotovljeno, koliko vode bo potrebno za oskrbo stanovalcev v daljši bodočnosti, je treba izdelati idejni načrt za oskrbo z vodo, nato pa zazidalni načrt za to območje. Konec 1967 oziroma do začetka 1968 bo moralo biti možno določiti število gradenj na levem bregu Krke in rok, v katerem naj bodo te zasebne hiše zgrajene.

Zazidalni načrt za stanovanjsko sosesko ob Ločenski cesti, ki ga izdeluje projektno biro EMONA iz Ljubljane, mora upoštevati možnosti za razvoj tovarne zdravil KRKA in tovarne perila LABOD, želje proslence delovnih organizacij o strukturi stanovanj in obstoječe komunalne naprave.

Kako zbrati denar za ureditev zemljišč?

V pripravo gradbenih zemljišč štejejo: odkup zemljišča, geodetske meritve, izdelava zazidalnih načrtov in izdelava načrtov za komunalne naprave. Te stroške plača ob pridobitvi lokacije bodisi občan (zasebni graditelj), bodisi delovna organizacija.

Ker stanovanjsko podjetje v Novem mestu, ki mora zemljišče urejati, nima zadostnih obratnih sredstev, bo najelo kredit na 3 do 4 leta v znesku 40 milijonov starih dinarjev pri Dolenjski banki in hranilnici. Ta kredit bo najelo iz namenskih sredstev bivše-

ga sklada za zidanje stanovanjskih hiš, namensko za pripravo gradbenih zemljišč oziroma za izdelavo zazidalnih in drugih načrtov. Občinska skupščina Novo mesto je priporočila Dolenjski banki in hranilnici, naj Stanovanjskemu podjetju odobri ta kredit.

Dosedanji komunalni prispevek bo zavoljo novih predpisov ukinjen. Stroške komunalnega urejanja bodo v bodoče nosile delovna pristojne komunalne organizacije, deloma pa bo v ta namen služil prispevek za uporabo mestnega zemljišča in deloma občan sam. Po novem republiškem zakonu pa bo nosil stroške za komunalno ureditev zemljišča občan sam v celoti, če bo vztrajal pri lokaciji na komunalno urejenem zemljišču.

Komunalne organizacije morajo zavoljo tega čimprej zajeti v cene svojih storitev tudi razširjeno reprodukcijo, pristojni občinski organi pa morajo pripraviti merila za uvedbo prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

Za komunalno urejanje zemljišč bodo lahko dale svoj denar tudi delovne organizacije, v Novem mestu pa je treba komunalnemu podjetju »Vodovod« omogočiti najetje kreditov zato, da bi našlo nove izvore, za preskrbo mesta z vodo.

Te, za razvoj Novega mesta in vseh naselij v občini zelo pomembne sklepe in priporočila, je sprejela Obs Novo mesto.

Neurejene razmere v dijaških domovih

● Internata v Bršlinu in Smihelu grozita, da se bosta podrla. Na smihelskem dijaškem domu je nujno treba popraviti streho: februarja 1965 bi za popravilo potrebovali 14.830.938 starih dinarjev, zdaj pa že blizu 20 milijonov. Bršlinski barak je črnomaljska garnizija pred 10 leti odpisala s svojega inventarja kot neuporabno, za novomeške dijake pa mora biti še vedno dobra! Internat na Kapitlju je prazen, ker domska skupnost ne dobi sredstev za adaptacijo prostorov in ureditev stanovanja za vzgojitelja. Kdo je kriv za vedno večjo škodo in neurejene razmere v novomeških dijaških domovih, se sprašuje marsikateri občan, zlasti pa dijaki sami.

«Dijaška baraka» v Bršlinu je vse prej kot primerna za učenje, prej spominja na hude dni štiridesetih let — na taborišča. Enojna okna z nakočnimi in stene iz desek ne morejo zadrževati mraza, še zlasti, ker dijaki lahko zakurijo v spalnicah le vsak drug večer.

Vzgojiteljica doma Fanika Plut pravi: »Za šest tisočakov, ki jih plačujejo za stanovanje, jim več ne moremo dati. Ne zdi se mi potrebno kuriti vsak dan, saj se dijaki med prostim časom zadržujejo v skupni sobi. Kuriti pa smo začeli že pred občinskimi prazniki, 29. oktobra!«

Dijak zadnjega letnika učiteljskega ni povsem enakega mnenja. »Res je, da smo začeli kuriti že za občinski praznik,« pravi, »vendar samo v skupni sobi. V spalnicah smo začeli kuriti šele po novem letu. Problem so tudi sanitarije. Do nedavnega smo imeli kopalnico v sosednji baraki, zdaj pa jo imamo v zidani hiši — vendar to ni bistvena sprememba. Hoditi v najhujšem mrazu iz kopalnice v drugo stavbo verjetno ni preveč zdravo.«

Tako vzgojiteljica kot dijaki so se pritožili, da v baraki vdirajo tatovi, česar ne morejo preprečiti, in da profesorji ne kažejo nobenega zanimanja za razmere, v katerih živijo dijaki po internatih.

Stara navada: kriv je denar

Bolj umestno vprašanje bi bilo: Kdo je kriv, da denarja ni?

Tone Segar, predsednik domske skupnosti, pravi: »Novomeška občina domov v Novem mestu ne potrebuje, saj je bilo lani od 62 le 7 dijakov iz te občine. Največ jih je iz Brezic, Črnomlja in Krškega. Jasno je, kdo bi moral dati dotacije oz. pomoč.«

Kamen spotike pa ni vedno denar, ampak tudi sklepanje pogodb. Pionir je ponudil domski skupnosti svojo stavbo, toda pod nemogočimi

mi pogoji: za najemnino je zahteval 6 milijonov starih dinarjev in si hotel pridržati pravico do enomesečnega odpovednega roka, tako da bi dijake lahko postavil na cesto, kadarkoli bi hotel. Domska skupnost take pogodbe ni mogla sprejeti.«

Je prošnja primerna za dijaški dom?

Tone Segar: »Če bi dijake preselili v kapiteljsko prošnjo, stanje ne bi bilo rešeno. Za zdaj to ni mogoče iz dveh razlogov: ni denarja, da bi adaptirali prostore za dijake in vzgojitelja, zaenkrat pa tudi ne moremo dobiti vzgojitelja. Dijakov pa brez njega v domu ne moremo pustiti. Težave nam dela tudi prošnja, ki ne dovoli večjih del. Šele ko ji je Elektro podjetje zagrozilo, da bodo odklopili tok, nam je prošnja dovolila napeljati električno napeljavo pod ometom.«

Novomeški proš: »Seveda ne dovolimo večjih adaptacij, saj je prošnja zasebna hiša. Da pa nismo dovolili napeljati elektriko pod ometom, ni res. Tovarj Segar mi je sam dejal, da je inž. Zerjal to odsvetoval, elektro podjetje pa nam nikoli ni hotelo odklopiti toka. Če dom ne mara sob takih, kakršne so, jih mi prav lahko porabimo za knjižnico in za arhiv.«

Ostrešje doma v Smihelu gnije

Tone Segar: »V smihelskem domu stanuje namesto 140 dijakov, za kolikor je prostora, 174 srednješolk. Razen tega pe ja v domu prostor za 45 otrok posebne osnovne šole; skupaj je torej v njem kar 219 otrok. Ostrešje nad njihovimi glavami pa preti, da se bo podrla. Ob deževju teče voda v spalnice, toda strehe ne moremo popraviti,

ker nimamo denarja. Popravilo bi zdaj veljalo že blizu 20 milijonov starih dinarjev, škoda pa je vedno večja. Cena v internatu — hrana in stanovanje veljata 20.000 Sdin — pa ne moremo povečati, saj skoraj polovica dijakov nima družbene podpore, upoštevati pa je treba, da imamo največ kmečkih otrok. Stipendije in podpore pa so precej majhne.«

Sodelovanja ni

Prof. Veljko Troha, ravnatelj novomeške gimnazije: »Srednje šole se z domsko skupnostjo pogovorijo o urniku, da na tej podlagi v domovih napravijo hišni red. Tesnejše povezave žal ni. Predstavnice domske skupno-

sti vabimo na konference, a se jih le redko udeležijo. V našem statutu sicer piše, da morajo razredniki skrbeti tudi za življenje mladine izven šole, vendar ne vem, da bi kateri izmed njih že obiskal enega izmed domov. Bolj se zdaj zanimamo za dijake, ki stanujejo v privatnih stanovanjih, ker je vedno pogostejše slišati, da jih tam izkoriščajo.«

Tone Segar: »Naši vzgojitelji hodijo redno na šole — povprečno vsakih 14 dni. Vendar je tako sodelovanje še preslabo, zato nameravamo sklicati sestanek s profesorji vseh šol, na katerem bi določili oblike za čim tesnejšo povezavo.«

S. SPLIHAL

OBVESTILO

Komisija za ugotovitve pokojninske dobe pri občinski skupščini Novo mesto obvešča občane, ki imajo vložene zahtevke za ugotovitev pokojninske dobe, da je po določilih zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju (Uradni list SFRJ št. 1/67), prenehala odločati o zahtevkih za ugotovitev pokojninske dobe. Od 14. I. 1967 so za odločanje o posebni in zavarovalni dobi pristojni komunalni zavodi za socialno zavarovanje.

Izvršilni odbor skupščine Republiške skupnosti socialnega zavarovanja mora najpozneje do 31. III. 1967 določiti organizacijo službe v zavodih za socialno zavarovanje, ki bo prevzela zadeve za ugotovitev pokojninske dobe od občinskih komisij. O tem, kdaj bodo zavodi prevzeli nerešene zadeve, bomo stranke obvestili.

Novo mesto, 28. januarja 1967.

OBCINSKA KOMISIJA ZA UGOTOVITEV POKOJNINSKE DOBE

SREDI ZIMSKIH ŠOLSKIH POČITNIC V BRUSNICAH

Vse po starem, tudi v stanovanjski stiski

V prvem polletju izdelalo le okoli 50 odstotkov šolarjev

Učenci osnovne šole v Brusnicah in podružnice v Gaberju so odšli na zimske počitnice s precej neizpolnjenimi ocenami prvega polletja. Izdelalo je le okoli 50 odstotkov šolarjev, med »vekarji« pa je največ takih, ki imajo po eno, največ dve nezadostni oceni. Vsekakor jih čaka v drugem polletju trdo delo, če bodo hoteli uspeh popraviti.

Na tem področju ni torej v Brusnicah nič novega. Ob mnogih neresenih vprašanjih, ki so tam, to niti ne preseñeča. Če malo bolj odgrnemo problematiko brusniškega šolstva, pa bomo ugotovili, da so lahko tudi z uspehom — takšnim, kot je — zadovoljni.

Prostorska stiska brusniške šole je namreč že tako huda, da so morali eno učilnico poiskati v zadržnem domu. Posamezni razredi in njihova oprema v šolski zgradbi tudi ne ustrezajo več. Na boljše pa zaradi splošnih težav še nekaj let ni upanja.

Poglavje zase so stanovanja za učitelje. Med 10 učiteljskimi družinami imata le dve dobri, še kar prostorni stanovanji, druge so preskrljene za silo. Omeniti velja, da sta dve družini z majhnimi otroki v po eni sami sobi. To je toliko bolj nevzdržno, ker je v zadržnem domu že več kot pol leta prazno dvo-sobno stanovanje. Pravijo pa, da v njem za prosvetne delavce ni prostora.

Sladka kapljica v tej grenki čaši je morda le šolska

kuhinja, ki kljub vsemu pripravi trikrat na teden enolončnico, kar koristi predvsem učencem iz oddaljenih krajev.

Filmi v Prešernov spomin

Učenci in dijaki osnovnih, srednjih in strokovnih šol v novomeški občini bodo lahko od 6. do 16. februarja videli vrsto literarnih in drugih poučnih filmov, ki jih bo Zavod za kulturno dejavnost iz Novega mesta po šolah predvajal v počastitev Prešernove smrti oziroma v čast slovenskega kulturnega praznika.

Na sporedu bodo: »Sinji galbe« (po istoimenski Seliskarjevi mladinski povesti), »Plat zvonca«, film po Askercovi baladi »Tlakaa«, biografski film o Ivanu Cankarju, film o Prešernu, o Meštroviću in njegovih delih ter film »V dolini Sočes«, ki pripoveduje o rojstnem kraju Simona Gregorčiča. Vstopnina za šolske predstave bo 1 Ndin.

Včeraj prva seje novega sveta KS

Razprava o skladu za novo šolo in prispevku delovnih organizacij — V svetu le 7 novih članov

Za včeraj popoldne je bila sklicana prva seja novoizvoljenega sveta novomeške krajevne skupnosti, da bi po izvolitvi predsednika in podpredsednika sveta razpravljala o nalogah po referendumu.

Kot vemo, so se občani na območju novomeške krajevne skupnosti 15. januarja na referendumu odločili za grad-

njo še ene osnovne šole v Novem mestu ter hkrati pristali na to, da bodo tri leta plačevali samoprisepek. Zato je moral svet krajevne skupnosti na včerajšnji seji imenovati upravni odbor sklada za to šolo in razpravljati o ustanovitvi sklada. Novoizvoljeni svet se je prav tako namenil predlagati občinski skupščini, da bi priporočila delovnim organizacijam, naj bi v sklad za novo šolo prispevale po 1 odstotek implačanih (neto) osebnih dohodkov.

V svetu, ki je imel sklicano sejo včeraj, je samo 7 novih članov, ker je bilo 10 članov prejšnjega sveta znova izvoljenih. V novem svetu so:

■ Zvone Perc, Riko Cigoj, Anica Thorževski, Vinko Vitkovič, Rihard Šoper, Marinka Zgajnar, Vera Papež, Ivan Zoran, inž. Rade Kalinovič, Rihard Romih, Milan Teropišič, Marjan Jazbinšek, Ivan

Dular, Franc Klopčič, Stane Kobler, Tone Lavrič in Stane Smid.

■ PRED STUDIJSKO KNJIŽNICO Mirana Jarca so pretekli teden spet popravljali vodovodno cev, tako da so imeli vozniki motornih vozil precej pregledov pri srečevanju na ozki cesti. Upamo, da zaradi slabega tlakovanja ne bo spet luž na tlaku.

■ DOLENJSKA BANKA in hranilnica v Novem mestu je razpisala nagradno žrebanje za svoje viagatelje, ki varčujejo pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu in podružnicah.

■ V NOVI RESTAVRACIJI na Otočcu bo odšel vsako soboto in nedeljo ples. Igral bo zabavni ansambel Dohors.

Drevi v Novem mestu: »Pisalni stroj«

Mestno gledališče ljubljansko bo drevi uprizorilo v novomeškem Domu kulture Cocteaujevo dramo »Pisalni stroj«. Jean Cocteau, katerega »Strašne starše« smo nedolgo tega videli tudi v Novem mestu, je v navidezno preprosto zgodbo iz nekega francoskega provincialnega mesteca vpletel veliko izrazitih družbeno kritičnih primesi, s čimer je igro dvignil visoko nad raven bulvarke. Dramo je režiral Igor Pretnar, vloge pa so zasedli: Franci Presetnik, Franjo Kumer, Franček Drogenik, Nika Juvanova, Alenka Svetelova in Anka Cigojeva.

■ V PONEDELEK bodo dijaki novomeških šol spet prestopili šolska vrata. Štirinajst dni počitnic je marsikdo porabil za razvedrilo na snegu, najneestrajši (ali najbolj leni v šoli) pa so morali med tem časom poprijeti za knjige.

■ PTICKI SO OSTALI sredi zime brez hiše. Včasih so na vsaki zolenici v Novem mestu stala na palice pritrjena zavetja zanje, zdaj pa jih skoraj ni nikjer več. Čez nekaj dni se bo spet začela šola: morda se bodo vsaj pionirji spomnili na drobne pičke?

■ TRZNICA ne more biti Novomeščanom nič več v ponos. Betonska ograja se podira in vsak hip se lahko sesuje. Verjetno bi bilo ceneje, da bi jo prej popravili.

■ KAM NA PUSTOVANJE? — se sprašujejo te dni nasteti Novomeščani, ker se ob številnih vabilih ne znajdejo. — Gostinska podjetja so tudi tokrat izobesila lepake o pustovanju, ki ga nameravajo prirediti. S pustnimi prireditvami torej nismo v zadregi, kar znova potrjuje, da lina pust med nami še največ pristašev.

■ FANT, SREDNJE RASTI, s pomočkanim klobukom in ponošenim sukničjem, je neko opoldne v prejšnjem tednu zasul s pomarančnimi olupki pločnik pred trgovino Astra na Glavnem trgu in požel marsikatero pikro pripombo mimoidočih, ki so videli nekaj korakov stran koš za odpadke. Na odpadkih je marsikdo lovil ravnotežje, ker je hudo drselo. Do naslednjega dne so jih — na srečo — odstranili.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — rodilo so: Bernarda Zec iz Novega mesta, Cesta komandanta Staneta 10 — dečka, Milena Zager iz Novega mesta, Mestne njive blok 9 — Vanjo, Ivanka Novak iz Novega mesta, Paderskeva ulica — Zdravka.

Senjernejski zimski motiv. (Foto: P. Miklič)

Nočno kopanje v Toplicah

Gostje v Dolenjskih Toplicah so bili veselo presenečeni nad sklepom uprave zdravilišča, da je dovoljeno kopanje tudi zvečer. Tako lahko gostje še po večerji odidejo na kopanje.

Po prijavih sodeč lahko dolenjsko zdravilišče v bližnji prihodnosti pričakuje precej obiskovalcev. Bojimo se celo, da bo poletni zmanjkal prenočišč.

D. G.

Delavni upokojenci

29. januarja je imel odbor društva upokojencev v Vavti vasi sejo, na kateri so člani razpravljali o vseh problemih, ki tarejo upokojence. Največ so govorili o povečanju pokojnin zaradi vedno večjih življenjskih stroškov. Menili so, da je 5-odstotno povečanje premajhno. Če jih že ni mogoče povečati za 23 odst., naj bi jih vsaj za 15 odst.

V odbor so pritegnili nove člane, ker je nekaj starejših umrlo. Določili so, da bo občni zbor 30. aprila.

D. GREGORC

Mojstri drsanja v Tivoliju

Niti leto se ni preteklo od velike športne prireditve na ledu — od svetovnega prvenstva v hokeju — pa Ljubljana spet gosti najboljših športnikov Evrope, tokrat v umetnostnem drsanju. Dvorana v parku Tivoli je od torika naprej spet v središču pozornosti evropske in svetovne javnosti, saj je za nastope najboljših drsalcev povsod po svetu veliko zanimanje.

Vsako, ki je imel že priložnost obudovati mojstre likov, skokov, piruet ter športnih plesov na ledu bodisi preko TV ali pa neposredno na drsališču, bo te dni prav gotovo izkoristil priložnost in si vse to ogledal v Ljubljani. Na svoje oči se bo lahko prepričal o virtuoznosti svetovnih prvakov Protopopova in Belousove iz Sovjetske zveze, avstrijskega prvaka Danzeja, Vzhodne Nemke Gabrielle Seyfert, Čehinje Hane Maškove in ostalih.

Prav tako se bo lahko na svoje oči tudi prepričal, da se je razlika v kvaliteti med evropskimi mojstri in našimi mladimi predstavnikmi (Jugoslavijo bodo zastopali Ljubljancini: športni par 21-letni Matija Sketa in 17 letna Anči Dolenc ter med posamezniki 20-letna Katjuša Derenda) tako zmanjšala, da bodo lahko na prihodnjih prireditvah enakega pomena že igrali pomembnejšo vlogo.

O umetnostnem drsanju ne bi izpustili besed. Ta športna zvrst je (predvsem zaradi pogostih TV prenosov) zelo blizu tudi onim, ki se drugače za šport ne zanimajo. Za razliko od mnogih dru-

gih panog umetniki na ledu ne pritegujejo samo za šport navdušene mladine, ampak so zaradi estetskih vrednot umetnostnega drsanja zelo priljubljeni pri najširšem občinstvu. Tekmovanje v drsanju je pravzaprav na meji med športom in revijami — plesnimi prireditvami.

Letošnje prvenstvo se je začelo v torek zjutraj z nastopom moških v obveznem programu (3 liki), zvečer pa je bila slovesna otvoritev prvenstva. Po otvoritvi so izvedli obvezni program športni in nato še plesni pari. V sredo dopoldne so moški nadaljevali z obveznim programom, zvečer pa so nastopili športni pari v prostem drsanju. Ker je sestavek napisan pred pričetkom EP-67, še ne moremo postrtič, če z imeni zmagovalcev, toda prav gotovo se ne bomo zmotili, če zapisemo, da sta prvaka postala sovjetska umetnika na ledu — Oleg Protopopov in njegova žena Ljudmila Belousova.

Danes — v četrtek, so pričele tekmovalne posameznice v obveznem programu (prvi 3 liki), zvečer ob 19 uri pa bo na sporedu tekmovalje moških v prostem drsanju. Po končanem tekmovalju bodo proglasili novega prvaka Evrope, ki bo po mesecu mnogih prav gotovo Avstrijec Danzer.

V petek zjutraj nadaljujejo tekmovalke z obveznim programom, zvečer pa bo »finale« (tekmovalje v prostem drsanju) za plesne pare, ki bo prav gotovo med najatraktivnejšimi večeri prvenstva.

V soboto bo tekmovalje še zvečer. Od 19. ure dalje bodo tekmovalce posameznice v prostem drsanju.

nju. Po tem nastopu bodo proglasili novo evropsko prvakinjo. Kandidatnje za ta naslov so tri: vzhodna Nemka Gabrielle Seyfert, Čehinja Hana Maškova in Madžarka Zsuzsa Almassy. Zaključek letošnjega prvenstva bo v nedeljo ob 16. uri, ko bo ekshibicijski nastop vseh najboljših.

Za one, ki si bodo ogledali prvenstvo neposredno v Halli Tivoli, nekaj podatkov o cenah, ki so pristopne za popoldanski del tekmovalne so cene vstopnic sorazmerno zelo nizke (sedeži 2 ND, stojišča 1 ND), dražje pa so za večerni del programa, ko je na sporedu zanimivejši del tekmovalne — prosto drsanje. Takrat so stojišča po 3-4 Ndin, sedeži pa od 6 do 15 Ndin. Najvišje cene so za zaključno prireditev v nedeljo, ko so sedeži po 15 Ndin (slabši) in po 20 Ndin (boljši), stojišča pa 5 Ndin. Po sporočilu organizatorjev so vstopnice za zaključno prireditev (sedeži) razprodane.

Vsem onim, ki pa si bodo prvenstvo ogledali doma ali pri sosedih preko TV, nekaj podatkov o prenosih: danes — v četrtek, bo ljubljanska RTV prenosala prosto drsanje moških od 21.10 dalje; v petek bo prenos tekmovalja plesnih parov od 20.37 ure dalje, v soboto pa bo TV dvakrat prenosala tekmovalje žensk v prostem drsanju. Prvi prenos bo od 19.30 ure, nadaljevanje pa od 21.30-22.30 ure. V nedeljo popoldne bo od 16. ure dalje direktni prenos najzanimivejšega nastopa — ekshibicije vseh nosilcev medalj letošnjega EP in ostalih najboljših.

FRANC MIKEC

O smrti Janeza Moleta še ni uradnega poročila

»Po »Ljubljanskem dnevniku« povzemamo vest, da jim niti v 12 dneh po smrti Janeza Moleta, ki je umrl 18. januarja v večernih urah v ljubljanski bolnišnici, ni bilo mogoče dobiti uradnega poročila o športnikovi smrti.

Menda pregled električne naprave (kardiotahometra), s katero so merili utrip Janezovega srca, ni odkril nobene okvare, ki bi kakorkoli lahko povzročila Moletovo smrt. Menijo, da so po pomoti zamahnili kabel, po katerem teče močnejši tok in služi za napajanje naprave, ter kabel, katerega bi moral imeti športnik priključnega na pasu. Kako je prišlo do usodne za, menjave kablov, bo pokazala preiskava, ki še traja.

Športni dan novomeških gimnazijcev

Ob koncu polletja so se dijaki novomeške gimnazije zbrali na Marofu, kjer so se pomerili v sankanju in smučanju.

V veselaletju je zmagal Nace Sila (2.c) pred Juretom Leganom (4.a) in Miroslavom Perocijem (3.b). Pri dekletih je brez konkurence zmagala Irena Gionar (4.a). Tudi s smuko je zmagal Sila pred Leganom, medtem ko se je na tretje mesto uvrstil Kopač (3.a).

Na 15-metrski skakalnici je zmagal Stane Gabrijel (2.c) s skokoma 14 in 13,5 m, drugi je bil Kmet (2.c) z dvema skokoma po 11,5 m, tretji pa Prijatelj (1.c) z dvema skokoma po 10 metrov.

Največ dijakov je tekmovalo v sankanju. Med posamezniki je zmagal Mirt (1.a) pred Banovcem (3.b) in Murnom (4.c), med dvojicami pa sta bila najboljša Spilar in Menger (2.a) pred parom Vidmar-Vuica (1.b) in Banovec-Kranjec (3.b). Med posameznicami je tekmovala le Marta Gorenc (3.d), v parih pa sta zmagali Milošičeva in Adamičeva (2.d) pred parom Adamič-Luzar (2.d) in dvojico Remih-Rajer (2.c). — Mešani pari: 1. Petelin-Remih (3.c), 2. Vidmar-Gorenc in Vovk-Kristan (4.b).

Po športnem dnevu sta se v telednevniku pomerili košarkarski reprezentanci maturantov in tretjih letnikov. Maturantje so zmagali s rezultatom 136:118.

Novomeščani tretji v Piranu

29. januarja so bile v Piranu kvalifikacije za vstop v slovensko namiznoteniško ligo. Med 15 ekipami so Novomeščani zaseli odlično tretje mesto. Če bi imeli več sreče pri šrebu, bi bili lahko celo drugi.

Novo mesto so zastopali Somrak, Kapč in Uhan. Somrak je bil najboljši igralec na turnirju, saj sploh ni doživel poraza. Dobro je igral tudi Kapč.

Sevniški taborniki so tekmovali

V nedeljo, 15. januarja, so taborniki CTS iz Sevnice priredili tekmovalje v sankanju. Prvenstvo je bilo dobro pripravljeno in je v celoti uspelo.

Na približno 350 m dolgi progi je med posamezniki zmagal Branko Derenda, ki je v dveh vožnjah dosegel čas 68 sekund (33 in 35), med dvojicami pa sta s časom 67 sekund 34 in 33) zmagala Drago Jasbec in Toni Kremen. Zmagovalci so prejeli skromne nagrade, ki jih je preiskrbela četa.

Krški šahisti so zborovali

Nedavno so na občnem zboru krškega šahovskega kluba ugotovili, da je zaradi neresnosti nekaterih članov, začela vojna med igralci pojenjaviti. Ko bi se morali nedavno v okviru zasavske lige pomeriti na desetih deskah s brejškim šahisti, so dvojbo izgubili (10:0), ker so imeli premo igralcev. — Za novega predsednika je bil izvoljen inž. Niko Kurent.

V spomin Janezu Moletu

Vse ljubitelje športa in atletike je močno pretresla nenadna vest, da se je v sredo, 18. januarja, v Ljubljani pretrgala življenjska nit komaj 21 let starega atleta-tekača Janeza Moleta, mladinskega rekoorderja in reprezentanta SRS in SFRJ.

Vsi, posebno tisti, ki smo ga dobro poznali, smo ob vesti osepili. Nismo mogli verjeti, da je nesreča Janezu prekrizala življenjske in športne načrte, da ga ne bo nikoli več na stezo.

Zadnje nedeljo pred smrtjo sem ga še srečal v Ljubljani z dekletom, s katerim se je nameraval poročiti. Nasmejan in optimističen kakor vedno mi je povedal, da trenira kot še nikoli, ker se mu je poškodovana noga popolnoma pozdravila. Spet bi bil rad kot v letu 1965, ko je podiral mladinske rekorde.

Zal se mu želje ne bodo mogle uresničiti. Kruta usoda je hotela, da bodo njegove sprinterice za vedno ostale obojene na klin — njemu v spomin.

Janez Molet, ki se je 1946 leta rodil v Smarjeti pri Novem mestu, je živel za atletiko. Bil je športnik v pravem pomenu besede: vsako prosto uro je izkoristil za trening ali delo v klubu. Ni le treniral in tekmoval, bil je tudi odbornik, lani pa so ga atletičarji Olimpije izvolili za svojega kapetana. Naloga je opravljal z veseljem, z njemu lastno šega-vostjo, zaradi katere so ga imeli vsi radi.

Tudi novomeški atleti ga bodo ohranili v najlepšem spominu, ker so večkrat skupaj tekmovali. Janez je bil ponosen, če so ga povabili v novomeško ali dolensko reprezentanco. Lani je kar dvakrat zastopal novomeške barve: v Novem mestu smo ga videli na droboju z ekipo Linca, z Novomeščani pa je potoval jeseni tudi v Bratislavo. Obakrat se je izkazal, čeprav so ga vsi sezono močno ovirale poškodbe.

Janez bi nedvomno še veliko dosegel v življenju in v atletiki, saj je bil delaven, talentiran in odločen. Njegov največji atletski uspeh je bilo nedvomno 2. mesto v teku na 1500 m z zaprekami na mladinskem troboju med reprezentancami Poljske, Romunije in Jugoslavije v Krakovu. Takrat je postavil nov državni mladinski rekord — 4:12,2.

Se in še bi lahko naštevali njegove uspehe in vrhunske rezultate v tekih od 800 do 1500 metrov. Nedvomno drži, da je bil to šele začetek prehitro zaključene športne kariere.

S smrtjo Janeza Moleta ni izgubila samo mati edinca in dedke svojega zaročenca, mnogo sta izgubili tudi slovenska in jugoslovanska atletika. V Novem mestu, kamor je Janez nameraval priti po končanem šolanju na poslovodski šoli in kamor se je vedno rad vračal, ga bomo močno pogrešali. Vsem bo ostal v trajnem spominu.

F. MIKEC

Trbovljam pokal Vinka Paderšiča

Novomeščana Bruno Koprivnik in Jure Borštnar sta postala dolenska prvaka za leto 1967 — Zakaj deklet ni bilo na tekmovalje?

V Črmošnjicah je bilo preteklo nedeljo medobčinsko smučarsko tekmovalje v veselaletju za pokal Vinka Paderšiča, na katerem so sodelovali smučarji Dolenske in Zasavske. Obenem je bilo to tudi prvenstvo Dolenske, vendar so žal sodelovali le smučarji Novega mesta, Črmošnjic in Kočevja, medtem ko se Trebanjci in Meličani tekmovalja niso udeležili. Vrh vsega sta bila oba predstavnika Kočevja diskvalificirana.

Prireditelji so imeli srečo z vremenom, saj je bil sneg dovolj trd. Proga za veselaletno, ki so jo morali smučarji prevoziti dvakrat, je bila dolga 830 metrov z višinsko razliko 245 m in je imela 30 vratic. Kot leta 1965 so imeli tudi letos največ uspeha Trboveljčani, ki so že drugič — lani tekmovalja zaradi pomanjkanja snega ni bilo — osvojili pokal Vinka Paderšiča.

REZULTATI
Člani: 1. Forte (Trbovlje) 1:23,2, 2. Koprivnik (Novo mesto) 1:21,4, 3. Kačar (Novinar Ljubljana) 1:23,8.

23,8, 4. Bizjak (Trbovlje) 1:23,9, 5. Petan (Brešice) 1:25,7, 6. Sonec (Novo mesto) 1:36,6 itd. — Bruno Koprivnik je postal dolenski prvak za leto 1967. Med ekipami

Iz kočevskih telesnovzgojnih društev

Odbor TVD Partizan je imel zadnje seje v svoji mandatni dobi. Govorili so predvsem o pripravah na občni zbor, ki bo v petek, 10. februarja, v domu telesne kulture, pa tudi o finančnem položaju društva, o uspehih in načrtih ter o kandidatih za novi odbor.

V prvi polovici februarja bo imelo občni zbor tudi planinsko društvo. Lani so člani društva uspešno delali, letos pa jih čaka nekaj težkih nalog. Popraviti bodo morali planinsko kočjo na Stoljni pri Jelenovem studencu in obnoviti vse markacije na svojem območju. Da bodo naloge lahko izpolnili, bodo morali planinci v novi odbor izbrati sposobne in delavne člane.

Kočevski strelci delujejo izven okvira občinske zveze za telesno kulturo in tudi strelišče sami urejajo. Vendar pa bo treba tako člansko kot vzdrževanje strelišča posvetiti več pozornosti, da si bo strelstvo priborilo izgubljeni ugled. Društvo bi moralo več moštvalne in materialne pomoči nuditi zlasti Zveza mladine in krajevna organizacija ZROP.

A. ARKO

Povprečni rezultati

V novomeški zimski kegljarski ligi sta bili med tednom na kegljišču Pionirja odigrani dve koli. V obeh ligah sta v vodstvu ekipi Pionirja, Zeleničar, ki je pred tekmovaljem veljal za favorita, se zdaj presenetljivo nahajata na zadnjem mestu. — Rezultati: I. liga: Toplice: Zeleničar 445:418, Pionir: Vseh devet 457:405. II. liga: Elektro: Iskra 349:433, Pionir: mladinca: Krka 369:308, Pionir (mladinca): Boinšnica 354:340, Pionir (mladinca): Starh devet 340:296.

	I. liga:
Pionir	3 3 0 0 1429:1253 6
Vseh devet	3 2 0 1 1348:1370 4
Luknja	2 1 0 1 898: 895 2
Toplice	4 1 0 3 1735:1782 2
Zeleničar	4 1 0 3 1784:1894 2
	II. liga:
Pionir ml.	4 4 0 0 1453:1324 8
Iskra N.m.	3 2 0 1 1270:1146 4
Star devet	4 2 0 2 1483:1506 4
Boinšnica	3 1 0 2 1052:1086 2
Krka	3 1 0 2 1135:1163 2
Elektro	3 0 0 3 1010:1173 0

Plavalci na zimskem treningu

Za plavalce krškega Celulozarja ni oddiha. Ker ne morejo več plavati v bazenu, so se preselili v partizanovo dvorano, kjer si nabirajo moči za uspešne nastope v tekmovalju druge zveze lige. Vodstvo kluba je plavalcem, ki so večinoma dijaki in študenti, v času zimskih šolskih počitnic organiziralo trening v vodi — v bazenu zagrebške Mladosti.

so zmagale Trbovlje (Forte, Bizjak) pred Novim mestom (Koprivnik, Sonec).

Članice: Bevc (Trbovlje) 2:21,3 brez konkurence. — Mladinci: 1. Senčar (Trbovlje) 1:19,8, 2. Borštnar (Novo mesto) 1:25,2, 5. Turk (Novo mesto) 1:27,0, 6. Verbič (Novo mesto) 1:27,3, 7. Furlan 1:32,8, 8. Legan (oba Novo mesto) 1:33,4 itd. Dolenski prvak je postal Borštnar, ekipno pa so zmagale Trbovlje (Senčar, Plavčar) pred Novim mestom I (Novinc, Turk) ter III. in II. ekipo Novega mesta itd.

Mladinke: brez konkurence je zmagala Dojčakova (Novo mesto) s časom 3:20,0.

V nedeljo, 5. februarja, bo v Črmošnjicah consko pionirsko prvenstvo v veselaletju. Najboljši se bodo kvalificirali na republiško prvenstvo.

S. SPLIHAL

Na Gačah vse več turistov

Na smučarskih terenih nad Črmošnjicami je vsako nedeljo vedno več turistov. Temu je zlasti pripomogla občinska zveza za telesno kulturo, ki je zgradila na Gačah vlečnico in zdaj vsako nedeljo prireja tekmovalja. Glede na to, da v Črmošnjicah leži sneg še dolgo potem, ko povsod po Dolenskem že skopni, ima ta predel vse možnosti, da postane resnični smučarski center. Smučanje bo tako lahko postalo eden najbolj priljubljenih športov na Dolenskem.

D. GREGORC

Hren in Kalčič prvaka

Na klubskem prvenstvu Pionirja je v disciplini 3 x 200 lučajev za člane oz. 3 x 100 lučajev za mladince sodelovalo 22 kegljancev, ki so se borili za klubskega prvaka in pokal. Pri članih je z veliko prednostjo zmagal Bogdan Hren, ki je v treh nastopih podrl 2514 kegljev, pred Toneom Kruščičem z 2432 keglji itd. Pri mladincih je prvo mesto osvojil Zvone Kalčič s 1068 keglji pred Francem Drenikom (1043), Zlatkom Romihom (1000) itd. Klubsko prvenstvo je bilo obnem pripravna za start v slovenski ligi, ki se začne še ta mesec. Pionirjevi kegljanci želijo ponoviti lanski uspeh, ko so osvojili 6. mesto in si s tem zagotovili udeležbo na državnem prvenstvu.

KRI, KIREŠUJE ŽIVLJENJA

Protokoli toden so datovali kri na novomeški transnuzijski postaji: Franc Avguštin, Cvjetko Crebrin, Anton Avguštin, Jože Avguštin, Anton Zupančič, Franc Murn, Jože Murn, Franc Murn, Drago Selina, Dominik Murn, Ivan Ravbar, Franc Bradač, Rudolf Struna, Jože Grabnar, Metod Rom, Avgust Murn, Jože Berus, Rudi Zamida, in Jože Mavkar, člani kolektiva G. O. Podturn; Ludvig Oblak, upokojenec iz Podhoste; Marija Zagorc, Albina Legan in Danilo Kovačič, člani kolektiva Novoteks Novo mesto; Franc Kastelic, dijak Ekonomске srednje šole v Novem mestu; Ivan Smolčič, član kolektiva ONP Inštalater Novo mesto; Jože Pečiga, posestnik iz Obrha; Danica Pečiga, gospodinja iz Obrha; Ivan Sperm, posestnik iz Podhoste; Anton Turk, posestnik iz Podhoste; Ignac Krhin, član kolektiva Mesarija Novo mesto; Kristina Vidmar, gospodinja iz Grabrova, in Jože Švrt, posestnik iz Jelš.

Šnort v Kočevju

KEGLJANJE — Kočevski kegljanci se naprej tekmujejo v svoji skupini za uvrstitev v republiško ligo, vendar kaže, da jim to ne bo uspelo. V drugem nastopu na kegljišču KK Slovana v Mostah so dosegli 5867 kegljev, na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani pa 6466. Ker je ljubljanska tekmovalna skupina dokaj močna, kočevskim kegljancem zaradi premalo izdatnega treninga uvrstitev med najboljše verjetno ne bo uspela.

SMUCANJE — Udeležba na šolskih smučarskih tečajih ne dosega pričakovanih. Na vseh smučališčih je okoli 130 pionirjev in pionirk, ki bodo imeli po končanem tečaju tudi tekmovalja.

Prvenstva v biatlonu pri Dražgošah so se udeležili tudi kočevski lovci: Maks Konečnik je zasledil odlično 5. mesto. K tako dobi uvrstitvi mu je pripomogla izredna spretnost in mirna roka pri streljanju. Konečnik, ki je bil najboljši strellec, si je za darilo izbral termos steklenico. Z nasmehom je dejal: »Ta mi bo najbolj koristila, ko bom čakal lisico.«

SAH — Pričelo se je klubsko prvenstvo za leto 1967, na katerem se bodo najboljši kvalificirali za dolensko šahovsko prvenstvo. Na prvenstvu nastopa le 10 najboljših igralcev, odsoten pa je mojstrski kandidat Rudi Osterman, ki je pri vojakih.

A. ARKO

Pogovor z zdravnikom

Človeški tipi

Marsikdaj in marsikje beremo ali pa slišimo, da je ta in ta takšen tip, ki je nagnjen k tej in tej bolezni, medtem ko je nekdo drug spet drugačen tip in torej nagnjen k drugi bolezni.

Ze davno so se ljudje med seboj opazovali in se razdeljevali v posamezne tipe glede na rast, razvoj in sploh zunanost. Posamezni znanstveniki so ta opazovanja natančneje opisali, jih tudi obdelali in tako smo dobili pojem konstitucija. Konstitucija pomeni pri nekaterih samo podedovane lastnosti, pri drugih tudi pridobljene. Zaradi tega, ker moramo upoštevati praviloma oboje, saj je človek produkt dednih osnov in okolja v znaki meri, bolj odgovarja pojem reaktivni tipi ljudi kot konstitucionalni tipi. Ljudje pač reagirajo na različne vzroke bolezni po svoje, kakor so nagnjenost podedovali ali pa pridobili. Zato včasih lahko že v naprej sklepamo za kakšno boleznijo bo nekdo zbolel, če bo živel v nekem okolju ali pa jedel neko hrano, ki mu bolezen lahko sproži.

Reaktivne tipe ljudi razdelimo v tri osnovne tipe, ki bi v našem jeziku nekako odgovarjali naslednjim pojmom: suhi, normalni in debeli tip.

● **Suhi tip**, s tučko mu pravimo tudi astenični ali leptosomni tip, je visoke in mršave postave, ima majhno glavo na dolgem vratu, ozek in potegnjen trup. V obraz je navadno bled. Mišice so tenke in dolge, okostje je nežno. Ljudje tega tipa so nagnjeni k jetiki, dobe kile, nagaja jim povešeno drobovje, zbole za ranami želodca in dvanaestnika, rade se jim razvijajo ploske noge in krčne žile. Rane sg jim celijo hitro in dobro. Ta tip ljudi je nagnjen k živčnosti, od duševnih bolezni k shicofreniji. Zenske tega tipa so slabokrvne, nagnjene k splavom in k izvenmaternični nosečnosti. Duševno so ti ljudje sanjarji, omahljivci, brezkončni debaterji, idealisti, pri soljudeh ne najdejo vedno razumevanja. Dosežejo pa navadno zelo visoko starost. Kot športniki se odlikujejo in posebno v atletiki dosegajo rekorde.

● **Normalni, skladno zgrajeni mišični tip**, muskularni ali atletski s tučko, ima močno razvito okostje in krepke mišičje, široke rame, ozke boke in navadno grob obraz. To so skratka postavni ljudje. Pravijo, da se človek tega tipa precej enostavno, da je grobo odločen in da sicer realno opazuje svojo okolico in jo tudi tako presoja. Ti ljudje imajo močno razvito vezivno tkivo in so nagnjeni k brazgotinjenju raznih vnetij.

● **Debeli tip**, s tučko mu pravimo piknični ali digestivni tip, je čoklat, zavaljen, prsni koš ima širok, rame pa ozke, kratak vrat, širok obraz rdeče barve, navadno je plešast. Ti ljudje so udobni, počasni, svojeglavi in izrazito trmasti. Nagnjeni so k povišanemu krvnemu pritisku, k poapnenju ožilja k boleznim presnove in k revmatizmu. Rade se jim razvijajo žolčni kamni, pa tudi sladkorna bolezen. Od duševnih bolezni nagibljejo k manjno depresivni psihizi. — Takoj moram poudariti, da prav takih izrazitih tipov ljudi ni veliko. Največ je ljudi mešanih tipov s poudarjenostjo v ta ali oni tip.

Pozabiti tudi ne smemo, da človeški tipi pomenijo le možnost, da se bo pri njih ta ali ona bolezen razvila, nikakor pa to ni nujnost, niti ne verjetnost v velikem odstotku pomeni torej le grobo označenje brez druge presoje. Vedeti moramo namreč predvsem to, da je človek produkt dednih osnov in okolja, v katerem živi. Ker pa notranje in zunanje okolje na človeka neprestano vplivata in se spreminjata v svojem vplivanju, je seveda tudi reaktivnost organizma človeka spreminljiva in zaradi tega tudi nagnjenost k tej ali oni bolezni.

Dr. BOZO OBLAK

OBVEZNO POVSOD RAZEN NA FINSKEM

Sramotna invalidnina

Tovariš urednik!
Osebnih dohodkov, invalidnine in pokojnine so se po vojni že večkrat zvišale in se prilagodile življenjskim razmeram. Kaj pa družinske invalidnine? Ženo svojo družinsko upravičenca po sinu, ki je padel v NOB. Zdad doživam 1200 dinarjev na mesec, žena, ki je začela dobiti invalidnino malo kasneje, pa le 200 starih dinarjev. Znesek je ves čas enak, čeprav je vmes minilo že 12 let. Mar temu se lahko rečemo invalidnina?

Pozanimal sem se, kakšni so pogoji za dodatek. Odgovor je bil jasen: »Ne smete več imeti posestva, pa boste dobili 12 tisočakov!« Jaz dvajset, žena nič, pa še brez posestva 21 starih tisočakov pa bi lahko dobil le, če ne bi imel otrok v službi ali če bi bil z njimi skregan.

Kako naj živi mati padlega borca s starim možem brez posestva le z 12.000 Sdin? Človeku se zdi, kot bi moral za kazen posestvo izgubiti. Res je: otroci pomagajo staršem, dokler se ne poročijo. Pa potem?

Kaj si lahko misli mati padlega borca ob 200 dinarjih, ki jih dobi vsak mesec za padlega sina-borca? In kdo je borca vzgajal, za hrano, učil, oblačil, zdravil? Zdad, ko padlih ni več, se tudi za nas ne zanima nihče več, borci pa ne morejo več govoriti.

Zetel bi, da na moje pisanje kdo odgovori!

FRANC ZLEMR, DAMELJ 6

CE 59-50, zakaj tako?

23. januarja sem se kot vedno ob 14.30 uri vračala peš iz službe domov. Pri hiši Gornji Lenart št. 9 me je ujel fičko CE 59-50 in me poškopil z blatno ne samo po obleki, ampak tudi po obrazu. Da me je neprevidni ali nesramni voznik poškopil z blatno, se mi je že večkrat zgodilo, take prhe pa še nisem doživela.

Vozniki avtomobilov naj se zavedajo, da cesta ni namenjena samo njim! Zlasti spomniti, ko bosta sneg in dež napravila po cestah veliko blata, bi lahko bili obzirnejši. Mislim — in tako verjetno vsi pešci — da bi bilo treba take in podobne obvestitve kaznovati. Ne verjamem, da bi potem še s takim veseljem drveli po blatu mi, mo pešcev.

JUSTINA SPELJAK, Gor. Lenart 9, p. Brežice

Zakaj propada ljudsko premoženje?

Tovariš urednik!

Nekako v letu 1949 je takratna Kmetijska zadruga Veliki Kamen na Velikem Kamnu postavila prepotrebno mostno tehniko. Ta je zelo precizno tehtala, saj je bilo mogoče na njej za koro trolo tehtati celo 10 kg kvasa. Kasneje so gospodarski ukrepi narekovali, da se je zadruga združila s KZ v Brestanici. Spet je sledil novi čas, ki je zahteval, da so se kmetijske zadruge z območja Krške občine združile v AGROKOMBINAT Krško. Tehnika na Velikem Kamnu je ostala na svojem mestu, odkup živine pa se je preselil v Brestanico.

In v kakšnem stanju je danes tehnika, čeprav so uskoski pobirali tehtnino? Zidovje hišice je docela raz-

pokano, okno je imelo dalj časa razbite šipe, zdaj pa so polomljeni celo okenski okvirji. Most tehnice je strohnel, čez nevarne luknje pa ležijo kosi plohov in okrajkov. Skratka: tehnika je na robu popolne propasti, zadržniki, ki so zanjo prispevali, pa morajo tehtati pridelke v oddaljeni Podsvetli ali na Vidmu pri Krškem!

Vprašujemo se, kdo je odgovoren in kdo dopušča, da se družbena lastnina tako uničuje in kje je denar, ki se je zbiral s tehtanjem, da se tehnika ne da popraviti. Tehnika na Velikem Kamnu nujno potrebna in zahtevamo, da odgovorni naredijo vse, da bo spet služila namenu.

JOZE MOSKON, Mali Kamen 4, p. Senovo

Zakaj zdravniški pregled v pisarni?

Pod gornjim naslovom piše članek v Dolenjskem listu 19. januarja kritizira organizacijo zdravniškega pregleda varilcev v obratu Metalne v Krmelju. Članek je tendenciozen in kaže, da je bil pisec enostransko obvešen, čeprav je njegova kritika delno upravičena. Menimo torej, da je treba stvari prikazati v pravi luči in jo pojasniti, kako je prišlo do spora.

Po predpisih o varstvu ljudi pri delu mora naš obrat vsako leto poslati na specialni zdravniški pregled v zavod za medicino dela vse delavce, ki delajo na zdravju škodljivih delovnih mestih. Da bi se izognili velikim stroškom, smo se letos dogovorili z zavodom za zdravstveno varstvo v Celju, da bo zdravstvena ekipa oddelka za medicino dela prišla v Krmelj in tu delavce pregledala. Iz zavoda so nam sporočili, naj v ta namen pripravimo 5 sob. Pri izdanih prostorih za pregled se iz dveh razlogov nismo obrnili na zdravstveno postajo v Krmelju, čeprav je v neposredni bližini obrata Metalne. Za pregled smo določili soboto, ko obrat ne dela, da ne bi motili proizvodnje. Zdravstvena postaja pa v tem času dela, zato smo menili, da nam ne more odstopiti primernih prostorov. Imeli smo tudi slabe izkušnje pri pregledu novembra 65, ko nam je zdravstveni dom iz Sevnice, kamor sodi krmeljska zdravstvena postaja, šele po mesecu dni in pol dolgem dopisovanju in telefonskih pogovorih dal prostoro. Vendar je takrat pregled opravljala ekipa obratne ambulante Metalne, ki je štela le tri ljudi in rabila dva prostora, medtem ko je ekipa januarja letos štela šest ljudi.

Po dogovoru bi se moral zdravniški pregled začeti 7. januarja ob 8. uri. Uro pred začetkom pregleda pa je vodja zdravstvene ekipe po telefonu sporočil iz Celja, da bodo imeli zaradi okvare na avtomobilu eno uro zamude, kar smo varilcem povedali. Ker pa je tedaj na novo zapadel sneg, je prišla zdravniška ekipa šele ob 9.40 in ob desetih začela s pregledi. Ko omenja delavce, ki so prišli tega dne še ob 6. uri v Krmelj, misli torej. Debelak verjetno na tistih pet varilcev, ki so delali v nočni izmeni od 6. na 7. januar in so na pregled počakali kar v Krmelju.

Pregled je bil končan ob 15. uri in ne ob 17. uri, kot navaja tov. Debelak. Očitno je torej, da tov. Debelak enostransko prikazuje zdravniški pregled varilcev. Po našem mnenju je razburjenje med varilci povzročila predvsem dnevna zamuda zdravstvene ekipe iz Celja, ki pa je nastala iz objektivnih razlogov.

IVAN SEIBAR, varnostni tehnik, METLANA, Krmelj

Še enkrat: Poštar pride le vsak tretji dan

Novomeško podjetje za PTT proumet je poslalo odgovor na članek pod gornjim naslovom, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 19. januarja:

V začetku leta 1966 je bila na dostavnem področju pošte Artilče uvedena dostava poštnih pošilk dvakrat na teden. Narekovali so jo predvsem preobširni dostavni okolišni in teški delovni pogoji dostavljalca. Dostava je bila zato dokaj neredna, pošta pa si tudi ni mogla zagotoviti rednega dostavljanja. Isto kvaliteto dostave bi lahko obdržali le s postavitvijo še enega dostavljalca, kar pa ne bi bilo ekonomsko utemeljeno.

Dostavljalec pošte Artilče dostavi sedaj povprečno 175 pošilk na dan: 76 navadnih pism in dopisnic, 5 priporočilnih pošilk, 90 časnikov in časopisov, 3 bančne nakaznice z denarjem, 1 nalog za

V času, ko obravnavamo novo v socialnem zavarovanju pri nas, ko predlagamo, naj bi nadomestila osebnih dohodkov v prvih 30 dneh bolezni izplačevalne organizacije, ko uvajamo doplačilo zavarovancev za različne zdravstvene storitve in ko razpravljamo o strožjih ukrepih v pokojninskem zavarovanju in o podobnem — vse z namenom, da bi varčevali z denarjem in sprostiti samoupravo zavarovancev ter tako šli tudi na tem področju v koraku z reformo — je zanimivo pogledati, kako je socialno ozir. zdravstveno zavarovanje urejeno v nekaterih bolj razvitih evropskih državah, kakšne pravice in dolžnosti dajejo zavarovancem tamkajšnji zakoni in predpisi.

Z opisom značilnosti sistemov v raznih evropskih državah hočemo predvsem opozoriti na to, da tudi drugod socialno zavarovanje ni krava, ki bi jo samo molžli. Srečali bomo torej razne pravice in dolžnosti, pri tem pa predvsem to, kdaj in kako zavarovanci pravice tudi uživajo.

Nadomestila po delovni dobi in času zavarovanja

Obvezno zavarovanje v primeru bolezni in materinstva je uvedeno za osebe v delovnem razmerju in samostojnih dejavnostih doma in v vseh državah, ki jih bomo obravnavali. Drugače je v Švici, katere federalni načrt ne predvideva obveznega zavarovanja, pač pa imajo to v posameznih kantonih in občinah. Obveznega zavarovanja nima le Finska.

V Bolgariji, Češkoslovaški, Angliji in Sovjetski zvezi imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja vsi državljani. Socialni zavarovanci dobijo pri uveljavljanju pravice denar na roke, zdravstveni zavarovanci pa imajo brezplačne zdravstvene storitve. Osebe s samostojnimi poklici v Franciji, Italiji, Luksemburgu, Zahodni Nemčiji in Sovjetski zvezi nimajo pravico na denarne prejemke socialnega zavarovanja.

Zdravstveno varstvo zajema v mnogih evropskih državah: zdravniški pregled in zdravljenje, zobno nego, zobno tehnično pomoč s protetičnimi sredstvi, laboratorijske analize, zdravljenje porodnic, nujne kirurške posege, zdravljenje v bolnišnicah in sanatorijih, topliško in klimatsko zdravljenje, zdravila, razna pomagala in podobno.

Angleži imajo brezplačno zdravstveno varstvo, s tem da so zavarovanci uvrščeni

v razrede — po vrsti dejavnosti. Na Češkoslovaškem imajo to pravico le aktivni zavarovanci, medtem ko morajo storitve doplačati.

Strogi do tuberkuloznih!

V mnogih državah imajo s predpisi urejeno, koliko časa mora biti zavarovanec zaposlen, da lahko uživa ugodnosti zdravstvenega varstva.

V Italiji na primer za delavce ni omejitve, pač pa morajo biti uslužbenci iz industrijskih in trgovskih podjetij, bančnih in kreditnih ustanov ter zavarovalnih zavodov zaposleni najmanj 30 dni da dobe pravico do zdravstvenega varstva. Snažilke in druge hišne pomočnice morajo biti zavarovane najmanj 6 mesecev in imeti plačane prispevke vsaj za 12 tednov (v zadnjih 40 letih), da lahko dobe denarno izplačilo iz zavarovanja.

Za tuberkulozne so predpisi še zlasti ostri, saj dobe pravico za zdravstveno varstvo šele, če vsaj 2 leti plačujejo prispevke.

Za italijanske uslužbence ni nadomestil

Denarna nadomestila iz zavarovanja dobijo v raznih državah v primeru bolezni in materinstva kot nadomestilo za zaslužek, za opremo novorojenčkov in pomoč pri dojenju ter pogrebne umrlih zavarovancev.

Dohodek vodovoda v Krškem naj gre drugam!

Krškem naj gre drugam! Na zavodu za komunalno dejavnost v Krškem bodo verjetno zvišali cene nekaterim komunalnim uslugam. Stroški so veliki zlasti pri vodovodu in kanalizaciji na Raki, v Brestanici in na Senovem. Razliki so sedaj pokrivali iz dohodkov vodovoda v Krškem, vendar menijo, da to ni pravilno in da bodo raje ubrali drugo pot. Manjkajoči denar bodo poskušali nadoknaditi z novim cenikom.

Kako bodo pozidali Reso in Poljšco

V zazidalnem načrtu za stanovanjsko sosesko Videm-Resa-Poljšca predvidevajo dva hektara in pol zemljišča za zidavo nove osnovne šole. Površine na Vidmu so že zdaj goste pozidane, le v zazidalnih okoliših Resa in Poljšca je še precej zemljišča za nove gradnje. Trenutno je tam 70 enostanovanjskih hiš in nekaj gospodarskih poslopij. V tem zazidalnem območju predvidevajo po azidavi 2.775 prebivalcev ali 110 prebivalcev na 1 hektar.

Na tem delu stanovanjske soseske bodo postavili 175 enostanovanjskih hiš, 33 vrstnih hiš, 4 dvojčke in 9 stanovanjskih blokov.

Ceški, holandski, zahodnonemški, italijanski, luksemburški, madžarski in sovjetski zavarovanci dobe nadomestilo v primeru bolezni brez posebnih pogojev. V Italiji nimajo pravice do nadomestil (od zavarovanja) le uslužbenci in služničad. v Sovjetski zvezi pa izgubi pravico vsak zavarovanec, ki samovoljno zapusti delovno mesto in se v roku enega meseca ne zaposli. V Franciji imajo to urejeno tako, da je nadomestilo odvisno od delovne dobe in časa zavarovanja. Kdor je zaposlen 6 mesecev, pa bi rad dobil nadomestilo, mora imeti v zadnjih treh mesecih vsaj 60 učinkovitih delovnih ur.

V Avstriji, Poljski, Švici in Zahodni Nemčiji dobe zavarovane doječe matere še dodatne prejemke, v Franciji, Poljski in Sovjetski zvezi pa imajo to pravico tudi žene zavarovancev.

Pomoč porodnicam in dojljam

Domača v vseh državah Evrope izplačuje zavarovanje tudi nadomestila porodnicam. V Holandiji, Italiji in Sovjetski zvezi veljajo pri tem enaka merila kot v primerih bolezni. Poljska zahteva od svojih zavarovank, da so pred porodom vsaj 4 mesece zavarovane, Švica pa, da traja zavarovanje vsaj 9 mesecev do dneva poroda. V Bolgariji zahtevajo vsaj 5-mesečno delovno dobo v istem podjetju ali ustanovi, na Češkoslovaškem pa najmanj 270 dni zavarovanja v zadnjih

dveh letih pred porodom. V Belgiji dobi zavarovanka pravico do denarnega prejemka, če je bila pred porodom vsaj 10 mesecev zavarovana. Prav tako v Franciji, samo da poleg tega zahtevajo še, da nosečnica dela v zadnjih treh mesecih pred porodom 60 ur. V Bolgariji ne postavljajo nobenih pogojev za nadomestila porodnicam, le da prijemajo nezavarovane matere polovico manj.

Za umrle: pogrebne

V več državah so uvedli tudi pogrebno. Tako prejemajo v Italiji, Poljski, Zahodni Nemčiji, Avstriji, Češkoslovaški, Belgiji, Luksemburgu in Madžarski posebne prejemke za umrlega zavarovanca.

IZ TEGA OKVIRNEGA OPISA je razvidno predvsem to, da so pretežno v vseh evropskih državah uveljavili socialno in zdravstveno zavarovanje ter s tem zaščitili svoje državljane, da pa so pravice in dolžnosti zavarovancev povsod zelo različne.

J. Z.

NADOMESTILO ZA SPECIALISTIČNE PREGLEDE

Lahko ga pa komunalna skupnost predpiše

Sveti zavarovancev v petih dolenjskih občinah se bodo v dneh od 1. do 3. februarja pomenili o tem, za katere zdravstvene storitve naj bi novomeška komunalna skupnost socialnega zavarovanja predpisala obvezna doplačila. Na podlagi njihovih mnenj in pripomb bodo predlagali sklepe in jih predložili v obravnavo in potrditev skupščini komunalne skupnosti.

Republiška skupščina socialnega zavarovanja je 27. januarja obravnavala pripombe z javnih razprav o tem, katere zdravstvene storitve bi morali zavarovanci doplačati in katerih ne.

Skupščina je menila, da komunalna skupnost ne more (poleg ostalega, o čemer smo že poročali) predpisati doplačevanja za preglede in zdravljenje v bolnišnici zavarovancem, ki bodo tja poslani.

Po prvotnem predlogu bi morala komunalna skupnost predpisati obvezno doplačilo tudi za preglede pri specialistih, zdaj pa je to republiška skupščina izločila iz obveznega predpisovanja in je komunalni skupnosti prepuščeno, da o tem odloča.

Gasilci iz Drašičev imajo nov dom

29. januarja so imeli drašički gasilci občni zbor v novem domu, ki so ga odprli 27. novembra lani. Večino del so opravili vaščani prostovoljno, za zidarje in druge strokovne delavce pa je vsaka hiša prispevala hrano. V enonadstropnem domu je tudi dvorana za kulturne prireditve. Mladinski aktiv je na silvestrovo pripravil igro Mutasti muzikant, nato pa so gasilci pripravili silvestrovanje.

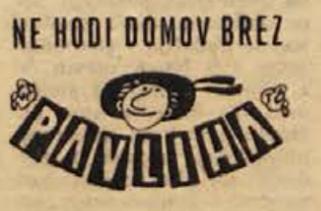
Za 8. marec bodo v domu počastili vaščanke, ki so kakorkoli pomagale pri gradnji doma. Na dan bodo še letos vzdali spominsko ploščo padlim borcem NOV. Vaščani bodo začeli letos zbirati denar za gasilski ayto.

Ob koncu zbora se je predsednik gasilskega društva zahvalil vsem podjetjem in ObS Metlika za pomoč.

V nedeljo, 12. februarja, bo v gasilskem domu letna konferenca ZB NOV Drašiči.

Prednost vrstnim hišam

Gradbeno podjetje SAVA iz Krškega želi na Vidmu graditi vrstne hiše in je že zaprosilo za dovoljenje. Svetu za urbanizem hkrati predlaga, naj bi na Vidmu namesto individualnih hiš predvideli več vrstnih gradenj. Vrstne hiše pripočajo tudi v Kostanjevici.

Mitja in Gregor sta med najmlajšimi tečajniki na Marofu, pa se kljub temu pogumno spuščata v dolino. (Foto: Janez Pavlin)

„Smučiči skupaj! Kar pogumno!“

240 mladih smučarjev sodeluje na tečajih v Novem mestu — Sredstev je premalo, da bi SSŠD Katje Rupene lahko kupilo smučiče za otroke, ki jih ne premorejo

Ni še preteklo mesec dni, kar smo na mladinski konferenci ZMS govorili o nezanimanju mladine in o premaljši aktivnosti. Mnogoča mladina, ki se na smučarskem tečaju na Marofu vsak dan spušča po pobočjih, pa dokazuje ravno nasprotno.

«240 nas je,» je povedala Draga Mislej, «ani smo začeli delati po novem programu: prej smo sprejemali v tečaj le učence višjih letnikov osnovne šole, zdaj pa prav vse. Prvi uspehi so se že pokazali. Dejstvo, da je skoraj vsak četrti učenec naše šole organizirano na smučeh, daje upanje, da bo smučanje postalo eden najprijubljenejših in najbolj množičnih športov v Novem mestu.»

Tečajniki so razdeljeni v dve skupini: prvo tvorijo učenci od prvega do četrtega razreda, v drugi pa so učenci od petega do osmega razreda. Najmlajše vodi prvi športnik Dolenjske Marjan Spilar, starejša pa Draga Mislej, ki skrbi tudi za vso organizacijo tečaja. Pomaga ji deset smučarskih učiteljev: Vanja Kastelec, Jože Smodej, Franček Smrdur, Janez Legan, Marjan Kopač, Tomaž Možina, Rajko Sarman, Meta Za-

gorc, Tine Furlan in Matjaž Verbič. Vsa ima svojo skupino, s katero vodi po določenem programu. Pred začetkom tečaja so imeli vodniki kratek tečaj, tako da gre zdaj vse brez zastojev. Tov. Mislejeva in Spilar sta vse vodnike pohvalila, saj svoje delo vestno opravljajo, zanj pa dobijo le 10.000 Sdin nagrade.

Ste in tudi glede vodnikov kakšne težave?

«Marjan Spilar: »Vodniki so bili skoraj vsi nekoč sami člani našega športnega društva in tudi niso prvič na tečaju. Mislim, da je naše športno društvo soo redkih, ki nima problema s kadri. Tudi šola in delovne organizacije nam zdaj, ko smo pokazali, kaj zmoremo, rade priskočijo na pomoč.»

Med mnogimi, ki so se pogumno spuščali po strmi dolini, sta bila tudi povsem anako oblečena fantka.

«Puceljeva sva, Gregor je star šele šest let, jaz pa hodim v drugo razred,» je povedal Mitja. Bila sta vesela pohvale, da že dobro vozita.

«Saj sva v najboljši skupini, ki jo vodi Tine. Tudi nisva prvič

na smučeh: Mitja smuča že tri leta, jaz pa dve,» se je opogumil tudi Gregor.

«Metka Zagore je edina vodnica. Povprašali smo jo, kako se je za to odločila.

«Priateljice so šle v Crmošnjice, jaz pa na tečaj. Smučati sem se naučila prav na tečajih, ki jih je organiziralo naše športno društvo »Katje Rupene. S skupino sem zadovoljna, in če me bodo prihodnje leto spet povabili k sodelovanju, se bom rada odzvala.» Vsi učitelji in tečajniki, so zadovoljni. Le odjuga jim povzroča malo glavobola.

In načrti?

«Zal na tečaju ni otrok manj, premožnih starih. Šola ni dobila dovolj sredstev, da bi kupila smučiče, ki bi si jih otroci lahko sposodili,» je z obžalovanjem povedala Draga Mislej.

«Zaradi obrabi mladih tečajnikov so kazali veselje in voljo, da bi postali spravi smučarji, ki jih ni strah niti najhujše strmine. Padec se nikdar ne konča z jokom, prej je povod za prešeren smeh.»

STANE GRANDA

Javni tribuni v Šentrupertu in na Trebelnem o gospodarjenju z gozdovi

Preteklo nedeljo sta krajevna odbora Socialistične zveze v Šentrupertu in na Trebelnem na odločno zahtevo lastnikov gozdov sklicala javni tribuni o dodelitvi gozdov v gospodarjenje gozdno gospodarskim organizacijam. Problem je dobro znan. Zakon o gozdovih določa, da občinska skupščina dodeli gozdove v družbeni in državljanjski lastnini v okviru enega gozdno-gospodarskega območja tisti gozdno-gospodarski organizaciji, ki na tem območju posluje. Odlok izvršnega sveta SR Slovenije je teritorij občine Trebnje razdelil na dva dela in ni upošteval mnenja občinske skupščine in lastnikov gozdov o dodelitvi gozdov v gospodarjenje eni gozdno-gospodarski organizaciji.

Dvorani na Trebelnem in v Šentrupertu sta bili nabito polni, kar tu ni v navadi in dokazuje, da je rešitev nakazanega vprašanja izrednega pomena za prebivalce. Po otvoritvenih besedah in kratkem uvodu so udeleženci postavili jasne zahteve: »Naši gozdovi naj se dodelijo v gospodarjenje GG Novo mesto, ki z njim že nekaj let gospodari. To zahtevo smo postavili takoj po izidu republiškega zakona o gozdovih na zborih lastnikov gozdov — kooperantov. Sedaj je prišlo že skoraj do primopredaje gozdov GG Brežice — torej nasprotno

tistemu, za kar smo se mi odločili. Vemo, zakaj smo se odločili za Novo mesto, in nas ni potrebno prepričevati o nasprotnem. Znano nam je, da GG Novo mesto boljše gospodarji, več vlaga v gozdove, predvsem pa boljše sodeluje z nami pri gradnji cest ne le do gozdov, ampak tudi v vasi. GG Novo mesto tudi ni računavalo stroškov odkazila lesa za lasno uporabo, in še bi lahko naštevali. Ne moremo razumeti, kako pride do nasprotnih odločitev. Če nam je to skuhal kdo izmed vas, ki sedite v prvi vrsti, naj vstane in pove, kdo bo ukrenil sedaj, da bodo le prišle naše zahteve do izraza — o nasprotnem se namreč ne damo prepričati!«

V prvi vrsti smo se spogledali, da nihče od nas ni kriv za odločitev proti lastnikom gozdov. Republiški poslanec je zato poudaril, da vsi prisotni razumemo ogorčenje ljudi in da smo sedaj še bolj prepričani, da je njihova zahteva ekonomsko upravičena, da bomo vsi delali na tem, da bodo njihove zahteve uveljavljene. Ne more pa nihče zagotoviti popolnega uspeha. Lažje pa bo sedaj zagovarjati te želje, ker je iz razprave na tribunah razvidno, da to ni zahteva posameznih naščuvanih skupin, kot je bilo že slišati, ampak enotna zahteva občanov, porojena iz ekonomske muje in na-

perjena zoper predpise brez ekonomske osnove.

Ko je predsedujoči dal na glasovanje, da se gozdovi dodelijo v gospodarjenje GG Novo mesto, je vsa dvorana dvignila roke. Prisotni so se prepričali, da si je tako zaupanje možno ustvariti le z boljšim gospodarjenjem in uspešnim poštenim sodelovanjem. Odločitev, ki je bila nasprotna tem zahtevam, bi zelo slabo vplivala na gospodarjenje v teh gozdovih in na zaupanje ljudi v samoupravni sistem.

MIHA KRHN
dipl. inž.

Cenjene stranke

obveščamo,

da imamo na zalogi

domače in uvožene kamgarne

in druge

volnene in sintetične tkanine

za pomlad in poletje. Veliko izbiri in ugodno odplačevanje v am nudi podjetje

KROJAČ,
Novo mesto

REJCI PERUTNINE!

V predsezoni do 1. aprila št. pri nabavi vsaj 100 enodnevni piščancev lahko zagotovite

10 odstotkov popusta,

če piščance naročite vsaj mesec dni vnaprej.

VALILNICA KZ Naklo pri Kranju.

Šola za zdravstvene delavce

Novo mesto

razpisuje prosto mesto

INSTRUKTORICE

Pogoja: končana višja šola za zdravstvene delavce — sestrska smer, veselje do inštruktaže.

Rok prijave: 15 dni po objavi razpisa. Nastop službe 1. marca 1967.

Ne samo odlok, potreben je tudi denar!

V Krškem bo občinska skupščina na eni izmed prihodnjih sej sprejela odlok o vzdrževanju in varstvu zelenja na javnih površinah. Ker je letos turistično leto, je prav, da takšen odlok imajo in da namenijo za ureditev parkov in nasadov tudi nekaj denarja.

Kar se Janezek nauči, to Janez zna!
Zato ne pozabite tudi vi:

hranilnik za vašega malčka lahko dobite vsak čas pri

**DOLENJSKI BANKI
IN HRANILNICI**

v Novem mestu

ali pa pri njenih poslovnih enotah

v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Vsak četrtek ga je vesela vsaka družina, pa če prihaja v hišo že 15. ali 18. leto ali pa šele od prejšnjega tedna! Vsakomur hoče kaj novega povedati, kaj zanimivega prinesiti. — Zato ne pozabite:

VAS PISMONOSA ZE IMA ZA VAS POLOŽNICO — prihodnje dni vas bo obiskal in pobral polletno naročnino za naš domači pokrajinski tednik! Pripravite mu 100 starih dinarjev in mu jih takoj izročite, da ne bo zamudil preveč časa v vsakem domu!

Proti vsem strahovom po cestah!

Občinska komisija za vzgojo in varnost v prometu, ki ima sedež v Novem mestu, bo pri uresničevanju programa potrebovala izdatno pomoč širše družbene skupnosti

Delovni koledar te komisije je podoben lansnemu, tako da bo osrednja skrb spet namenjena vzgojno-preventivnemu delu, predvsem v večjih in bolj prometnih krajih. Komisija bo z nasveti pomagala delovnim organizacijam, varnostnim tehnikom, pionirskim prometnim krožkom, šolam in drugim, da bi kar najuspešneje delali.

Občinska komisija namera, va letos sama zagristi v več trdih oreh in med drugim: organizirati prometno vzgojo v šolah druge stopnje — za učiteljske in učence in dijakine srednje šole za zdrav, stvene delavce; pomagati pri utrjevanju šolskih društev za prometno vzgojo; prirediti kolesarsko tekmovanje in javno oddajo »Povej, kaj veš o prometni varnosti!« Razpisala bo tudi nagradni natečaj za najboljše naloge ter likovne in druge izdelke o prometu.

Nasteli smo le nekaj načrtov in nalog za leto 1967.

Prav gotovo sama komisija in krog njenih sodelavcev ne bosta žela kaj prida uspehov, če bosta osamljena. Del skrbi, ki si jo bodo naprtili ti, bo morala vzeti nase tudi širša družbena skupnost. Skrb pa ni majhna — saj hočemo vsi, da bi bila črna kronika z naših ulic in cest manjkrat napisana, se pravi, da hočemo manj nesreč in škod.

Čas, v katerem živimo in

se gibljemo, je prinesel novo »nadlogo«: avtomobile. Nadlogo pravimo zato, ker nas ob prometu, kakršen je, prevzame čuden strah na cesti. Vedno se bojimo bolj, kot je potrebno. Pa se res imamo česa bati? Prav gotovo: pred vsem našega vedenja na cesti, naj bomo peš ali za krmilom. To povzročata nered. Za red, bolje, za sporazum na cesti se nismo dobro vzgajeni. Velja za starejše, mlajše in najmlajše. Zato vse akcije, kakršne prireja občinska komisija. Skratka, akcije zato: da bi se znali na vsaki cesti izogniti nesreči. Če se bomo znali vesti na cesti, bo nepotreben strah, da bi se komurkoli kaj zgodilo: pešcu ali vozniku, odraslemu ali otroku!

V Rinži ni več zastrupljenih rib

Ne le gnojnica, tudi sokovi silaže so zastrupljali ribe — KGP ukrenil vse, da ne bo več prišlo do zastrupitve rib

V zadnjih letih je prišlo v Rinži večkrat do množičnega pogina rib. Ribiči so sumili, da ribe poginjajo zaradi gnojnice, manj pa od industrijskih odpadkov. Analize pa so pokazale, da ribam celo škodujejo tudi sokovi, ki nastajajo pri siliranju krme.

Pri direktorju KGP Kočevje inž. Savu Vovku smo se pozanimali, kaj so pri njih ukrenili, da v bodoče ne bo več prišlo do onesnaženja Rinže in množičnih poginov rib.

Inž. Vovk: Glavni sum za onesnažitev Rinže je padel na naše hleve v Slovenski vasi, na Bregu in na

Mlaku. Iz hlevov pri Slovenski vasi ne more priteči gnojnica v Rinžo in tudi ni nikoli pritekla. Živino iz hlevov na Bregu bomo že spomladi preselili v nove hleve, ki jih gradimo na Mlaki. Onesnaženja Rinže zaradi Brega torej ne bo več. Na Mlaki pa gnojnične jame redno praznimo, saj smo prav zato kupili posebno cisterno, v kateri odvažamo gnojnico na določene kmetijske površine.

Do množičnega pogina rib je prihajalo verjetno tudi zaradi odpadnih sokov pri siliranju krme, ki so se v naših morda stekali v Rinžo. Doslej ni namreč

še nihče pomislil, da je silaža tako strupena in škoduje ribam.

Zdaj smo ukrenili vse potrebno, da silažni sokovi ne bodo več prišli v kanalizacijo obrata Mlake. Izkopali smo namreč posebne jame, kamor se ti sokovi stekajo.

Storili smo torej vse, da gnojnica in silažni sokovi ne bi prišli več v Rinžo.

Za premestitev kanala z Mlake, ki ga steka v Rinžo pri Rožnem studencu, se ne moremo obvezati, ker nimamo denarja. Po našem mnenju je voda, ki priteče po tem kanalu v Rinžo, dovolj čista.

Hujši časi za divje ribiče

Zadnja leta se je v Mirni, Temenici in njujih pritokih močno razpasel ribolov brez dovolilnic. Se posebej zaskrbnjuje pa je, da se je divji lov pojavil tudi med nediscipliniranimi ribiči, odkar so uvedli medsebojno nadziranje in odpravili nekdanje čuvajstvo. Zato so na občnem zboru družine ribiči zahtevali, da je treba zaostri čuvajsko službo ter več plačevati čuvajem, ki naj bodo tudi oboroženi s strelnim orožjem, ker so sicer proti nekaterim divjim lovcem čisto brez moči. Nekaj pištol je že kupljenih.

Da bi bil postopek proti divjim lovcem zares učinkovit, ga bo v bodoče treba hitreje in odločneje izpeljati. Od sedaj naprej bodo v ribiški družini Mirna uvedli tipske prijavnice za popis kršiteljev. Pri vsakem pododboru so določili enega člana, da bo proti prestopnikom ukrepal, senat družine pa razsojal. Poseben družinski tožilec bo skrbel za stopke pri pristojnih občinskih sodiščih. Kazni in ukrepi bodo ostri, da bo tistega, ki bo pri divjem ribolovu zasačen, čimprej minila njegova strast.

ROPAR V PASTI. Zima je pravi čas za lov na ptice roparice. Tudi v past, nastavljeno v Vrbinu, blizu krmilšča za fazane, se je 10. januarja ujel velik kragulj. (Foto: Ivan Slana)

TREBNJE: lani že 1000 prijav pri sodniku za prekrške

Točno tisoč predlogov za uvedbo postopka proti kršilcem je dobil lani trebanjski sodnik za prekrške. Od tega je bilo 832 kršilcev kaznovanih, pri 129 zadevah je bil postopek ustavljen, nekaj spisov pa je ostalo nerešenih. 777 kaznovanih je vplačalo v proračun SRS čez 6 milijonov starih dinarjev. Fizičnim osebam so bile izrečene kazni v zneskih od 500 do 45.000 Sdin, pravnim osebam pa od 20.000 do 100.000 Sdin.

Od skupnega števila kaznovanih jih je bilo 405 kaznovanih zaradi prometnih prekrškov, 203 zaradi prekrškov zoper javni red in mir, 72 se jih je pregrešilo proti zakonu o gozdovih, 28 pa je bilo mladoletnih prestopnikov. Med kršitelji prometnih predpisov so daleč na prvem mestu mopedisti, med kršitelji javnega reda — pretepači, med prekrški zoper zakon o gozdovih pa so na prvem mestu črne sečnje.

Ostreje proti onečiševalcem voda!

Lani so ribe v Mirni pri Dobu trikrat začele kazati trebuhe površini vode, se zaganjale v bregove, mnoge med njimi pa so poginile — Ugotovljeno je bilo samo to, da so poginile zaradi vnetja črevesja, kaj pa je to vnetje povzročilo, je treba še raziskati

Zastrupljenje rib gre po naslednjem vrstnem redu: najprej živali začno kazati glavo iz vode, zatem se začno prevračati na hrbet in se približujejo bregovom, nakar začno poginjati. Ribiči, ki so vsaklé prihiteli na pomoč, jim niso mogli pomagati.

Pregled poginulih rib na pristojnem inštitutu v Ljubljani je pokazal, da so imele ribe vneto črevesje, ni pa bilo točno ugotovljeno, kaj je vnetje povzročilo. Ker se je

zastrupljenje pojavilo v Mirni nad Dobom in pod njim, je težko zagotovo reči, kdo je povzročil zastrupitev. KGP Dob spuša v Mirno razne cirkovne spojine, mirenška destilacija DANA pa odplake prehranske industrije, kar Mirno posebno v poletnih mesecih v kratkem času tako zasiti, da začno ribe poginjati.

Učinkovito sredstvo proti onečiščenju vode in uničevanju življenja v njej bi bile ustrezne čistilne naprave oz. strome bazeni, v katerih bi strupene snovi zadržali. Dokler pa teh naprav ne bo, se bo ribiška družina Mirna odločneje spoprijela s povzročitelji zastrupitev. Pripravljena je dokumentacija za postopek za plačilo odškodnine proti Papirnici v Radečah, DANI z Mirne in KPD Dob. Zaenkrat še ni odločeno, kaj ukreniti s sevniškim Jugotanimom in semovskim rudnikom, medtem ko je odškodnina Tovarne celuloze in papirja iz Krškega že sporazumno določena. Upravni od-

bor družine ima nalogo, da odškodninske zahtevke hitro in odločno uveljavi.

Kamen na cesti

23. januarja zjutraj se je Novomešan Anton Padovan z osebnim avtom odpravil proti Ljubljani. V vsaku pri Poljanah na avtomobilski cesti pa je treščil v večji kamen, ki se je avnil na cestnišče.

Zaneslo ga je v mopedistko

16. januarja posno popoldne se je Anica Cizel iz Globokoga polja la z mopedom proti Brečicam. V Brečicah je pripeljal naproti z osebnim avtomobilom Jože Bosina iz Podgorja, katerega je pred srečanjem zaneslo po cesti, da je treščil v mopedistko in jo zbil po bunkini. Cizeljeva je ostala nepoškodovana, na vozilih pa je za 800 Ndinarjev škoda.

Srečanje na ozki cesti

26. januarja sta se pri srečavanju na ozki cesti iz Tržišča proti Sevnici opazila avtomobila podjetja »Gorjanci«, ki ga je vozil Jože Vrtačnik, in osebni avtomobil, ki ga je vozil Martin Saloman iz Guberja. Na osebni avtomobilu je za okrog 800 Ndin škoda.

Pri vzratni vožnji ga je zadel

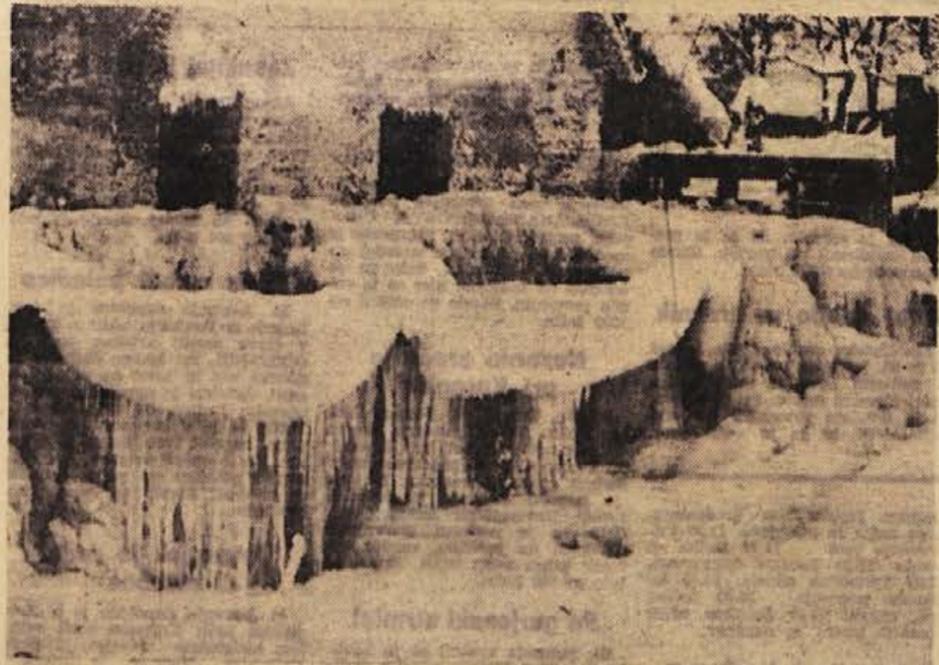
23. januarja je Franc Lubšina na parkirnem prostoru podjetja »Vino« v Brečicah pri vzratni vožnji s tovornjakom zadel osebni avto Ernesta Simona in na njem povzročil za 200 Ndin škoda.

Mopedist je pobegnil

19. januarja popoldne je iz Loga proti Sevnici šel peš Franc Varienc iz Radnje. Za njim je pripeljal neznan mopedist, katerega je Varienc ustavil in prosil, da ga vzame na moped. Mopedist ga je natočil, vendar je po krajši vožnji oba na poldnem cesti zaneslo, da sta padla. Mopedist je po nesreči pobegnil, Varienc pa so zaradi zloma noge odpeljali v breziško bolnišnico.

Povozil je na cesti ležečega

26. januarja zvečer je na Kolo-dvorski cesti v Sevnici verjetno zaradi vinjenosti oblašal Stanko Strlekar. Tedaj je od železniške postaje privozil voznik osebnega avtomobila dr. Franjo Pungercič iz Sevnice, ki je ležečega Strlekarja preel, ter ga s do 6 m potiskal pred vozilom. Strlekarja so takoj odpeljali v breziško bolnišnico.

ZIMSKA ARHITEKTURA. Huden mrz, ki je januarja zajel vso Evropo, tudi našim krajem ni prizanesel. Razen težav v prometu so se zaradi ledu ustavila tudi kolesa potočnih mlinov. Na sliki: Jereletov mlin v Sentijerneju v zimskem spanju. (Foto: Polde Miklič)

Krvavice s čekani, kamnovim zdrobom ...

Ne jemo krvavic vsak dan. Včasih pa si jih želimo: krvavice na star ljudski način. Če jih imajo ...

V novomeških mesnicah jih imajo večkrat. Veliko jih prodajo in vse prodajajo.

Vse prodajajo!!!

Dokaz, dokazi?

Morda zadostujeta ta

dva, ki smo jih dobili v uredništvo.

■ **Hérmina Otavnik**, gospodinja z Glavnega trga 20, je na uredniško mizo 27. januarja položila 4 cm dolg koščen predmet, ki bi mu po domače rekli kar prašičji čekan. Našla ga je v krvavici, kupljeni v soboto, 21. januarja v mesnici pri Rotovžu (pri Konciliji).

■ **Nedolgo pred tem** je tehnik iz novomeške opelkarne Zalog prinesel polkazni zavitek črnih kamnov in pripomnil, da jih je dobil v krvavicah in iz iste mesnice.

Mnogi potrošniki take in podobne značimbe prebavijo brez hrupa. Kako kdo — je njegova stvar.

Vprašamo pa se, s čigavnim dovoljenjem delajo in prodajajo v Novem mestu krvavice s čekani, kamnovim zdrobom in podobnimi sprilobškici?

In kako dolgo se bodo za pošten denar ponujali potrošnikom amačka v žalcus — no, gradbeni material v krvavicah?

IVAN ZORAN

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 3. februarja — Blaž
Sobota, 4. februarja — Bojana
Nedelja, 5. februarja — Agata
Ponedeljek, 6. februarja — Dora
Torek, 7. februarja — Pust
Sreda, 8. februarja — Janez
Četrtek, 9. februarja — Polona

CESTITKE

Ljubi mami Potokarjevi iz Zabe vasi čestitajo za dvojno praznovanje in ji želijo še mnogo zdravih let — otroci z družinami. Enako želijo sestri Mimi za trojno praznovanje mož, mama, bratje, sestra z družinami. Otmarju pa lep pozdrav!

Dragemu sinu Stanku Franku iz Bršlina želijo za njegov rojstni dan še mnogo zdravih in srečnih let ate, mama in brat Tone.

ZAHVALE

Ob prerani smrti dragega sina **AVGUSTA NOVAKA** iz Dol. Radulje — Bučka se iskreno zahvaljujem darovalcem cvetja in vencev, vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivni trgovskega podjetja »DOLENJKAS«. Novo mesto, in njegovemu svestnemu prijatelju tov. Vinku Urbanču iz Dol. Radulje. Zalujoci: starši, bratje in sestre ter drugo sorodstvo. Dol. Radulje, 28. januarja 1967

Ob bridki izgubi naše drage mame **MARIJE ZIDAR** iz Novih Lazov pri Kočevski Reki se iskreno zahvaljujem vsem, ki so z nami sočustvovali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje in pokojnico v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujem kolektivni podjetja »SNEŽNIK«, Kočevska Reka, za postrvovalnost, tov. Svarču za poslovilne besede. Zalujoci: mama Helena, Jože, Tone in France z družinami, Rudolf, Adolf in hčerka Marija

Ob bridki izgubi ljubljene mame **REZKE SKUBIC** iz Grma pri Ponikvah se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam lajšali bol v najtežjem trenutku zadnje ločitve. Posebej se zahvaljujem vaščanom ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Skubičevi

PDEKHEC

Franc Kren iz Vavje vasi 7. p. Straza, prepovedujem hojo, pašo in napajanje švine na svojem travniku na Potoku. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Mali, Krka 13, Novo mesto, prepovedujem vožnjo po svojem travniku v Dračju in Smolnji vasi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ivana Zupančič, Smojenja vas 20, Novo mesto, prepovedujem hojo in vožnjo čez dvorišče. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PTEK, 3. FEBRUARJA: 8.05 Opera matineja. 9.40 Pojo naši mladinski zbori. 10.15 Pri skladatelju Jakobu Ježu. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar. Vrt v februarju. 12.40 Igrajo domače pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Mladinska oddaja — »Interni 469«. 17.55 Petkov simfonični koncert. 18.50 Kulturni globus. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Gesualdo Principe da Venosa: Sest madrigalov. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 4. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Iz albuma skladb za mladino. 10.40 Novost na knjižni polici. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 »Pravkar pripelelo«. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janko Zivko. Česa trgovina nima, kar bi nujno potrebovali v poljedelstvu. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 14.05 Koncert po željah poslušalcev. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Sonca od beroka do danes. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 20.30 Zabavna radijska igra — Aleksan-

maliglas

GOSPODINSKO POMOČNICO — ali mlajšo upokojenko sprejme boljše družina. Dobri pogoji. — Cvetličarna Antrotič, Miklošičeva 34, Ljubljana.

PRODAM SIVALNI STROJ znamke SINGER v dobrem stanju za 50.000 Sdin. Franciška Macedoni. Dol. vas 3, Smarjeta.

PRODAM SKORAJ NOV pralni stroj Zoppas v odličnem stanju. Vprašajte v Novem mestu, Partizanska 19.

PRODAM FIAT 600 D. Ivan Rožič, Mestne njive 9, Novo mesto.

UGODNO PRODAM otroški voziček, stajico in opremljeno kočarico. Slavko Pleterski, Krško, Pavlinova 10.

UGODNO PRODAM zaradi selitve razgljivj kavé in dva alekse fotelja, oblačinjena. Naslov v upravljalni listi (112/67).

UGODNO PRODAM 7 družin čebel, 14 novih panjev, točilnico in drug pribor. Ogled vsak dan pri Francu Ajstru, Krška vas 58 pri Brežicah.

PRODAM STROJ na motorni pogon za izdelavo zidne opeke. Vinko Pavlin, Čadrcje 9, Bela Cerkev.

PRODAM VALJNICO, kapaciteta 1000 piščancev. Cena po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Zelo ugodna cena«.

PRODAM POMIVALNO MIZO. Ivan Kastelic, Bršlin 19, Novo mesto.

PRODAM MOTORNO ZAGO »Joby« v odličnem stanju. Anton Retelj, Bučna vas 4, Novo mesto.

PRODAM SOBNO POHISTVO, vložke z vzmetmi in kuhinjsko kredenco, vse po nizki ceni. Naslov v upravljalni listi (102/67).

PRODAM POLOVICO HIŠE, delno vsejilje, na Cesti herojev v Novem mestu. Ponudbe na upravljalni listi (99/67).

V SREDO, 25. JAN. 1967. sem v Malih Brusnicah izgubil denarnico z dokumenti. Pošten najditelj naj jo proti nagradi vrne na naslov: Martin Mešnar, Gobjrle Štev. 13.

KOMISIJSKA TRGOVINA Novo mesto, Glavni trg 30 (poleg slaščičarne) prosi cenjene stranke, da za blago, ki je bilo v prodaji do leta 1966, prevzamejo denar oziroma blago, sicer po preteku 30 dni od dneva objave zapade v korist podjetja.

SPREJMEM VAJENKO, Kristina Cirkari, Pletilstvo Brešice, Sent-Janari 2.

GOSPODINSKO POMOČNICO — sprejme Avgust Sukič, Savinjska cesta 58, Zalec.

ISCEM GOSPODINSKO POMOČNICO k tričlanski družini, lahko tudi samo od 6. do 14. ure. Naslov v upravljalni listi (101/67).

OPREMLJENO SOBO dam v najem moškemu. J. Kolenc, Nad mlino, nova hiša, Novo mesto.

HRANO IN STANOVANJE nudim dekletu, ki bi izmenično pazila na dva otroke. Rapiš, Poversteva 12, Novo mesto.

UFOKOJENEC Z ZENO, brez otrok, išče hišo ali dosmrtno stanovanje na Dolenjskem. Stanovanje plačam vnaprej ali po dogovoru kupim hišo, vredno do 2 milijona Sdin. Janez Zupan, Klod 138, Feričanci.

KUPIM 4-L AMI ali P 850 do 15.000 km. Lojze Zoran, Majde Silc 7, Novo mesto.

PRODAM P.750, letnik 1961. Vprašajte v mehaniki PIONIR, tel. 21-343, Novo mesto.

PRODAM (tudi dvema kupcu) vinograd 21 ar, 5 m² na Tolstem vrhu, Gorenc, Brusnice 2.

ODDAM OPREMLJENO SOBO samcu Zupančič, Cesta herojev 45, Novo mesto.

PRODAM HIŠO, hlev, sadovnjak, njivo in vinograd. Naslov v upravljalni listi (125/67).

NEDELJA, 5. FEBRUARJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Tone Gaspari; Burja. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Jože Cop; Domaščice. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 V svetu opernih melodi. 17.30 Radijska igra — Jacques Constant; Général Frédéric. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Pobjuša« glasbena skrinjica.

der Marodič; Konjček kapitana Barca. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

SOBOTA, 4. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Opusklada za mladino. 10.40 Novost na knjižni polici. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 »Pravkar pripelelo«. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janko Zivko. Česa trgovina nima, kar bi nujno potrebovali v poljedelstvu. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 14.05 Koncert po željah poslušalcev. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Sonca od beroka do danes. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 20.30 Zabavna radijska igra — Aleksan-

TOREK, 7. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

SREDA, 8. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 10.15 Maljen recital pianistke Dubravke Tomšič. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila in turistični napotki za tuje goste. 11.15 »Predia je, predia Katrica volnoe. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Milan Janc; Driske pri sesnih pujskih. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.50 Mladina sebi in vam. 18.15 Iz naših studiov... 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Lucijan Marija Škerjanc; Sonetni venec.

ČETRTEK, 9. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PEK, 10. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

NEDELJA, 12. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

SOBOTA, 11. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

TOREK, 13. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

ČETRTEK, 15. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PEK, 16. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

SOBOTA, 17. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

TOREK, 19. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

ČETRTEK, 21. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PEK, 22. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

SOBOTA, 23. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

TOREK, 25. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

ČETRTEK, 27. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PEK, 28. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

SOBOTA, 29. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

TOREK, 31. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

ČETRTEK, 1. MARCHA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PEK, 2. MARCHA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

SOBOTA, 3. MARCHA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

TOREK, 5. MARCHA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

ČETRTEK, 7. MARCHA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PEK, 8. MARCHA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Predrag Gojković poje srbske narodne pesmi. 10.15 Prijubljani operni dvo-spevi z našimi solisti. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Ansambel Maska Kumerja in ansambel Slavka Avsenika z moštvi klarineta. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Prano

PRODAM POLOVORNI avto fiat v zelo dobrem stanju — letnik 62, generalno popravljen, nosilnost 2 toni. Koštalova 24, Novo mesto

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obotlega želodca, jeter, žolca ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri Trgovskem podjetju HMELEJNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-158.

KINIO

Crnomelj: 3. in 5. februarja — ameriški barvni film »Kako je bil osvojen Divji zahod«, drugi del; 7. in 8. februarja ameriški film »Kačja koža«.

Kočevje — »Jadrano«: 3. do 5. februarja ameriški film »Morlice iz San Francisc«; 6. in 7. februarja jugoslovanski film »Do zmage in dalje«; 7. in 8. februarja francoski film »Cherbourški dežnik«; 9. februarja angleški barvni film »Tom Jones«.

Kostanjevica: 5. februarja mehiški barvni film »Pesem za karabinko«.

Metlika: 4. in 5. februarja španski barvni film »Krvavi kapetani«; 8. in 9. februarja francosko romunski barvni film »Kodins«.

Makronog: 4. in 5. februarja — angleški barvni film »Tom Jones«.

Novo mesto: 3. do 6. februarja jugoslovanski nemški barvni film »Winetou in Apači«; 7. in 8. februarja češki film »Morlice skrivna obraz«.

Ribnica: 4. in 5. februarja italijanski barvni film »Oriental-ke«.

Sevnica: 4. in 5. februarja italijanski film »Tarus, Atilov sin«; 8. februarja ameriški film »Zlati Cadillac«.

Sodražica: 4. in 5. februarja — ameriški film »Pshos«.

Sentjernej: 4. in 5. februarja ameriški barvni film »Bagdaski tata«.

Trebnje: 4. in 5. februarja ameriški vojni film »Najdaljši dan«.

SUPERAVTOMATNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST!

MONTAZA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE DOBITE PRI

BRACKO. NOVO MESTO

Ragovska 7; št. telefona 068-21-659

vsako soboto od 15. do 17 ure

PEROTTI-EXPORT

S FRANCESCO 41. TRST

KRONIKA NESREČ

Ponesrečena uvrstitev

Ljubljanski voznik Vehid Kovačević je 29. januarja zvečer na avtomobilski cesti pri Biču prehitel dva osebnata avtomobila v trenutku, ko je naproti pridrvel neki avtomobilist. Kovačević je hitro zavil na desno in se poskušal uvrstiti med vozili, ki sta drvelj v isti smeri, pa ni imel sreče: zadel je zadnji del sprednjega vozila; pri

tem ga je zaneslo, da se je prevrnil in zdrnil na travnik. Skodo so ocenili na 6.000 Ndin.

Avto odbilo na travnik

Ljubljanska voznica Ajda Lesjak se je 26. januarja popoldne peljala v osebnem avtu iz Kartoljevega proti Novemu mestu. Pri Bučni vasi je dohitela tovornjak podjetja GORJANCI, ki ga je vozil Jermal

Cegnar. Izguba teže predpakirane sadja in zelenjave. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 Lirika za otroke. 15.30 Zabavni intermezzo. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.

RADIO BREŽICE

PTEK, 3. februarja: 18.00-19.30 Obvestila; Glasbena oddaja: Zbrali ste sami, vmas humoristična priloga: Tovariš, to ne zadeva tebe!

NEDELJA, 5. februarja: 10.20 Poročila; Ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu; Še nekaj misli z zadnje seje občinske skupščine Brežice; Ta teden v Delavski enotnosti; Ribar dr. Jože: Različne vrste našega medu in njih učinkovitost; Za našo kmetovalce; inž. Olga Koplnič: Saditev sadnega drevja; Dva melodiji v različnih izvedbah; Magistronski zapis: Razgovor z upravnikom dolavske univerze Aleksandrom Dominikom; Pozor, nimaš predostil! Pogovor s poslušalci; Obvestila, reklame in spored kinematografov; 12.10 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 7. februarja: 18.00-19.30 Vagojno predavanje: Kaj pomeni danes vzgajati? Nove plošče Jugotona; Novo v knjižnici; Obvestila in pregled filmov; 19.00-21.30 Direktni prenos V. zasedanja pustnega parlamenta iz velike dvorane prosvetnega društva v Brežicah.

ČETRTEK, 9. februarja: 18.00